

REPUBLIKA HRVATSKA

NACIONALNI PROGRAM REFORMI

Travanj 2014.

Predgovor

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 24. travnja 2014. godine prihvatila Nacionalni program reformi Republike Hrvatske. Ovo je prvi nacionalni program reformi koji je Republika Hrvatska izradila kao država članica Europske unije u okviru procesa usklađivanja ekonomske politike s ciljevima i odredbama definiranim na razini Europske unije poznatim pod nazivom Europski semestar. Dokument je izradila Radna skupina za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u Europskom semestru, pod predsjedanjem potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, i njezin Operativni tim. U svome radu Radna je skupina usko surađivala s Radnom skupinom za koordinaciju i praćenje provedbe reformskih i drugih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje 2014.-2016. i njezinim radnim tijelima. Ustrojavanjem spomenutih Radnih skupina procesu sudjelovanja u Europskom semestru osigurana je snažna politička potpora.

SADRŽAJ

Popis okvira	II
Popis tablica	II
Popis grafikona	II
Popis kratica	III
I. UVOD	I
2. MAKROEKONOMSKI KONTEKST I SCENARIJ	3
2.1. Makroekonomska perspektiva za razdoblje obuhvaćeno programom	3
3. PROVEDBA PREPORUKA KOJE SE ODOSE NA POJEDINE DRŽAVE ČLANICE	9
3.1. Javne financije	9
3.1.1. Institucionalni okvir za upravljanje fiskalnom politikom	9
3.1.2. Porezni sustav	11
3.1.3. Javna poduzeća	13
3.1.4. Mirovinski sustav	17
3.1.5. Zdravstveni sustav	18
3.1.6. Sustav socijalne skrbi	20
3.2. Financijski sektor	22
3.3. Tržište rada	24
3.3.1. Fleksibilizacija i mobilnost tržišta rada	24
3.3.2. Povezivanje tržišta rada i obrazovanja	25
3.3.3. Učinkovitost institucija na tržištu rada	25
3.4. Konkurentnost	26
3.4.1. Poslovno okruženje	28
3.4.2. Javna uprava	31
3.4.3. Pravosuđe	33
3.4.4. Istraživanje i razvoj	38
4. NAPREDAK U POGLEDU OSTVARIVANJA NACIONALNIH CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.	40
4.1. Zaposlenost	41
4.2. Istraživanje i razvoj	43
4.3. Klimatske promjene i energija	45
4.4. Obrazovanje	47
4.5. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti	48
5. DODATNE MJERE REFORMI I UPORABA STRUKTURNIH FONDOVA	50
6. INSTITUCIJSKA PITANJA I UKLJUČENOST DIONIKA	52
PRILOZI	54
Tablica 1. Opis mjera i informacije o njihovu kvalitativnom utjecaju	55
Tablica 3. Glavni ciljevi strategije Europa 2020. - kvalitativni ili kvantitativni utjecaj mjera	98
Tablica 4. Pregled glavnih obveza u ključnim područjima reformi za sljedećih 12 mjeseci	104

Popis okvira

Okvir 3.1.	Upravljanje državnom imovinom	16
Okvir 3.2.	Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016.	19
Okvir 3.3.	Jedinstveni novčani centar	21
Okvir 3.4.	Liberalizacija tržišta	27
Okvir 3.5.	<i>Doing business</i>	28
Okvir 3.6.	Poticanje investicija	30
Okvir 3.7.	Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava	36
Okvir 5.1.	Korištenje strukturnih i Kohezijskog fonda u razdoblju 2007.-2013.	51

Popis tablica

Tablica 1:	Makroekonomski okvir 2014. – 2017.	8
Tablica 2:	Struktura financijskog sektora (milijuni kuna, % ukupne imovine i broj na kraju razdoblja)	22
Tablica 3:	Prikaz vrijednosti ciljeva strategije Europa 2020. u RH i EU	40
Tablica 4:	Prikaz ulaganja u istraživanje i razvoj na nacionalnoj razini u razdoblju 2005.-2013.	43

Popis grafikona

Grafikon 1:	Kretanje indikatora CR i DT na općinskim sudovima	36
Grafikon 2:	Kretanje predmeta na općinskim sudovima	36
Grafikon 3:	Kretanje indikatora CR i DT na građanskim predmetima u širem smislu	36
Grafikon 4:	Kretanje građanskih predmeta u širem smislu	36
Grafikon 5:	Kretanje indikatora CR i DT na trgovačkim predmetima	37
Grafikon 6:	Kretanje trgovačkih predmeta	37
Grafikon 7:	Kretanje indikatora CR i DT na ZK predmetima	37
Grafikon 8:	Kretanje ZK predmeta	37
Grafikon 9:	Kretanje indikatora CR i DT na ovršnim predmetima	38
Grafikon 10:	Kretanje ovršnih predmeta	38
Grafikon 11:	Prikaz kretanja zaposlenosti i nezaposlenosti u RH u razdoblju 2003. – 2013.	41

Popis kratica

APZ	Aktivna politika zapošljavanja
ARZ	Autocesta Rijeka – Zagreb d.d.
BDP	Bruto domaći proizvod
BERD	engl. <i>Business Expenditure on Research and Development</i>
CA	Croatia Airlines
CERP	Centar za prodaju i restrukturiranje
COFUND	engl. <i>Co-funding of Regional, National, and International Programmes</i>
COP	Centralni obračun plaća
CR	engl. <i>Clearance Rate</i> - postotak riješenih u odnosu na primljene predmete
CRD	engl. <i>Capital Requirements Directive</i>
CTS	engl. <i>Case Tracking System</i>
CU	Carinska uprava
DORH	Državno odvjetništvo Republike Hrvatske
DT	engl. <i>Disposition Time</i>
DUUDI	Državni ured za upravljanje državnom imovinom
DZS	Državni zavod za statistiku
ESIF	Europski strukturni i investicijski fondovi
ELIXIR	engl. <i>The European Life-science Infrastructure for Biological Information</i>
ERIC	engl. <i>European Research Infrastructure Consortium</i>
ESRB	engl. <i>European Systemic Risk Board</i>
ESS	<i>European Social Survey</i>
EU	Europska unija
FGS	Fondovi za gospodarsku suradnju
FP7	engl. <i>Seventh Framework Programme</i>
GERD	engl. <i>Gross Expenditure on Research and Development</i>
GOVERD	engl. <i>Government Intramural Expenditure on Research and Development</i>
HAC	Hrvatske autoceste d.o.o.
HAMAG INVEST	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
HANFA	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvoj
HERA	Hrvatska energetska regulatorna agencija
HERD	engl. <i>Higher-education expenditure on Research and Developmen</i>
HKO	Hrvatski kvalifikacijski okvir
HNB	Hrvatska narodna banka
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
HŽ	Hrvatske željeznice
ISPU	Informacijski sustav prostornog uređenja
JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JNC	Jedinstveni novčani centar
JOPPD	Jedinstveni obrazac za prikupljanje podataka o isplaćenim primicima od dohotka
KET	engl. <i>Key Enabling Technologies</i>
MFIN	Ministarstvo financija
MISOSS	engl. <i>Management Information System One Stop Shop</i>
MSP	Mala i srednja poduzeća
NEET	engl. <i>Not in Education, Employment, or Training</i>
NEWFELPRO	engl. <i>New International Fellowship Mobility Programme for Experienced Researchers in Croatia</i>
NN	Narodne novine

OIE	Obnovljivi izvori energije
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PNUSKOK	Policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
PU	Porezna uprava
RH	Republika Hrvatska
ROAA	engl. <i>Return On Average Assets</i>
ROAE	engl. <i>Return On Average Equity</i>
SHARE	engl. <i>Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe</i>
STPII	engl. <i>Second Science and Technology Project</i>
TOE	<i>Tonne of Oil Equivalent</i>
USKOK	Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
VRH	Vlada Republike Hrvatske
ZIS	Zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra
ZK	zemljišnoknjižni
ZMN	Zajamčena minimalna naknada

I. UVOD

Republika Hrvatska (RH) po prvi puta formalno sudjeluje u ciklusu Europskog semestra. Iskustvo proizašlo iz neformalnog sudjelovanja u ciklusu Europskog semestra 2013. bilo je iznimno korisno u pogledu planiranja i organizacije ovogodišnjeg procesa na nacionalnoj razini, a set zaključaka, koji je Vijeće za ekonomska i financijska pitanja usvojilo u lipnju 2013. godine temeljem Ekonomskog programa Republike Hrvatske 2013., bio je podloga za oblikovanje strukture i sadržaja prvog nacionalnog programa reformi. Važna odrednica u procesu pripreme dokumenta svakako su bili i zahtjevi proizašli iz Procedure prekomjernog proračunskog manjka, pokrenute za RH u siječnju 2014. godine, kao i nalazi Dubinske analize koji upućuju da se hrvatsko gospodarstvo suočava s nizom izazova uslijed kojih je dovedeno u stanje makroekonomske neravnoteže.

Nacionalni program reformi pripremljen je sukladno Smjernicama o sadržaju i obliku nacionalnih programa reformi. Poglavlje 2. tako sadrži glavne elemente makroekonomskog scenarija opisanog u Programu konvergencije, dok su u poglavlju 3. opisane reformske mjere, koje RH već poduzima i čiju će provedbu dodatno pojačati u narednom razdoblju, u četiri ključna područja (javne financije, financijski sektor, tržište rada i konkurentnost) i 13 potkategorija u kojima se detaljnije obrađuju predviđene reformske mjere. Pregled svih mjera detaljnije je prikazan u tablicama 1 i 4 u prilogu Nacionalnog programa reformi. Opisane mjere direktno su motivirane održivošću javnog duga, smanjenjem proračunskog manjka sukladno definiranoj proceduri, uz istovremeno stvaranje povoljnih uvjeta za oporavak i ponovni rast te smanjenje nezaposlenosti i socijalnih posljedica višegodišnjeg recesijskog razdoblja. Slijedom toga, naredne će godine biti iznimno intenzivne u pogledu poboljšavanja uvjeta poslovanja i investicijskog okruženja, jačanja konkurentnosti domaće proizvodnje i njezinih izvoznih kapaciteta, daljnje racionalizacije rashoda kroz opsežnu reorganizaciju i modernizaciju javnog sektora, te prilagodbe obrazovnog sustava potrebama na tržištu rada.

Ova će godina također biti intenzivna u pogledu unaprjeđenja cjelokupnog strateškog okvira za razvoj niza sektora, kao pretpostavke za kvalitetno donošenje politika, prvenstveno kroz usvajanje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, Strategije pametne specijalizacije RH, Strategije poticanja inovacija RH 2014.-2020., Strategije modernizacije javne uprave, Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti. Kao vrlo bitan strateški dokument priprema se i Industrijska strategija RH provedbom koje se u razdoblju do 2020. godine očekuje rast obujma industrijske proizvodnje, rast produktivnosti radne snage te povećanje i promjena strukture izvoza u korist izvoza proizvoda visoke dodane vrijednosti, a učinci koje će se mjeriti u povećanju broja novozaposlenih (do 2020. 85.619, od čega minimalno 30% visokoobrazovanih), povećanju udjela industrije u bruto dodanoj vrijednosti gospodarstva sa 16% na 20%.

U poglavlju 4. dokumenta i pripadajućoj tablici 3. prikazan je okvir za provedbu mjera i politika usmjerenih ka postizanju glavnih ciljeva strategije Europa 2020. koji se odnose na zaposlenost, istraživanje i razvoj, klimatske promjene / energiju, obrazovanje te smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti.

Značajnu ulogu u postojećim makroekonomskim okolnostima imaju i sredstva fondova EU što je detaljnije opisano u samom poglavlju 5. U odnosu na prethodno, pretpristupno razdoblje, RH će od 2014. godine koristiti nekoliko puta veće godišnje alokacije, koje ujedno predstavljaju značajan razvojni potencijal i koje je potrebno staviti u funkciju ostvarivanja rasta i zapošljavanja te ih time učiniti komplementarnima reformama koje se provode. Tehničko tajništvo Radne skupine smješteno je u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova EU, nadležnom i za ukupnu koordinaciju pripreme i kasnije provedbe projekata sufinanciranih iz fondova EU, upravo zbog potrebe da se proces programiranja sredstava iz fondova EU za financijsko razdoblje EU 2014. - 2020. u što većoj mjeri uskladi s predviđenim reformama u narednom razdoblju, te tako osiguraju dodatna sredstva za podršku bržoj i efikasnijoj provedbi reformi u RH.

Poglavlje 6. detaljnije predstavlja proces savjetovanja o reformskim mjerama s ključnim dionicima, prvenstveno kroz njihovu uključenost u pripremu pojedinih zakonodavnih paketa te izradu sektorskih razvojnih strategija.

Zbog složenosti i zahtjevnosti procesa sudjelovanja u Europskom semestru te, iz toga proizašle izrade Programa konvergencije i Nacionalnog programa reformi, kao i potrebe unaprjeđenja komunikacije po pitanjima reformskih mjera, ne samo na nacionalnoj razini, već i s Europskom komisijom, rad Operativnog tima koordinirali su Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u dijelu komunikacije s EK, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU vezano uz izradu Nacionalnog programa reformi te Ministarstvo financija u dijelu izrade Programa konvergencije. S obzirom da je ovo prvo službeno sudjelovanje RH u Europskom semestru procesi i metodologija rada će se sustavno nadograđivati na temelju stečenog iskustva, te će biti podržana razvojem vještina, stručnosti i kompetencija ljudi koji sustavno rade na ovim zadacima.

2. MAKROEKONOMSKI KONTEKST I SCENARIJ

2.1. Makroekonomska perspektiva za razdoblje obuhvaćeno programom

TEKUĆA MAKROEKONOMSKA KRETANJA

Negativna gospodarska kretanja u RH nastavljena su i u 2013. godini. Prema prvoj ocjeni bruto domaćeg proizvoda (BDP), gospodarska aktivnost je u 2013. godini smanjena 1,0% u odnosu na 2012. godinu, što predstavlja kumulativno smanjenje od 11,9% u odnosu na 2008. godinu. Najznačajniji doprinos padu realnog BDP-a dali su potrošnja kućanstava (-0,6%) i bruto investicije (-0,2%). U 2013. godini gotovo sve komponente BDP-a su ostvarile pad. Rast je zabilježen jedino kod potrošnje države koja je ostvarila rast od 0,5% zbog plaćanja dugova u zdravstvu.

Pad potrošnje kućanstava od 1,0%, velikim djelom je posljedica smanjenja raspoloživog dohotka koji je povezan s negativnim kretanjima na tržištu rada, razduživanja kućanstava, te općenito lošeg gospodarskog stanja koje negativno utječe na optimizam i osobnu potrošnju. Bruto investicije u fiksni kapital smanjene su za 1,0% u odnosu na 2012. godinu. Razlog tome je kašnjenje investicijskih projekata javnih poduzeća, kao i smanjeno investiranje prezaduženog privatnog sektora suočenog s problemom niske domaće potražnje i otežanih uvjeta financiranja.

Pad je zabilježen i kod komponenti uvoza i izvoza. Uvoz roba i usluga ostvario je realno međugodišnje smanjenje od 1,7%, a izvoz 1,8%. Budući da je pad izvoza bio izraženiji od pada uvoza, komponenta neto izvoza dala je negativni doprinos rastu BDP-a. Podaci robne razmjene pokazuju da je u 2013. godini robni izvoz izražen u kunama smanjen za 4,1%, a robni uvoz za 1,7%. Smanjenje robnog izvoza u uvjetima jačanja inozemne potražnje ukazuje na nastavak trenda smanjenja udjela hrvatskih poduzeća na inozemnim tržištima. U 2013. godini deficit robne razmjene povećan je za 1,9%.

Promatrano po proizvodnim sektorima, na realno smanjenje bruto dodane vrijednosti najviše je utjecalo smanjenje u građevinarstvu, prerađivačkoj industriji te rudarstvu i vađenju. Visokofrekventni podaci ukazuju da je početkom 2014. godine zaustavljen trend pada i zabilježen blagi rast u nekim sektorima poput industrije.

Nastavak pada gospodarske aktivnosti u 2013. godini odrazio se i na tržište rada. Prosječan broj zaposlenih smanjen je 2,7%, prvenstveno zbog smanjenja zaposlenosti u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, trgovini, te obrtu i slobodnim profesijama. Prosječna anketna stopa nezaposlenosti iznosila je 17,2% u 2013., te je za 1,4 postotna boda viša nego u prethodnoj godini.

U 2013. godini nastavljen je trend realnog smanjenja plaća, unatoč njihovom nominalnom porastu. Prosječna bruto plaća realno je smanjena za 1,4%, a prosječna neto plaća za 1,5%.

Prema preliminarnim podacima, u 2013. ostvaren je pozitivan saldo tekućeg računa platne bilance u iznosu 0,6 milijardi eura ili 1,3% BDP-a. Tome su prethodile četiri godine znatne kontrakcije manjka koji je u 2012. iznosio neznatnih 0,1% BDP-a. Na daljnje poboljšanje salda tekućeg računa u 2013. najviše je djelovalo smanjenje manjka na računu faktorskih dohodaka, uslijed nižih prihoda od izravnih vlasničkih ulaganja. Pogoršanje poslovnih rezultata bilo je posebno izraženo u djelatnostima financijskog posredovanja, proizvodnje naftnih derivata i telekomunikacijama. Ujedno su se smanjili i kamatni troškovi po inozemnim obvezama. Povoljno je na saldo tekućeg računa djelovao i nastavak pozitivnih trendova u međunarodnoj razmjeni usluga, što se prije svega odnosi na rast prihoda od turizma (za 4,9% na godišnjoj razini). Za razliku od toga, manjak u robnoj razmjeni s inozemstvom se povećao uslijed izraženijeg pada izvoza od uvoza. Tome su najviše pridonijela nepovoljna kretanja u razmjeni ostalih prijevoznih sredstava (uglavnom brodovi) čiji se neto izvoz gotovo prepолоvio u odnosu na prethodnu godinu. Pozitivan saldo na računu tekućih transfera blago se smanjio zbog

izraženijeg rasta rashoda (najviše po osnovi uplata u proračun EU) nego prihoda, dok su se kapitalni transferi zadržali na razini iz prethodne godine.

Tokove kapitala s inozemstvom u 2013. obilježilo je snažno zaduživanje države koja je izdala dvije obveznice na američkom tržištu (u travnju u vrijednosti 1,5 milijardi dolara i u studenome u vrijednosti 1,75 milijardi dolara). Istovremeno su se kreditne institucije nastavile razduživati, smanjujući svoje dugoročne obveze prema inozemnim vjerovnicima, iako slabijim intenzitetom nego prethodne godine. Uslijed daljnje suzdržanosti inozemnih ulagača priljevi inozemnih izravnih vlasničkih ulaganja u RH bili su niži nego prethodne godine. Najveći priljev inozemnih izravnih vlasničkih ulaganja ostvaren je kroz ulaganja u nekretnine, u financijskom posredovanju, trgovini na malo te proizvodnji metala. Isključite li se transakcije pretvaranja duga u kapital, nova vlasnička ulaganja iznosila su svega 0,3 milijarde eura, u usporedbi s 0,4 milijarde eura u 2012. godini.

Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke (HNB) povećale su se u 2013. za 14,9% te su na kraju prosinca iznosile 12,9 milijardi eura. Rast pričuva posljedica je priljeva deviza po osnovi zaduženja države na inozemnom i domaćem tržištu, neto otkupa deviza od države i ostvarenog dobitka od ulaganja. U suprotnome smjeru djelovale su prodaje deviza bankama u RH i Europskoj komisiji (po osnovi uplata RH u proračun EU). U prva dva mjeseca 2014. bruto međunarodne pričuve su blago smanjene te su na kraju veljače iznosile 12,6 milijardi eura.

Kretanje pokazatelja cjenovne konkurentnosti hrvatskog izvoza u 2013. pokazuje usporavanje ili čak zaustavljanje trenda jačanja konkurentnosti koji je postojao u prethodnih nekoliko godina. Tako je realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene dodatno deprecirao, ali znatno slabijim intenzitetom nego prethodne godine. Za razliku od toga, realni efektivni tečaj kune uz potrošačke cijene blago je aprecirao pod utjecajem rasta administrativno reguliranih cijena koje izravno ne utječu na cijene proizvoda koji se izvoze. Podaci o kretanju realnoga efektivnog tečaja kune uz jedinične troškove rada za ukupno gospodarstvo, dostupni za prva tri tromjesečja 2013., pokazuju da se, unatoč blagoj aprecijaciji u odnosu na kraj 2012., na godišnjoj razini u prosjeku i dalje bilježi njegova blaga deprecijacija. Kretanje konkurentnosti izvoznog sektora mjereno promjenama ovog pokazatelja u industriji moglo bi biti nešto povoljnije, s obzirom da je u promatranom razdoblju pad jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu na godišnjoj razini bio sporiji nego u industriji.

U 2013. godini HNB je nastavila podupirati visoku primarnu likvidnost monetarnog sustava uz istovremeno održavanje stabilnog nominalnog tečaja kune prema euru. Politikom visoke kunske likvidnosti nastavilo se ekspanzivno usmjerenje monetarne politike kojim se u uvjetima nepovoljnih gospodarskih kretanja nastojalo utjecati na poboljšanje domaćih uvjeta financiranja i time poduprijeti oporavak domaćeg kreditiranja. Prosječan višak likvidnosti monetarnog sustava povećao se u 2013. te je iznosio 5,0 milijardi kuna, a prosječna prekonoćna kamatna stopa na međubankovnom tržištu spustila se na dosad najniže zabilježenu razinu od 0,37%. U skladu s opisanim uvjetima na novčanom tržištu, HNB je u travnju 2013. smanjio kamatnu stopu na prekonoćne depozite kreditnih institucija kod HNB-a s 0,25% na 0,00%, a u prosincu je smanjena i stopa na lombardni kredit sa 6,25% na 5,0%.

Tečaj kune prema euru bio je stabilan u 2013. i početkom 2014. godine. Nominalni dnevni tečaj kune prema euru kretao se tijekom 2013. godine u rasponu od -1,6% do 1,0% oko prosječnog godišnjeg tečaja koji je iznosio 7,57 EUR/HRK te je bio za 0,7% slabiji nego u 2012. godini. Osnovni instrument monetarne i tečajne politike i u 2013. godini bile su devizne transakcije središnje banke, kojima je ostvarena neto kupnja deviza od 0,3 milijarde eura, čime je kreirano 2,6 milijardi kuna primarnog novca. U strukturi deviznih transakcija u 2013. godini, otkup deviza se odnosio na transakcije sa središnjom državom (devize pristigle temeljem inozemnog zaduživanja), dok se prodaja deviza gotovo u cijelosti odnosila na intervenciju na deviznom tržištu u svrhu zaustavljanja deprecijacijskih pritisaka u travnju 2013. Slična kretanja nastavila su se i na početku 2014. godine. HNB je potkraj siječnja 2014. intervenirao na deviznom tržištu prodajom deviza poslovnim bankama u iznosu od 0,2 milijarde eura čime je, dio deviznih priljeva od inozemnog zaduživanja države u 2013., usmjerio na tržište u razdoblju sezonski pojačane potražnje za devizama.

Model kreditiranja, kojeg je u suradnji s Hrvatskom bankom za obnovu i razvoj (HBOR) HNB pokrenuo sredinom 2012. godine (Program razvoja gospodarstva), završio je istekom 2013. HNB je potkraj 2013. pokrenuo novi model usmjeren na podupiranje kreditiranja poduzeća. Pritom je spuštena stopa obvezne pričuve, čime su poslovnim bankama osigurani dodatni izvori za kreditiranje poduzeća.

Kretanje monetarnih i kreditnih agregata u 2013. i nadalje je odražavalo izostanak oporavka u realnom sektoru gospodarstva, unatoč iznimno povoljnoj likvidnosti. Neto inozemna aktiva monetarnog sustava povećala se zahvaljujući poboljšanju inozemne pozicije HNB-a, ali i poboljšanju neto inozemne pozicije kreditnih institucija kod kojih je razduživanje prema inozemstvu bilo manje izraženo nego prethodne godine. Neto domaća aktiva sustava zabilježila je umjeren rast pri čemu su se u njezinoj strukturi najsnažnije povećali plasmani središnjoj državi, dok su plasmani ostalim sektorima (isključujući tečajne promjene i jednokratne učinke) ostali gotovo nepromijenjeni. Kod poduzeća je u 2013. zabilježen blagi rast kreditiranja (2,0%), dok se sektor stanovništva nastavio razduživati (-1,6%). Ostvarene promjene neto domaće i neto inozemne aktive rezultirale su porastom ukupnih likvidnih sredstava (M4) za 2,9%. Slična kretanja monetarnih i kreditnih agregata obilježila su i početak 2014. godine pa je kreditna aktivnost prema privatnom sektoru i nadalje prigušena, dok se financiranje države kod kreditnih institucija nastavilo povećavati.

Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena usporila se s 3,4% u 2012. na 2,2% u 2013. Slaba gospodarska aktivnost te odsustvo domaćih troškovnih pritisaka činitelji su koji već nekoliko posljednjih godina pridonose ostvarivanju niske inflacije. Tako se negativni jaz domaćeg proizvoda ostvaruje već petu godinu za redom. Nepovoljni uvjeti na tržištu rada rezultirali su smanjenjem nominalnih jediničnih troškova rada za 0,3% u 2013., nakon snažnog smanjenja tijekom 2010. i vrlo slabog rasta u naredne tri godine. Smanjenje jediničnih troškova rada je u prvom redu posljedica snažnog pada zaposlenosti. Na usporavanje inflacije tijekom 2013. djelovali su i kratkoročni činitelji, osobito povoljan učinak baznog razdoblja (povezan s povećanjem poreza na dodanu vrijednost (PDV) te određenih administrativno reguliranih cijena u prvoj polovici 2012. godine) te pozitivni šok na strani ponude, odnosno pad cijena prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu, koji je bio posljedica dobre žetve, a prelio se na smanjenje cijena domaćih prehrambenih proizvoda. Osim toga, povoljni vremenski uvjeti u zemlji (relativno topla zima) djelovali su na međugodišnji pad cijena voća i povrća. Pojačana konkurencija i ukinute preostale zaštitne carine nakon ulaska RH u EU također je potaknula smanjenje cijena prehrane. Osim toga, smanjili su se inflacijski pritisci sa svjetskog tržišta sirove nafte. Povoljno je na kretanje uvoznih cijena djelovala i aprecijacija prosječnog nominalnog efektivnog tečaja kune. Početkom 2014. nastavio se trend smanjenja inflacije te je godišnja stopa promjene potrošačkih cijena pala na -0,6% u veljači 2014., s 0,3% zabilježenih krajem 2013. Pri tome se smanjio doprinos svih glavnih komponenti inflacije, a najviše prerađenih i neprerađenih prehrambenih proizvoda te energije (svaki za 0,2 postotna boda). Budući da je udio prehrane u harmoniziranom indeksu potrošačkih cijena niži, godišnji pad cijena mjeren kretanjem spomenutog pokazatelja bio je u veljači manje izražen te je iznosio -0,2%.

SREDNJOROČNI MAKROEKONOMSKI SCENARIJ

Makroekonomske projekcije temelje se na dostupnim statističkim pokazateljima objavljenim do sredine travnja 2014. godine, a u njih su ugrađene i procjene utjecaja svih mjera ekonomske politike. Vanjske pretpostavke, poput kretanja relevantnih bilateralnih i efektivnih tečajeva, cijena primarnih sirovina te svjetskih ekonomskih kretanja preuzete su iz „Europskih ekonomskih projekcija – Zima 2014“ Europske komisije iz veljače 2014. godine. Uspoređujući navedene projekcije s prethodnim projekcijama Europske komisije, posebno se ističe neznatna pozitivna korekcija rasta BDP EU u svim godinama projekcijskog razdoblja te blaga pozitivna korekcija rasta hrvatskih izvoznih tržišta, pri čemu su neka od najvažnijih hrvatskih izvoznih odredišta (poput Slovenije i Italije) zabilježila znatne pozitivne korekcije.

Realni sektor

U 2014. godini se očekuje zaustavljanje višegodišnjeg negativnog trenda u hrvatskom gospodarstvu te stagnacija gospodarske aktivnosti tj. realni rast BDP-a od 0,0%, uz najznačajniji pozitivan doprinos rastu od strane izvoza roba i usluga te najznačajniji negativan doprinos od strane uvoza roba i usluga te potrošnje kućanstava. Bruto investicije u fiksni kapital također će pozitivno pridonijeti rastu BDP-a, i to isključivo zahvaljujući investicijama javnog sektora u koji ubrajamo i javna poduzeća. U 2015. godini projiciran je rast BDP-a od 1,2% koji će u narednim godinama ubrzati na 1,3% i 1,5%, redom. Promatrajući pojedinačne sastavnice BDP-a s rashodne strane, glavni pokretač gospodarskog rasta u razdoblju 2015. – 2017. godine bit će izvoz roba i usluga kojeg će pratiti i bruto investicije u fiksni kapital, dok će negativan doprinos doći od uvoza roba i usluga te državne potrošnje.

U čitavom projekcijskom razdoblju rast BDP-a bit će ograničen slabom dinamikom potrošnje kućanstava. Prvenstveno pod utjecajem nastavka nepovoljnih kretanja na tržištu rada te izraženog procesa razduživanja kućanstava, ali i negativnih učinaka pojedinih mjera fiskalne konsolidacije, ona će i u 2014. godini nastaviti bilježiti negativna ostvarenja, iako će njeno smanjenje biti neznatno manje nego u 2013. godini. Međutim, u 2015. godini očekuje se početak postupnog oporavka potrošačkog povjerenja potaknut ubrzanjem investicijske aktivnosti te boljim gospodarskim kretanjima općenito, posebno povoljnijim kretanjima na tržištu rada. U narednim godinama očekuje se daljnje blago ubrzanje potrošnje kućanstava, međutim, njezin doprinos gospodarskom rastu ostat će potisnut do kraja srednjoročnog razdoblja. Mjere fiskalne konsolidacije u okviru Procedure prekomjernog proračunskog manjka odredit će kretanje državne potrošnje. Međutim, multiplikator državne potrošnje je manji u kratkom roku, nego što se prvotno očekivalo, uslijed strukture fiskalne prilagodbe. S druge strane, ovakva struktura konsolidacije mogla bi znatnije ugroziti dinamiku potencijalnog rasta u dužem roku. Na realni pad državne potrošnje kroz čitavo promatrano razdoblje djelovat će smanjenje socijalnih transfera u naravi, pod utjecajem ušteda uslijed povećane efikasnosti u zdravstvenom sustavu, te smanjenje naknada zaposlenima kao posljedica pada zaposlenosti te neznatnog rasta troška rada u uvjetima smanjivanja plaća i rasta doprinosa za zdravstveno osiguranje. Značajan doprinos padu državne potrošnje u 2016. godini doći će i od realnog smanjenja intermedijarne potrošnje opće države. U 2017. godini, u skladu s oporavkom gospodarske aktivnosti te izlaskom iz Procedure prekomjernog proračunskog manjka moglo bi doći do realne stagnacije državne potrošnje.

Rast bruto investicija u fiksni kapital u 2014. te 2015. godini, ali i velikim dijelom u posljednje dvije godine promatranog razdoblja, bit će rezultat novih ili prije započetih investicijskih projekata šireg javnog sektora (uključujući konsolidirane investicije opće države te javnih poduzeća). S druge strane, u 2014. godini se za investicije privatnog sektora očekuje smanjenje približno onomu iz prethodne godine. Naime, oporavak investicija privatnog sektora bit će ograničen znatnom neizvjesnosti vezanom za buduće kretanje potražnje, i dalje niskim razinama pokazatelja poslovnog povjerenja, ali i određenim mjerama fiskalne politike donesenim u okviru Procedure prekomjernog proračunskog manjka. Tako se i u 2015. godini očekuje blagi realni pad privatne investicijske potrošnje, dok se njezin odgođeni oporavak očekuje u posljednje dvije godine projekcijskog razdoblja. Predviđeno jačanje investicijske aktivnosti privatnog sektora u drugom dijelu 2015. godine te ostatku srednjoročnog razdoblja temelji se na izraženijem oporavku domaće i inozemne potražnje i rastu poslovnog optimizma, poboljšanju likvidnosti u gospodarstvu te naporima VRH u stvaranju preduvjeta za pozitivnu ulagačku klimu, a prvenstveno zakonima usmjerenim ka poticanju investicijskih projekata i konkurentnosti. Snažan zamah investicijskoj aktivnosti, posebice od 2015. godine nadalje, doći će od intenziviranja korištenja sredstava iz fondova EU.

Pozitivna ekonomska kretanja u međunarodnom okruženju, kao i u gospodarstvu EU koje je najvažniji hrvatski trgovinski partner, dovest će do jačanja inozemne potražnje za domaćim robama i uslugama pa je projicirana razmjerno povoljna putanja realnog rasta izvoza roba i usluga koji će tako, među pojedinačnim sastavnicama s rashodne strane BDP-a, davati najveći pozitivan doprinos gospodarskom rastu u čitavom projekcijskom razdoblju. Uz očekivano ubrzanje inozemne potražnje prema kraju

projekcijskog razdoblja, ovakva projekcija izvoza pretpostavlja nastavak provođenja strukturnih reformi koje bi već u srednjem roku trebale polučiti pozitivne rezultate u smislu usporavanja gubitka tržišnog udjela na hrvatskim izvoznim tržištima. U uvjetima blagog oporavka finalne potražnje, u 2014. godini projiciran je rast uvoza roba i usluga generiran prvenstveno izvozom roba i usluga te pojačanom investicijskom aktivnošću javnog sektora. Doprinosi neto izvoza gospodarskom rastu u 2014. godini bit će pozitivan kao rezultat snažnijeg rasta izvoza od uvoza, da bi u nastavku promatranog razdoblja doprinos neto izvoza opet poprimio negativan predznak te zanemarivo rastao.

Unatoč stagnaciji gospodarske aktivnosti, u 2014. godini na tržištu rada očekuje se nastavak negativnih kretanja. Zakašnjeli blagi oporavak pokazatelja tržišta rada trebao bi početi tek 2015. godine. Tako se, prema projekcijama pokazatelja iz ankete o radnoj snazi, u 2014. godini očekuje rast anketne stope nezaposlenosti na 17,9%, zatim njeno smanjenje prvo na 17,7% u 2015. te na 17,3% i 16,5% u posljednje dvije godine promatranog razdoblja. S obzirom na pomaknuti oporavak zaposlenosti, prosječna produktivnost rada postupno će se smanjivati s 2,4% u 2014. na 0,1% u 2017. godini. U skladu s tim, jedinični trošak rada prvo će se u 2014. godini blago smanjiti da bi u nastavku projekcijskog razdoblja postupno ubrzavao svoj rast do 2,4% u 2017. godini.¹

Monetarna i tečajna politika i inflacija

Rizici za značajniji oporavak domaće kreditne aktivnosti i nadalje su negativno usmjereni. Slab oporavak realnog sektora i potisnuta kreditna potražnja, posebice nepovoljna kretanja na tržištu rada, zatim nesklonost banaka ka preuzimanju rizika i još uvijek prisutan trend pogoršanja kvalitete imovine banaka, činitelji su koji ograničavaju rast kredita. U takvim uvjetima projekcija kretanja domaćih kreditnih i monetarnih agregata za 2014. neznatno je povoljnija u odnosu na ostvarenja u prethodnoj godini, dok bi kreditna aktivnost mogla biti izraženija u 2015. godini.

U 2014. godini predviđa se značajno usporavanje inflacije na 0,6%, sa 2,2% ostvarenih u 2013. godini. U skladu s očekivanim smanjenjem cijena sirovina na svjetskom tržištu², u 2014. godini doći će do smanjenja cijena prehrane i usporavanja rasta cijena energije u odnosu na prethodnu godinu. Što se tiče domaćih inflatornih pritisaka, oni bi također mogli biti slabi, uslijed potisnute potrošnje kućanstava te blagog smanjenja jediničnog troška rada. Osim toga, na kretanje inflacije u 2014. godini utjecaj će imati i povećanje međustope PDV-a sa 10% na 13%, povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje, rast trošarina na gorivo i duhanske preradevine te povećanje administrativno reguliranih cijena vode, čiji bi zajednički doprinos povećanju stope inflacije u 2014. godini trebao iznositi 1,1 postotni bod. U prvom tromjesečju 2014. godine godišnja stopa promjene indeksa potrošačkih cijena iznosila je -0,3%, dok bi u nastavku 2014. godine trebalo doći do rasta inflacije pod utjecajem ranije spomenutih administrativnih promjena, kao i iščezavanja baznog učinka smanjenja cijena sirovina na svjetskom tržištu iz 2013. godine. U preostalim godinama projekcijskog razdoblja očekuje se ubrzavanje inflacije na razine od 1,6% u 2015. te 1,9% u 2016. i 2017. godini u uvjetima oporavka inozemne i domaće potražnje te slabljenja uvezenih inflatornih pritisaka.

¹ Pri izračunima prosječne produktivnosti rada i jediničnih troškova rada korištena je metodologija Europske komisije, sukladno podacima Eurostata koji su usklađeni s nacionalnim računima.

² Prema najnovijim projekcijama Europske komisije, cijene primarnih sirovina na svjetskom tržištu će se smanjiti 3,7% u 2014. godini.

Tablica I: Makroekonomski okvir 2014. – 2017.

	2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
BDP - tekuće cijene	328.252	331.413	341.063	351.791	363.988
BDP - realni rast (%)	-1,0	0,0	1,2	1,3	1,5
Potrošnja kućanstava	-1,0	-0,8	0,4	0,8	1,3
Državna potrošnja	0,5	-0,9	-0,9	-1,9	0,0
Bruto investicije u fiksni kapital	-1,0	1,9	5,7	5,7	4,3
Izvoz roba i usluga	-1,8	2,0	2,7	2,9	3,0
Uvoz roba i usluga	-1,7	1,3	2,9	3,2	3,4
Doprinosi rastu BDP-a	-1,0	0,0	1,2	1,3	1,5
Potrošnja kućanstava	-0,6	-0,5	0,3	0,5	0,8
Državna potrošnja	0,1	-0,2	-0,2	-0,4	0,0
Bruto investicije u fiksni kapital	-0,2	0,3	1,1	1,1	0,9
Izvoz roba i usluga	-0,8	0,9	1,2	1,3	1,4
Uvoz roba i usluga	0,7	-0,5	-1,2	-1,4	-1,5
Rast deflatora BDP-a (%)	0,9	0,9	1,7	1,9	1,9
Rast CPI-a (%)	2,2	0,6	1,7	1,9	1,9
Rast zaposlenosti (ILO)	-3,9	-2,3	-0,4	0,5	1,4
Stopa nezaposlenosti (ILO)	17,1	17,9	17,7	17,3	16,5

Izvor: DZS, MFIN, Eurostat, HNB

3. PROVEDBA PREPORUKA KOJE SE ODNOSI NA POJEDINE DRŽAVE ČLANICE

Reformske mjere koje RH poduzima i planira poduzeti u narednom razdoblju predstavljene su u četiri ključna područja – javne financije, financijski sektor, tržište rada i konkurentnost, i 13 potkategorija. Ovakvom strukturom poglavlje u velikoj mjeri slijedi strukturu zaključaka Vijeća za ekonomska i financijska pitanja iz lipnja 2013. godine. U istim se područjima prezentiraju i politike koje se poduzimaju kao odgovor na nalaze Dubinske analize.

Informacije u nastavku detaljnije se obrađuju u priložima Nacionalnog programa reformi, točnije tablicama I i 4.

3.1. Javne financije

3.1.1. Institucionalni okvir za upravljanje fiskalnom politikom

Zakonom o fiskalnoj odgovornosti³ uvedena su fiskalna pravila i pravila za jačanje fiskalne discipline te obveza izrade Izjave o fiskalnoj odgovornosti za čelnike korisnika proračuna na državnoj, odnosno lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini. U drugom polugodištu 2013. pristupilo se daljnjim izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. U tom kontekstu, u 2014. godini predviđene su sljedeće aktivnosti u svrhu daljnjeg razvoja i unapređenja institucionalnog okvira javnih financija: usklađivanje Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnog pravila s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti⁴, jačanje neovisnosti stručnog tijela zaduženog za praćenje provedbe Zakona o fiskalnoj odgovornosti te unapređenje fiskalne statistike.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti promijenjeno je fiskalno pravilo koje je predviđalo smanjivanje rashoda općeg proračuna iskazanih udjelom u BDP-u za najmanje jedan postotni bod godišnje do postizanja primarnog salda na razini nula ili u pozitivnom iznosu (u nominalnim terminima). U prevladavajućim uvjetima opadajućeg gospodarskog rasta takvo pravilo je zbog svoje procikličnosti dodatno ugrožavalo izgleda za rast. Usklađivanje sa zahtjevima EU vezano uz novi okvir za upravljanje ekonomskom politikom u EU, koji je usmjeren na jačanje provedbe Pakta o stabilnosti i rastu, bio je dodatni razlog za izmjenu pravila.

Ciljana vrijednost novog fiskalnog pravila postaje srednjoročni proračunski cilj koji će se ostvarivati prema planu prilagodbe, a na preporuku Vijeća EU, pri čemu međugodišnje smanjenje strukturnog salda mora iznositi najmanje 0,5% BDP-a. Srednjoročni proračunski cilj određuje se kao vrijednost strukturnog salda koja osigurava da manjak općeg proračuna ne prelazi 3% BDP-a, a javni dug 60% BDP-a. U pogledu održivog kretanja rashoda uvedena je i odredba da godišnji rast rashoda općeg proračuna ne smije prelaziti referentnu potencijalnu stopu rasta BDP-a koju određuje EK, uvećanu za očekivani porast cijena, pri čemu se dozvoljavaju izuzeća za pojedine kategorije rashoda. Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti definiraju se okolnosti u kojima se fiskalno pravilo neće primjenjivati, pod uvjetom da se time ne ugrožava fiskalna održivost u srednjoročnom razdoblju. Ove okolnosti ograničene su na slučajeve katastrofa i većih gospodarskih poremećaja koji imaju značajan financijski utjecaj na stanje općeg proračuna, što je u skladu s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu. Postojanje navedenih okolnosti utvrđuje Povjerenstvo za fiskalnu politiku. Opisano fiskalno pravilo primijenit će se tek nakon što VRH donese Plan prilagodbe u svrhu ostvarivanja srednjoročnog proračunskog cilja, a na preporuku Vijeća EU.

³ NN 139/10

⁴ NN 19/14

Obzirom na ulazak u EU, RH je bila obvezna do kraja 2013. transponirati odredbe Direktive Vijeća 2011/85/EU kao dijela „sixpack-a“ u nacionalno zakonodavstvo te time postići usklađenost s proračunskom disciplinom prema zahtjevima Ugovora o funkcioniranju EU. Jednim dijelom odredbe Direktive prenesene su i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, kojima se definiraju standardi fiskalnog planiranja u dokumentima koji se odnose na izradu državnog proračuna, kao i projekcija koje donosi VRH, odnosno koje VRH predlaže na donošenje Hrvatskome saboru. Nadalje, izmjenama i dopunama Zakona, propisuje se i obveza objavljivanja informacija o učinku poreznih rashoda na prihode, kao i informacija o potencijalnim obvezama sa značajnim učinkom na proračun (npr. državna jamstva), što također proizlazi iz Direktive Vijeća 2011/85/EU.

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti uvodi se obveza sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti⁵ i za trgovačka društva i druge pravne osobe u vlasništvu RH te za trgovačka društva i druge pravne osobe u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) te time zahtijeva izgrađen i transparentan sustav financijskog upravljanja i kontrola. Kako bi se stavio naglasak na vjerodostojnost danih izjava o fiskalnoj odgovornosti i jačanje sustava odgovornosti, uz političku odgovornost, uvedena je i prekršajna odgovornost čelnika svih razina.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti utvrđen je rok od devedeset dana (kraj travnja 2014.) u kojem će VRH uskladiti Uredbu o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnog pravila s odredbama Zakona. Uredbom će se propisati oblik i sadržaj izvještaja o primjeni fiskalnog pravila te dokumentacija na temelju koje se daje Izjava o fiskalnoj odgovornosti.

Odbor za fiskalnu politiku osnovan je temeljem Odluke VRH o osnivanju Odbora za fiskalnu politiku u 2011., a rješenjem VRH imenovani su i njegovi članovi. Zbog potrebe jačanja neovisnosti Odbora, u skladu s odredbama Direktive Vijeća 2011/85/EU, i jačanja uloge Odbora kao supervizora nad primjenom Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Hrvatski sabor donio je Odluku kojom je osnovano Povjerenstvo za fiskalnu politiku kao radno tijelo Hrvatskog sabora. Povjerenstvo Hrvatskog sabora zamijenilo je dosadašnji Odbor za fiskalnu politiku u ulozi neovisnog tijela za praćenje provedbe Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Osnovna je zadaća Povjerenstva pratiti primjenu fiskalnog pravila te će također razmatrati i uspoređivati makroekonomske i proračunske projekcije VRH s posljednje dostupnim projekcijama EU.

FISKALNA STATISTIKA

U vezi s mjerom unapređenja fiskalne statistike kao glavni je cilj postavljeno unapređenje kvalitete podataka u financijskim izvještajima, koji se između ostaloga koriste kao jedna od ključnih podloga za izradu Fiskalnog izvješća propisanog Procedurom prekomjernog proračunskog manjka. Preporuke u tom smislu date su i u Zaključcima i akcijskim točkama proizašlim iz pretpristupnog dijaloškog posjeta Eurostata iz lipnja 2013. godine (akcijska točka 5.).

U drugom polugodištu 2013. godine pripremljena je Strategija reforme sustava financijskog izvještavanja kojom su utvrđene mjere za unapređenje financijskog izvještavanja proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika u pogledu:

- rješavanja opterećenja izvještajnih jedinica, ostvarivanja statističkih i konsolidacijskih ciljeva,
- prilagodbe rokova izvještavanja zahtjevima Fiskalnog izvješća,
- unapređenja kvalitete podataka u financijskim izvještajima.

Reforme se prvenstveno odnose na dopunu sadržaja računskog plana, revidiranje sadržaja i rokova podnošenja financijskih izvještaja, pojednostavljenje konsolidacije putem bolje razlučivosti podataka

⁵ Zakonom o fiskalnoj odgovornosti uvedena je izjava o fiskalnoj odgovornosti kojom čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna JLPRS-a i čelnik JLPRS-a jednom godišnje potvrđuje da je u radu osigurao zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru sredstava utvrđenih u proračunu, odnosno financijskom planu.

proračuna JLP(R)S u financijskim izvještajima od podataka njihovih proračunskih korisnika. Sve pripreme, uključujući donošenje propisa, moraju se obaviti u 2014. godini radi provedbe novih rješenja od početka 2015., odnosno kod računskog plana već u procesu planiranja u 2014. Na njemu su stoga već poduzete inicijalne aktivnosti (Ministarstvo financija u suradnji s Državnim zavodom za statistiku (DZS) i HNB-om radi optimiziranja i za statističke potrebe). U suradnji će se rješavati i ostali segmenti navedenih reformi.

Reforme uključuju kontinuirano unapređenje ugrađenih logičkih kontrola u obrascima financijskih izvještaja radi osiguranja kvalitete (što je već u 2013. izvršeno u dva navrata). Razmotrit će se i mogućnosti unapređenja načina prikupljanja i pohranjivanja financijskih izvještaja, primjerice putem aplikacije s pristupom preko Interneta.

3.1.2. Porezni sustav

Aktivnosti porezne politike poduzimaju se s ciljem smanjenja proračunskog deficita te smanjenja sive ekonomije putem promjene poreznih propisa i postupaka u radu poreznih tijela i reorganizacijom Carinske i Porezne uprave.

SMANJENJE PRORAČUNSKOG DEFICITA

Od siječnja 2014. godine snižena stopa PDV-a povećana je s 10% na 13% za određena dobra i usluge. Navedenom mjerom planiraju se ostvariti veći prihodi proračuna po osnovi PDV-a za 600 milijuna kuna godišnje. Naime, raspon između najviše porezne stope od 25% i snižene stope od 10% bio je značajniji u odnosu na takav raspon kod drugih država članica te se ovom mjerom ujedno približava praksi ostalih članica EU.

Izmjenama Zakona o igrama na sreću⁶ od 1. travnja 2014. godine uvodi se oporezivanje dobitaka od igara na sreću iznad 750 kuna (do sada su bili oporezovani samo primici veći od 30.000 kuna). Očekuje se godišnji prihod u visini 500 milijuna kuna (za 2014. godinu očekivani efekt iznosi 300 milijuna kuna zbog primjene od drugog tromjesečja).

Od 1. travnja 2014. godine povećan je doprinos za zdravstveno osiguranje s 13% na 15%. Očekuje se povećanje prihoda u iznosu od 1,6 milijardi kuna za 2014. godinu te 2,4 milijarde kuna godišnje od 2015. godine. Povećanje doprinosa prati i napore restrukturiranja u zdravstvu. Planira se i plaćanje doprinosa izravno na Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), čime bi se još kvalitetnije upravljalo приходima i rashodima u zdravstvenom sektoru.

Uvođenje, odnosno plaćanje vrijednosnog poreza na nekretnine od 1. siječnja 2016. godine imalo bi godišnji efekt za proračun od oko 1,5 milijardi kuna. Uvođenje vrijednosnog poreza na nekretnine bilo bi praćeno istovremenim ukidanjem postojećih davanja: komunalne naknade i poreza na kuće za odmor (prihodi jedinica lokalne samouprave).

Kroz izmjene Zakona o porezu na dohodak planira se uvođenje oporezivanja kamata na štednju od 1. siječnja 2015. Prema procjeni temeljem raspoloživih podataka očekuje se prihod od oko 300 milijuna kuna. U analizi uvođenja oporezivanja posebna pozornost posvetit će se praćenju nefinancijskih utjecaja uvođenja poreza na kamate na štednju u pogledu ponašanja štediša prema financijskim institucijama.

Razmatra se donošenje pravilnika koji bi stupio na snagu 1. svibnja 2014. a kojim bi se povećala naknada za pravo na ekonomsko korištenje vrijednosti spektra za javne pokretne mreže. Prema procjeni temeljem raspoloživih podataka očekuje se prihod od oko 350 milijuna kuna na godišnjoj razini.

⁶ NN 41/14

U 2014. također će biti razmotrena izmjena članka Zakona u porezu na dobit kojim se definira korištenje olakšice poreza na dobit, na način da se olakšica može koristiti samo za dio dobiti upisane u temeljni kapital, ali i investirane u dugotrajnu imovinu. S obzirom na izmjenu zakona tijekom 2014., efekti smanjenja korištenja navedene porezne olakšice bi se odrazili u 2015. povećanjem poreznih prihoda u iznosu od oko 500 milijuna kuna.

Izvršenim izmjenama u oporezivanju dohotka i dobiti 1. siječnja 2014. prestale su važiti olakšice za područja posebne državne skrbi i brdska područja. Ujedno počinju važiti olakšice za potpomognuta područja, ali u smanjenom iznosu. Ukupan učinak navedenih promjena bit će vidljiv u 2015. godini kroz smanjenje poreznih rashoda u iznosu od 490 milijuna kuna.

SMANJENJE SIVE EKONOMIJE PUTEM PROMJENE POREZNIH PROPISA I POSTUPAKA U RADU POREZNIH TIJELA TE REORGANIZACIJOM CARINSKE I POREZNE UPRAVE

U cilju suzbijanja sive ekonomije, poreznih utaja te jačanja fiskalne discipline, u prosincu 2012. godine donesen je Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom⁷. Fiskalizacija se odnosi na skup mjera koje primjenjuju obveznici fiskalizacije kako bi se osigurao efikasan nadzor evidentiranja ostvarenog prometa u gotovini. Fiskalizacija se tijekom 2013. godini provodila u tri etape. Nakon prve godine primjene bit će vidljivi pravi rezultati fiskalizacije i to kroz podnošenje godišnje porezne prijave (prijava poreza na dohodak i prijava poreza na dobit) za 2013. godinu. Očekuje se bolja naplata PDV-a, poreza na dobit i poreza na dohodak. Prikupljeni podaci ukazali su na nezakonite obrasce ponašanja čije adresiranje će omogućiti kvalitetnije planiranje i usmjeravanje poreznog nadzora te služiti drugim javnim tijelima za utvrđivanje možebitnih nepravilnosti. Od uvedene mjere očekuje se godišnji učinak povećanja naplate poreznih prihoda oko 1 milijardu kuna.

Osim glavnog cilja smanjenja sive ekonomije, u svrhu smanjenja administrativnih troškova i pojednostavljenja podnošenja poreznih prijava, u siječnju 2014. uveden je zakonodavni okvir za uvođenje novog jedinstvenog obrasca za prikupljanje podataka o isplaćenim primicima od dohotka (JOPPD). Navedeni obrazac zamjenjuje pet postojećih obrazaca. Obrazac omogućuje informaciju o isplati oporezivih i neoporezivih primitaka u realnom vremenu, čime je omogućena brza reakcija Porezne uprave (PU) u slučaju neisplate plaća ili neplaćanja doprinosa. Podaci iz obrasca omogućuju dobivanje kompletne slike o prihodima i primicima pojedinca što omogućuje kvalitetno provođenje svih ostalih zadataka PU: kontrola porijekla imovine, pravo na oslobođenja i olakšice u poreznom sustavu, ali i na socijalna prava.

Novi Zakon o Poreznoj upravi⁸ uvodi promjene u organizaciji i ovlastima PU sa svrhom povećanja učinkovitosti ove institucije što doprinosi boljem utvrđivanju i naplati poreznih prihoda, smanjenju sive ekonomije, smanjenju troškova rada državne administracije i poduzetnika, te sigurnosti u izvršenju planiranih proračunskih prihoda. U 2014. godini poslovi u PU ustrojiti će se po principu funkcionalnosti, tj. poslovi od nacionalne važnosti obavljati će se na središnjoj razini, od regionalnog značaja na razini područnog ureda, a poslovi od lokalnog značaja na razini ispostave. Novi organizacijski model PU uključuje racionalizaciju mreže ureda na terenu, odnosno smanjenje broja područnih ureda i ispostava. Umjesto 20 ustrojeno je pet područnih ureda (Centar, Sjever, Istok, Zapad i Jug) sa sjedištima u gradovima Zagreb, Varaždin, Rijeka, Split, Osijek. Osim toga, ispostave se ujednačavaju po veličini i opterećenosti službenika te se ustrojavaju po funkcionalnom principu. Broj ispostava je također smanjen sa 124 na 55. Daljnje aktivnosti PU na području administrativne suradnje i razmjene informacije usmjerene su na razvoj administrativnih sposobnosti i daljnje suradnje između država kao važnog instrumenta u suzbijanju međunarodnih poreznih prijevара. Novu organizaciju će pratiti i informatička podrška u smislu analize rizika, a što se nastoji ostvariti kroz projekt sa Svjetskom bankom tijekom 2014.-2016.

⁷ NN133/12

⁸ NN 148/13

Reorganizacijom i reformom Carinske uprave (CU) osigurat će se efikasno provođenje aktivnosti prikupljanja prihoda i provođenja carinskog nadzora na vanjskim granicama EU te na unutarnjem području Carinske unije, osnažit će se djelovanje CU kao poreznog tijela za učinkovit i sveobuhvatan nadzor prometa roba, transakcija u prometu roba i usluga, osigurati bolja naplata proračunskih i ostalih prihoda te unaprijediti sustav trošarinskog nadzora i nadzora u skladu s posebnim propisima. Istovremeno, dugoročno će se osigurati bolji nadzor u području provedbe propisa o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti te u području otkrivanja i sprječavanja svih oblika nedozvoljene i nezakonite trgovine, te samim time osigurati utjecanje na smanjenje pojave porezne evazije i suzbijanje sive ekonomije. Preustrojem CU okrupnjene su ustrojstvene jedinice po načelima racionalnosti i fleksibilnosti čime je prestalo s radom 176 oblika ustrojstvenih jedinica (služba, odjela, carinarnica, carinskih ispostava, carinskih odjeljaka). U potpunosti su promijenjeni i po razinama složenosti strukturirani poslovi čime su umjesto dotadašnjih 7 carinarnica ustrojena 4 područna carinska ureda koji obavljaju poslove regionalne razine, umjesto dotadašnje 203 carinske ispostave i carinska odjeljka formirano je 18 carinskih ureda i 10 graničnih carinskih ureda koji obavljaju poslove operativne i lokalne razine, dok Središnji ured CU obavlja poslove nacionalne i međunarodne razine. Smanjenje materijalnih troškova i rashoda za zaposlene za razdoblje od srpnja 2012. do 1. siječnja 2014. iznosi 10 milijuna kuna. Redefinicija i proširenje poslova CU proizašlo je iz novog Zakona o carinskoj službi⁹ čime je također definirana primjena svih sustava iz koncepta e-carine.

3.1.3. Javna poduzeća

RESTRUKTURIRANJE JAVNIH PODUZEĆA

Aktivnosti vezane uz restrukturiranje javnih poduzeća prvenstveno se odnose na proces restrukturiranja poduzeća Hrvatske autoceste d.o.o. (HAC), Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (ARZ), HŽ Cargo d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o. te Croatia Airlines d.d. (CA). Proces restrukturiranja navedenih poduzeća podrazumijeva racionalizaciju, reorganizaciju, modernizaciju i unaprjeđenje svih poslovnih procesa te izdvajanje djelatnosti koje nisu osnovne u posebna trgovačka društva kako bi bilo moguće ova društva privatizirati.

Navedene promjene neophodno je provesti da bi se:

- javna poduzeća prilagodila poslovnom okruženju,
- povećala njihova konkurentnost,
- osigurao njihov opstanak na otvorenom tržištu,
- utjecalo na smanjenje potrebe zaduživanja u financijskom sektoru.

U području cestovnog prometa, i to u društvima HAC i ARZ, kroz operativno restrukturiranje izdvojeni su poslovi naplate cestarine i redovnog održavanja u zajedničku specijaliziranu tvrtku, dok će matična društva zadržati osnovnu djelatnost - nadzor upravljanja autocestama, projektiranje i građenje. U tijeku je postupak monetizacije koji će se provesti dodjelom koncesije, a koncesionar postaje nositelj poslova naplate cestarine i održavanja. Završetkom navedenog procesa, krajem 2014., očekuje se uplata koncesijske naknade u državni proračun u iznosu od oko 22,5 milijardi kuna (3 milijarde eura). Po naplati tog prihoda, početkom 2015., navedena sredstva koristit će se za prijevremenu otplatu nepovoljnih kredita osiguranih državnim jamstvom čime će se za isti iznos smanjiti obveze temeljem državnih jamstava. Pored toga, provođenjem procesa monetizacije, 900 milijuna kuna (120 milijuna eura) godišnjeg prihoda HAC-a od trošarine, odnosno naknade iz goriva, preusmjerava se u druge prometne infrastrukturne projekte, i to u državne ceste i željezničku infrastrukturu.

⁹ NN 68/13, 30/14

U društvima HŽ Cargo i HŽ Putnički prijevoz u tijeku je postupak restrukturiranja i privatizacije društava, ali s naglaskom na zadržavanje osnovne djelatnosti. Cilj restrukturiranja je pripremiti društva za liberalizaciju tržišta željezničkih usluga te podizanje efikasnosti poslovanja društva, s obzirom da ista, u odnosu na društva koja posluju u EU, pokazuju znatno niže rezultate.

U društvu HŽ Cargo restrukturiranje će se provesti dokapitalizacijom društva, zbrinjavanjem viška zaposlenika i pripajanjem i/ili prodajom ovisnih društava. U prvoj fazi restrukturiranja društvo će biti dokapitalizirano iznosom od 800 milijuna kuna, zbrinut će se višak od 800 zaposlenih i smanjit će se trošak rada. Za financiranje programa restrukturiranja odobrit će se novo zaduženje u iznosu od 250 milijuna kuna, uz državno jamstvo. Tijekom 2014. planirana je privatizacija društva RŽV d.o.o. Čakovec i pripajanje društava AGIT d.o.o. i OV d.o.o. HŽ Cargo-u. Planirana je i prodaja imovine ovisnih društava koja ne služi obavljanju osnovne djelatnosti. Po dovršetku procesa restrukturiranja postoji mogućnost privatizacije HŽ Cargo-a.

Program restrukturiranja društva HŽ Putnički prijevoz svodi se na smanjenje troškova poslovanja kroz nabavu novih vlakova što će osigurati kvalitetniju uslugu prijevoza uz manje zagađenje okoliša zbog nove eko tehnologije vučnih agregata i korištenja elektromotornog pogona. Integrirani prijevoz s ostalim oblicima prijevoza će na razini društva smanjiti ukupne troškove prijevoza. Obavljanje usluge prijevoza od općeg gospodarskog interesa za RH (tzv. PSO ugovori) je integralni dio programa restrukturiranja te se očekuje potpisivanje desetogodišnjeg ugovora nakon odobrenja istoga od strane EK.

Program restrukturiranja CA od 27. lipnja 2013. odobren je od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Program se provodi u skladu s posebnim pravilima EU za sektor zračnog prometa, a koja se odnose na kapitalna ulaganja, jamstva i kredite u zračnom prometu. Predviđeno trajanje programa restrukturiranja je pet godina, od 2011. do 2015., dok je ukupni trošak programa restrukturiranja procijenjen na iznos od 1,6 milijardi kuna. Zahvaljujući dokapitalizaciji od strane VRH-a i od strane Zračne luke Zagreb, implementaciji *revenue management* sustava te smanjenjem troškova prihvata zrakoplova i opreme, zaključivanjem novog kolektivnog ugovora, zatvaranjem dva predstavništva u inozemstvu, revidiranjem ugovora o nabavi četiri zrakoplova A319, omogućeno je ostvarivanje očekivanih ciljeva. Ostali očekivani učinci provedbe programa restrukturiranja su financijska stabilizacija i konsolidacija te potpuno preuzimanje vlastitih postojećih financijskih obveza za koje su do sada bila protestirana državna jamstva. U 2014. CA samostalno će financirati postojeće obveze po zajmovima čime pozitivno utječe na javni dug, a za 2013. godinu se očekuje dobit od oko 0,6 milijuna kuna. Financijska stabilizacija i konsolidacija CA bi trebala znatno olakšati postupak privatizacije te učiniti CA tržišno atraktivnijim.

UPRAVLJANJE DUGOM JAVNIH PODUZEĆA

Ukupno stanje duga javnih poduzeća¹⁰ od 81,9 milijardi kuna predstavlja opterećenje u daljnjoj provedbi aktivne poslovne politike, što dolazi do izražaja u cijenama novih zaduženja, ali predstavlja i opterećenje u pružanju javnih usluga. Posebice se to odnosi na javna poduzeća koja upravljaju i izgrađuju infrastrukturu te na prijevoznike u zračnom i željezničkom prijevozu. Rezultat je to neprovođenja neophodnih procesa restrukturiranja čijim se odlaganjem kroz nova zaduženja negativno utjecalo i na investicijski potencijal javnih poduzeća. VRH, kao većinski vlasnik, tijekom 2012. i 2013. poduzela je niz mjera usmjerenih na restrukturiranje kako bi se stvorili uvjeti za provedbu učinkovitih poslovnih politika s ciljem stabiliziranja poslovanja te jačanja investicijskih kapaciteta.

Ukupne planirane otplate u 2014. iznose 14,4 milijarde kuna što je za otprilike 2,4 milijarde kuna više u odnosu na prethodnu godinu. Tome posebno pridonose HAC i ARZ čije su otplate na godišnjoj razini povećane za 3,8 milijardi kuna te u 2014. godini ukupno iznose gotovo 7 milijardi kuna čineći gotovo 50% ukupnih otplata planiranih za 2014. godinu. Na ukupni iznos, ali i strukturu duga, pozitivno će utjecati proces monetizacije uz očekivani prihod od oko 22,5 milijardi kuna (3 milijarde

¹⁰ Analiza obuhvaća 59 trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH, a podaci korišteni za analizu su preliminarni podaci o poslovanju navedenih trgovačkih društava.

euru), čime bi se ukupni dug javnih poduzeća na kraju 2014. smanjio 27,4% na 59,5 milijardi kuna. Ukupna nova zaduženja, isključujući zaduženja HAC-a i ARZ-a, u 2014. iznose 12,3 milijarde kuna. Istovremeno, to predstavlja povećanje od oko 2 milijarde kuna u odnosu na 2013. godinu. Ukupna nova zaduženja, isključujući HAC i ARZ, su za 4,8 milijardi kuna viša od predviđenih otplata dugova koji dospijevaju u 2014.

U analizi politike upravljanja dugom javnih poduzeća važno je uzeti u obzir alokaciju novih zaduženja u odnosu na planirane investicije. Ukupne investicije za 2014. planirane su u iznosu od 12,9 milijardi kuna, što predstavlja povećanje od 3,3 milijarde kuna ili za 34,2% u odnosu na investicije realizirane u 2013. U navedenom iznosu sredstva za investicije pronalaze se i kroz unutarnje resurse, ali i financiranjem iz fondova EU čime će se povoljno utjecati na samu strukturu ukupnog zaduženja javnih poduzeća u narednim razdobljima.

Uz očekivane povoljnije odnose duga javnih poduzeća, tijekom 2014. doći će do povećanja troškova u određenim područjima upravo zbog provedbe mjera restrukturiranja i s tim povezanim financijskim aktivnostima, koje će u konačnici imati pozitivne učinke, kako na prihode, tako i na razinu državnih subvencija. Procjenjuje se da će u 2014. smanjenje subvencija iznositi 7% u odnosu na prethodnu godinu, uz istovremeno povećanje dobiti za 15,3%, smanjenje gubitaka od 82,6% na godišnjoj razini te povećanje udjela investicija u ukupnim prihodima s 18% u 2013. na 30,3%.

NADZOR NAD POSLOVANJEM JAVNIH PODUZEĆA

Sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima¹¹, Uprava društva odgovorna je za poslovanje, a članovi Uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika. Nadzorni odbor društva nadzire vođenje poslova društva i daje suglasnost na Odluke Uprave društva. Država kao vlasnik imenuje svoje predstavnike u Nadzorne odbore trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog državnog interesa za RH¹² i na taj način sudjeluje u donošenju odluka i upravljanju. Slijedom navedenog, Uprava i Nadzorni odbor društva odgovorni su za poslovanje društva i poduzimanje odgovarajućih radnji i aktivnosti za što odgovaraju vlasniku. Na predstavnicima države u nadzornim odborima je odgovornost provedbe odluka i zahtjeva države kao vlasnika.

Kako bi se uspostavilo učinkovito upravljanje spomenutim poduzećima, uspostaviti će se i sveukupni sustav praćenja, analize i izvještavanja o njihovom poslovanju, usmjeren prije svega na likvidnost, financijsku stabilnost (optimalna struktura financiranja i urednost u servisiranju postojećih dugova), investicije i praćenje provedbe procesa restrukturiranja te time omogućiti kvalitetna podloga za donošenje odluka za učinkovitije upravljanje, smanjenje gubitaka i stvaranje održivog okvira poslovanja te definiranje poslovnih politika.

Zakonom o izvršavanju državnog proračuna, uvedena je obveza uplate dijela dobiti trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog državnog interesa za RH, odnosno viška prihoda nad rashodima agencija, zavoda i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima kojima je osnivač RH, a koje nemaju status proračunskog korisnika. Odluku o uplati sredstava donosi VRH kao mjeru za umanjene prekomjernog deficita. Fiskalni učinak navedene mjere procjenjuje se na 500 milijuna kuna u 2014. godini.

Upravljanje javnim poduzećima dio je šireg okvira uspostavljenog s ciljem racionalizacije upravljanja imovinom u državnom vlasništvu, što je predstavljeno u okviru 3.1. Upravljanje državnom imovinom.

¹¹ NN 152/11

¹² NN 120/13

Okvir 3.1. Upravljanje državnom imovinom

U lipnju 2013. godine donesena je Strategija upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu RH za razdoblje od 2013. do 2017. godine, čime je napravljen značajan korak u smjeru uspostave cjelovitog sustava upravljanja imovinom i njezinog stavljanja u funkciju gospodarskog razvoja. U 2013. godini kroz Registar državne imovine po prvi su put i javno objavljeni podaci o imovini kojom raspolaže RH (<http://podaci.duudi.hr/>). Do kraja travnja 2014. objavit će se i detaljan Plan upravljanja imovinom u vlasništvu RH.

Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) u okviru vlasničko upravljачke djelatnosti u imovini u obliku dionica i poslovnih udjela trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH provodi procjenjivanje efikasnosti navedenih društava u kontekstu racionalizacije njihova poslovanja u obliku smanjivanja viška zaposlenih, racionalizacije svih troškova poslovanja, smanjivanja prekovremenog rada i troškova, ukidanja dodataka na plaću, smanjivanja plaća prema menadžerskim ugovorima, zabrane zapošljavanja iznad zatečenog broja radnika. U tu svrhu priprema dokumentaciju za Povjerenstva VRH za upravljanje strateškim trgovačkim društvima i nekretninama koja donose Zaključke i predlažu ih VRH na konačno usvajanje. U okviru obavljanja djelatnosti vezane za raspolaganje i upravljanje imovinom u obliku nekretnina, DUUDI će nastojati provoditi zamjene suvlasničkih omjera, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, racionalizirati korištenje stanova za potrebe državnih dužnosnika, racionalizirati korištenje poslovnih prostora na način da se prostorne problematike tijela državne uprave rješavaju uzimanjem u zakup poslovnih prostora samo ako DUUDI ne raspolaže adekvatnim prostorom u vlasništvu RH, u što manjoj mjeri otuđivati nekretnine iz vlasništva RH, smanjiti broj odluka o darovanju, a u što većoj mjeri koristiti institut korištenja, zakupa, prava građenja, prava služnosti i slično, kao i smanjiti broj rezidencijalnih objekata koji prema definiranim kriterijima koriste tijela državne uprave, dužnosnici i gosti.

U 2013. DUUDI je objavio natječaj za prodaju poslovnih udjela / dionica za 4 trgovačka društva, od čega je realizirana prodaja jednog - Croatia osiguranje d.o.o.

Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP) upravlja dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj RH, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za RH, te dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) za dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima koje je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka, osim onih trgovačkih društava čije je upravljanje i raspolaganje uređeno posebnim zakonom. Na dan 31.12.2013. u nadležnosti CERP-a bilo je ukupno 561 trgovačko društvo koje obavlja poslovnu aktivnost ukupne nominalne vrijednosti portfelja RH 6.306.483.035 kuna. Prodaja dionica i poslovnih udjela moguća je putem javnog natječaja, javnog nadmetanja, javnog prikupljanja ponuda, ponude dionica na uređenom tržištu kapitala, prihvatom ponude u postupku preuzimanja dioničkih društava, neposredne prodaje i istiskivanjem manjinskih dioničara.

U 2013. CERP je objavio prodaju dionica/poslovnih udjela ukupno 101 trgovačkog društva od čega su prodane dionice/poslovni udjeli ukupno 66 trgovačkih društava. Također, pokrenut je stečajni ili likvidacijski postupak za 22 trgovačka društva. Ostvareni prihod od prodaje u 2013. iznosio je oko 116 milijuna kuna. U prvom kvartalu 2014. godine objavljeno je na prodaju 5 većinskih trgovačkih društva, 15 manjinskih trgovačkih društava te je pokrenuta prodaja dionica 26 trgovačkih društva na uređenom tržištu kapitala. Također je pokrenut stečajni postupak za tri manjinska i dva većinska trgovačka društva. Za isto razdoblje ostvaren je prihod od prodaje u iznosu od oko 8 milijuna kuna. Privatizaciju trgovačkih društava kojima raspolaže, CERP mora provesti u roku od 3 godine.

3.1.4. Mirovinski sustav

Cilj reformskih mjera koje se provode u okviru mirovinskog sustava je postizanje dugoročne održivosti sustava koji je usklađen s gospodarskim mogućnostima države uz istovremeno održavanje minimalne adekvatnosti mirovina.

Uvodi se red u sustav mirovinskog osiguranja koji je uređen sa 16 različitih zakonskih propisa. U siječnju 2012. ukinut je jedan od tih propisa - povlaštene mirovine za zastupnike u Hrvatskom saboru. Izmjenom zakonodavnog okvira (novi Zakon o mirovinskom osiguranju¹³, Zakon o obveznim mirovinskim fondovima¹⁴, Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima¹⁵ te Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima¹⁶), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014., poboljšan je sustav penalizacije prijevremenog te bonifikacija što kasnijeg odlaska u mirovinu. Maksimalno umanjene prijevremenih mirovina iznosi 20,4%, a maksimalno uvećanje mirovina iznosi 9%. Veća razina penalizacije nije primjerena jer bi se time ostvarena ušteda pojavila kao trošak sustava socijalne skrbi. Svega 12,8% umirovljenika odlazi u mirovinu s punim stažem od 40 godina, a i inače nepovoljan omjer broja osiguranika u odnosu na broj umirovljenika, se u 2014. godini, uslijed godina krize i gubitka radnih mjesta, spustio na 1,15:1. U tijeku je harmonizacija dobi odlaska u mirovinu za žene i muškarce (podizanje dobi za žene na 65 godina do 2030.), a nakon 2030. postepeno će se do 2038. povećavati dob za umirovljenje na 67 godina. Sve ove mjere potiču dulje zadržavanje u svijetu rada i kasnije ostvarivanje mirovine.

Do kraja godine završit će se razdvajanje mirovina ostvarenih po općim propisima od mirovina ostvarenih po posebnim propisima. Na taj način bit će poznati izvori financiranja (doprinosi ili državni proračun) za te mirovine. Smanjenjem od 10% povlaštenih mirovina većih od 5.000 kn (braniteljske i ostale mirovine ostvarene po posebnim propisima) u siječnju 2014. napravljena je izravna ušteda za proračun od 300 milijuna kuna, a promjenom načina usklađivanja mirovina ostvarit će se znatne uštede za povlaštene mirovine i u narednim godinama, dok će se usklađivanjem općih mirovina osigurati njihova adekvatnost.

Uspostavlja se novi sustav kontrole postupaka stjecanja invalidskih mirovina i revizija postojećih te se unapređuje sustav profesionalne rehabilitacije. Uveden je obvezni liječnički pregled za korisnike invalidskih mirovina svake 3 godine, te mogućnost *ad hoc* kontrolnih pregleda. RH ima najveći udio invalidskih mirovina u EU (u 2010. trošak invalidskih mirovina u RH bio je 3,24% BDP-a, odnosno 29,6% ukupnog troška za mirovine¹⁷, dok je u istoj godini na razini EU-27, trošak invalidskih mirovina iznosio 1,1% BDP-a ili 9,73% ukupnog troška za mirovine¹⁸), na ovaj način njihov udio će se smanjiti, a kroz učinkovitu rehabilitaciju, dio korisnika invalidskih mirovina će se vratiti na tržište rada. Promijenjen je sadržaj rješenja o invalidskoj mirovini; rješenjem se sada određuje koje poslove radnik može raditi, čime se omogućuje poslodavcima da ih se prerasporedi. Strošim kontrolama za ostvarivanje invalidske mirovine njihov priljev u 2013. godini prepolovljen je u odnosu na prethodne godine, a ukupni broj invalidskih mirovina je smanjen za 13.000 ili 4,6%.

Reformom se nastoji radno aktivirati dio umirovljenika, koji su ostvarili starosnu mirovinu, kroz mogućnost rada do pola radnog vremena uz zadržavanje mirovine, a to pravo se želi proširiti i na neke druge kategorije umirovljenika.

Razdvajanjem dobrovoljnog od obveznog kapitaliziranog sustava omogućio se izlazak članova obveznih mirovinskih fondova, koji mirovine ostvaruju po posebnim propisima, i prijenos njihovih sredstava u državni proračun, čime se predviđa jednokratni prihod od 2,8 milijardi kuna u 2014. te

¹³ NN 157/13

¹⁴ NN 19/14

¹⁵ NN 19/14

¹⁶ NN 22/14

¹⁷ Izvor: HZMO

¹⁸ Izvor: The 2012 Ageing report

2,2 milijarde kune u 2015. Za navedene osigurane osobe se, kao rezultat navedene izmjene, očekuju dodatni prihodi od doprinosa od oko 400 milijuna kuna godišnje, počevši od ove godine. Ustrojavanjem posebnih portfelja u obveznim mirovinskim fondovima nastoji se postići veći prinos za mlađe članove fondova, do je za starije predviđen konzervativniji pristup koji povećava socijalnu sigurnost.

U tijeku je izmjena zastarjelog sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem, što predviđa provjeru uvjeta rada postojećih zanimanja te izmjene u postojećem obveznom kapitaliziranom sustavu.

Razmatra se uvođenje prava na dodatak za mirovinu korisnicima koji će mirovine ostvarivati iz oba obvezna mirovinska stupa, kako bi se osigurala adekvatnost mirovine za buduće umirovljenike.

Provodi se informatizacija sustava generacijske solidarnosti s ciljem modernizacije postojećih poslovnih procesa i unaprjeđenja zadovoljstva korisnika (on-line prijava osiguranika i dr.).

3.1.5. Zdravstveni sustav

Ključni ciljevi reforme zdravstvenog sustava, definirani u Nacionalnoj strategiji razvoja zdravstva 2012.-2020., su:

- poboljšanje povezanosti i kontinuiteta u zdravstvu,
- ujednačavanje i poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite,
- povećanje učinkovitosti i djelotvornosti zdravstvenog sustava,
- povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite,
- poboljšanje pokazatelja zdravlja stanovništva.

Mjere obuhvaćene Nacionalnim programom reformi na različite načine pridonose ostvarivanju ovih ciljeva, a imat će i pozitivan utjecaj na smanjenje ukupnih rashoda i izdataka za zdravstvo.

Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016. (Nacionalni plan) čini osnovu za reorganizaciju i restrukturiranje bolničkog sustava, što je i jedna od prioritetnih mjera u zdravstvu (okvir 3.2. Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2014.-2016.). Provedbom Nacionalnog plana povećat će se dostupnost bolničke zdravstvene zaštite i djelotvornost rada bolnica. Integralni dio razvoja bolnica, ali i cijelog zdravstvenog sustava, čini daljnji razvoj informacijsko-komunikacijskih sustava i aplikacija za potporu procesima i postupcima u zdravstvu. U RH već otprije postoje napredni informacijski sustavi poput eRecepta i eUputnica u biokemijskim laboratorijima, a u protekloj godini uvedeni su ili pilotirani novi sustavi poput eListe čekanja, eNaručivanja, eUputnica u bolnicama, te sustava poslovne inteligencije.

Uz razvoj novih informacijsko-komunikacijskih sustava u zdravstvu, oni postojeći se kontinuirano razvijaju i unaprjeđuju kako bi se poboljšala njihova funkcionalnost, sigurnost, te interoperabilnost. U konačnici, svi novi ili unaprjeđeni informacijsko-komunikacijski sustavi imaju za cilj poboljšati i ujednačiti kvalitetu i dostupnost zdravstvene zaštite. Informatizacijom u zdravstvu stvorit će se alati za uspješniju provedbu i drugih mjera predviđenih Nacionalnim programom reformi. Ugovaranje primarne zdravstvene zaštite na temelju mjerljivih pokazatelja učinkovitosti i kvalitete, koje je u protekloj godini već uvedeno, u ovoj će se godini poduprijeti novim informatičkim sustavima za praćenje kroničnih nezaznih bolesti, koje čine najveće breme bolesti u populaciji RH. Osim toga, uspostaviti će se dodatni poticaji za razvoj skupnih praksi koje su važan i svrhovit oblik povezivanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Nastavlja se i s kontrolom rashoda za bolovanje. Pojačanim kontrolama rashodi za bolovanje već su smanjeni u 2013. za 106 milijuna kuna, što predstavlja pad od 0,24%, a učinkovitost tih kontrola

povećat će se izradom informatičkih rješenja za praćenje obrazaca utvrđivanja privremene nesposobnosti, s ciljem ranijeg uočavanja odstupanja od uobičajenih obrazaca i ranije kontrole.

Nadalje, formiranje cijena lijekova na listi za lijekove HZZO-a smanjit će iznos rashoda na poziciji lijekova na recept, primarnoj zdravstvenoj zaštiti i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti.

Značajan dio mjera predviđenih Nacionalnom programom reformi u području zdravstvenog sustava je djelomično ili u potpunosti u djelokrugu HZZO-a. Izlazak HZZO-a iz sustava državne riznice, što je jedna od reformskih mjera, omogućit će veću slobodu i fleksibilnost u radu HZZO-a, te potpuniju iskorištenost planiranih sredstava za zdravstvenu zaštitu osiguranih osoba.

Restrukturiranje zdravstvenog sustava prati i povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje s 13% na 15% čime će se ostvariti povećanje prihoda državnog proračuna koji će se usmjeriti na financiranje provedbe mjera u okviru reforme zdravstvenog sustava.

Okvir 3.2. Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016.

Bolnice čine najveći dio hrvatskog zdravstvenog sustava, kako u pogledu broja zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika koji u njima rade, tako i u pogledu njihova udjela u ukupnim rashodima za zdravstvenu zaštitu. Današnji bolnički sustav u RH, koji je osmišljen i uspostavljen prije 50 i više godina, a temelji se na velikim akutnim stacionarnim kapacitetima, ne uspijeva učinkovito i djelotvorno zadovoljiti potrebe stanovništva za bolničkom zdravstvenom zaštitom, jer razvoj bolnica proteklih desetljeća nije pratio značajne promjene u demografskim i epidemiološkim značajkama stanovništva i medicinskim tehnologijama. Sve veći udio starijeg stanovništva i osoba oboljelih od kroničnih nezaraznih bolesti zahtijeva dugotrajniju skrb koja je nižeg intenziteta, a time i jeftinija od one koja se pruža u postojećim akutnim stacionarnim odjelima bolnica. S druge strane, razvoj medicinskih tehnologija omogućuje da se veliki broj postupaka liječenja provede u modalitetu dnevne bolnice ili dnevne kirurgije, bez zaprimanja bolesnika na stacionarni odjel, čime se također stvaraju uštede. Općenito, troškovi same intervencije/operacije po danu čine 40-60% troškova ukupnog stacionarnog liječenja. Proizlazi da porast dnevnih postupaka udjelom od 15-20% u razdoblju od tri godine može generirati 50% uštede za te slučajeve i posljedično 5-7% uštede u ukupnom proračunu za zdravstvo.

Povećanjem broja pacijenata obrađenih u dnevnim bolnicama i dnevnim kirurgijama, zajedno s povećanjem prosječne stope popunjenosti bolničkih postelja na optimalnih 85% i skraćenjem prosječnog trajanja boravka u bolnici za 10-30%, povećat će se obrtaj pacijenata i omogućiti značajno smanjenje akutnih stacionarnih kapaciteta u bolnicama, bez ugrožavanja dostupnosti bolničke zdravstvene zaštite. Promjena modaliteta bolničkog liječenja pozitivno utječe i na kvalitetu zdravstvene zaštite jer se, izbjegavanjem nepotrebnih hospitalizacija, smanjuje rizik od bolničkih infekcija. Stoga se povećanje kapaciteta dnevnih bolnica i dnevne kirurgije planira u svim bolnicama koje pružaju akutno liječenje, a naglasak će biti na onim disciplinama i postupcima koje imaju najveći potencijal za prelazak s akutnog stacionarnog na dnevne oblike liječenja. Provedbom Nacionalnog plana do 2016. smanjit će se broj akutnih stacionarnih postelja u prosjeku za 32%, dok će se broj mjesta u dnevnim bolnicama za isto razdoblje povećati za 44%, a broj broja postelja za produženo, dugotrajno i kronično liječenje za 186%. Očekuje se ujednačavanje prosječne stope popunjenosti akutnih stacionarnih postelja prema optimalnih 85%, te smanjenje prosječnog trajanja boravka u bolnici za 10-30%, za sve bolnice tijekom iduće tri godine. Nacionalnim planom definirano je i smanjenje ovih kategorija i na razini samih bolnica te pojedinih djelatnosti u njima.

Osim promjena u modalitetu bolničkog liječenja, planirane su i funkcionalne integracije bolnica, kojima će se poslovanje bolnica racionalizirati kroz preraspodjelu i koncentriranje bolničkih usluga, bolje korištenje svih ugovorenih kapaciteta, povećanu mobilnost zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika unutar funkcionalno integriranih bolnica, te izbjegavanje nepotrebnog umnožavanja skupih i sofisticiranih dijagnostičkih i terapijskih postupaka na malim zemljopisnim udaljenostima.

Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016. jedna je od devet dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje 2014.-2016. Kako bi osigurala uspješnu provedbu tih mjera, VRH je donijela odluku o osnivanju Radne skupine za koordinaciju i praćenje provedbe reformskih i drugih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje 2014.-2020., čime je provedbi tih mjera dala snažnu političku potporu. Na operativnoj razini, uprave bolnica obuhvaćenih Nacionalnim planom izradit će projekte provedbe, koje će Ministarstvo zdravlja ocijeniti i usvojiti uz eventualne izmjene. U provedbi Nacionalnog plana sudjelovat će svi ključni dionici poput uprava bolnica, Ministarstva zdravlja, HZZO i nositelja drugih politika potrebnih za provođenje mjera Nacionalnog plana.

3.1.6. Sustav socijalne skrbi

Pored suštinskih strateških promjena utemeljenih novim Zakonom o socijalnoj skrbi¹⁹, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014., kao što su osiguranje minimalnog životnog standarda najugroženijeg dijela stanovništva, olakšavanje pristupa socijalnim pravima te unaprjeđenje sustava dodjele socijalnih naknada, sustav socijalne skrbi također prolazi strukturnu reformu administrativnog funkcioniranja. Opisane strukturne promjene realiziraju se kroz niz međusobno povezanih reformskih mjera uključenih u Nacionalni program reformi.

Zakonom o socijalnoj skrbi uvedena je Zajamčena minimalna naknada (ZMN) koja objedinjuje četiri naknade sa socijalnom komponentom (pomoć za uzdržavanje, dvije braniteljske naknade i produženu naknadu za nezaposlene). Ovo objedinjavanje otvorilo je mogućnost pojednostavljenja procedure administriranja, usmjeravanja i kontrole te je temelj za implementaciju projekta Jedinstvenog novčanog centra (JNC) - *One Stop Shop* - kao jedinstvene administrativne točke u odnosima građana i države na području ostvarivanja prava na naknade (okvir 3.3. Jedinstveni novčani centar). Projekt će doprinijeti reformi određivanja dozvoljenih limita socijalnih naknada i/ili drugih grupa naknada po drugim osnovama, a u svrhu bolje financijske kontrole te fiskalne održivosti. JNC sastavni je dio projekta modernizacije sustava socijalne zaštite koji će se realizirati u okviru zajma Svjetske banke putem tehničke pomoći i konzultantskih usluga, te infrastrukturnog ulaganja u iznosu od 70 milijuna eura za modernizaciju sustava socijalne skrbi.

Sastavni element projekta je i postizanje usklađenosti naknada kako bi se izbjeglo njihovo preklapanje, te povezivanje informatičkih sustava, a na temelju daljnje nadogradnje sustava SocSkrb. Elektronički sustav SocSkrb evidentira sve korisnike te omogućuje putem osobnog identifikacijskog broja pretraživanje svih podataka iz baze Ministarstva unutarnjih poslova, PU i Financijske agencije kako bi se ubrzalo administriranje te spriječile nepravilnosti.

U odnosu na skrb za starije i nemoćne, kroz reformu socijalnog ugovaranja pristupa se izmjeni modela financiranja socijalnih usluga, a čiji je cilj omogućiti jednaki pristup mreži socijalnih usluga svim pružateljima usluga pod istim uvjetima financiranja na način da se financiraju izvršene usluge sukladno utvrđenoj metodologiji za izračun cijena usluga, a ukidanjem dosadašnjih (paušalnih) modela financiranja prema rashodima.

Navedene mjere, zaokružene dodatno samom Strategijom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH 2014.-2020. kao temeljnim dokumentom, baza su sustavnog pristupa svih relevantnih dionika u rješavanju problema siromaštva i socijalne isključenosti te modernizaciji i povećanju efikasnosti sustava socijalne skrbi u RH.

¹⁹ NN 157/13

Okvir 3.3. Jedinstveni novčani centar

Osnovni cilj koncepta Jedinstvenog novčanog centra (JNC) je stvaranje jedne administrativne točke u odnosima građana i države na području ostvarivanja prava na različite naknade sa socijalnom komponentom/karakterom. Trenutno se u državi za administriranje samo četiri naknade (pomoć za uzdržavanje, naknada za nezaposlene, roditeljne naknade, doplatka za djecu) koristi više od 400 različitih područnih ureda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Centara za socijalnu skrb. Standardiziranjem, unificiranjem i objedinjavanjem procesa pojednostavit će i ubrzati procedura administriranja, pružajući korisnicima naknada sve potrebne usluge na jednom mjestu, čime će se ujedno poboljšati učinkovitost kontrole i nadzora nad sredstvima.

Projekt je podijeljen u tri faze. Faza I predstavlja administriranje Zajamčene minimalne naknade (ZMN) (N1) koja objedinjava dotadašnju pomoć za uzdržavanje, produženu novčanu naknadu za nezaposlene te dvije vojne opskrbbine. U Fazi 2 u administriranje kroz JNC uključuju se, uz ZMN, i dodatne 3 naknade (N4) nakon čega slijedi uključivanje dodatnih naknada (N+) iz portfelja 65 preostalih naknada građanima koje su podložne objedinjavanju. Značajno umanjenje troškova administriranja te povećanje nadzornih i kontrolnih funkcija rezultirat će sveukupnom racionalizacijom sustava, a čiji se monetarni efekt na racionalizaciju, odnosno smanjenje ukupnih izdvajanja za socijalne naknade projicira u rasponu od 10-15%. Predujmom od 890.000 eura financirat će se opremanje JNC-a i izrade akcijskog plana.

Definirana je mreža JNC koja se sastoji od 126 centara (ureda državne uprave) širom RH i jednog u Gradu Zagrebu, koji će za isplatu socijalnih naknada započeti s radom od listopada 2014. godine. Do tog roka administriranje i isplata ZMN-a još su uvijek u nadležnosti centara za socijalnu skrb. U tijeku je preciziranje zakonske osnove i uvjeta objedinjavanja naknada u svhu čega se pristupilo izmjenama nekoliko zakonskih propisa (Zakona o doplatku za djecu, Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti). Ujedno je organiziran međuresorni tim za administriranje naknade za nezaposlene koje će se u JNC uključiti tijekom 2015. i 2016. godine u okviru faze N4. Do kraja 2016. godine utvrdit će se nove naknade za prelazak u nadležnost JNC.

Kako bi se olakšala razmjena i protočnost podataka te osigurala operativnost sustava potrebno je realizirati tehničke preduvjete za administriranje naknada. Proširiti će se postojeća aplikacija sustava SocSkrbi kako bi se unificirala elektronička aplikacija za administriranje naknada u okviru JNC-a. Nove aplikacije Management Information System One Stop Shop (MISOSS) integrirati će sustav SocSkrbi na način da će uključiti sve podatke vezane za postojeće naknade a potom i sve ostale naknade koje bi prešle u nadležnost ureda državne uprave kao JNC, što će se realizirati do kraja 2015. godine.

Konačan cilj mjere jest unificiranje jedinstvene procedure za ostvarivanje različitih vrsta prava, modernizacija sustava, smanjenje troškova, povećanje efikasnosti te smanjenje zlouporabe sustava koja proizlazi iz njegove fragmentiranosti. Završetak implementacije mjere očekuje se tijekom 2016.

Jedinstveni novčani centar jedna je od devet dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje 2014.-2016. Kako bi osigurala uspješnu provedbu tih mjera, VRH je donijela odluku o osnivanju Radne skupine za koordinaciju i praćenje provedbe reformskih i drugih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje 2014.-2020., čime je provedbi tih mjera dala snažnu političku potporu.

3.2. Financijski sektor

Slabljenje udjela kreditnih institucija u ukupnoj imovini financijskih posrednika nastavljeno je u 2013. godini pri čemu je udio svih posrednika - banaka i štednih banaka te stambenih štedionica, smanjen. Ipak, s udjelom u financijskoj imovini na kraju prosinca 2013. od 72,8%, banke i dalje dominiraju financijskim sektorom RH. Nasuprot tome, trend rasta udjela obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova, prisutan još od 2007., nastavljen je, a nešto blaži rast zabilježila su i društva za osiguranje i reosiguranje te factoring društva koja su time dosegla najviši udio u posljednjih pet godina.

Tablica 2: Struktura financijskog sektora (milijuni kuna, % ukupne imovine i broj, na kraju razdoblja)

	2008.			2009.			2010.			2011.			2012.			2013.		
	XII.			XII.			XII.			XII.			XII.			XII.		
	Iznos	%	Broj	Iznos	%	Broj	Iznos	%	Broj	Iznos	%	Broj	Iznos	%	Broj	Iznos	%	Broj
Kreditne institucije																		
1. Banke*	369.955,05	76,8	33	378.726	75,3	32	391.060	75,3	32	406.903	75,7	31	399.888	73,9	30	398.118	72,8	29
2. Štedne banke	137,95	0,0	1	155	0,0	2	11	0,0	1	35	0,0	1	27	0	1	16	0,0	1
3. Stambene štedionice*	6.965,46	1,4	5	6.738	1,3	5	6.881	1,3	5	7.847	1,5	5	7.456	1,4	5	7.561	1,4	5
Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi																		
4. Društva za osiguranje i reosiguranje	25.690,09	5,3	29	28.806	5,7	30	30.115	5,8	27	31.923	5,9	28	34.050	6,3	28	35.799	6,5	28
5. Obavezni mirovinski fondovi	22.590,93	4,7	4	29.265	5,8	4	36.328	7,0	4	41.067	7,6	4	51.134	9,4	4	58.238	10,6	4
6. Dobrovoljni mirovinski fondovi	948,04	0,2	21	1.363	0,3	21	1.760	0,3	21	1.969	0,4	21	2.429	0,4	23	2.703	0,5	22
Ostali financijski posrednici																		
7. Otvoreni investicijski fondovi	9.890,23	2,1	126	12.042	2,4	128	13.674	2,6	124	11.929	2,2	121	12.962	2,4	114	13.257	2,4	89
8. Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji**	2.400,42	0,5	1	2.223	0,4	1	2.005	0,4	1	1.446	0,3	1	1.134	0,2	1	972	0,2	1
9. Zatvoreni investicijski fondovi i fondovi rizičnog kapitala	1.895,58	0,4	11	2.138	0,4	12	2.233	0,4	15	1.985	0,4	14	2.140	0,4	14	1.869	0,3	11
10. Leasing društva	35.067,93	7,3	26	33.666	6,7	26	28.988	5,6	26	25.886	4,8	25	22.237	4,1	25	19.732	3,6	23
11. Factoring društva	6.342,89	1,3	13	7.007	1,4	15	5.748	1,1	19	5.801	1,1	17	7.212	1,3	16	7.987	1,5	14
12. Kreditne unije	n.a	n.a	n.a	515	0,1	33	530	0,1	23	569	0,1	22	602	0,1	26	660	0,1	26
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12)	481.885	100,0		502.643	100,0		519.333	100,0		537.359	100,0		541.272	100,0		546.911	100,0	

Napomene:

* Nadzorni podaci (brojke se mogu razlikovati od monetarne statistike zbog konsolidacije)

** Od 14.04.2008 članovi ovog fonda mogu prodavati udjele. Do toga datuma fond je bio zatvoren za isplate.

BANKOVNI SEKTOR

Na kraju 2013. godine u RH poslovalo je 35 kreditnih institucija: 30 banaka (uključujući jednu štednu banku) i pet stambenih štedionica. U odnosu na kraj 2012. broj banaka smanjio se za jedan, zbog otvaranja stečajnog postupka u jednoj banci na kraju rujna 2013., dok je broj stambenih štedionica ostao nepromijenjen.

Na kraju 2013. udio prvih dviju banaka po visini imovine iznosio je 43,4%, a prvih pet 74,4%. Banke u stranom vlasništvu imale su udio od 89,8% ukupne imovine banaka. Na banke u domaćem državnom vlasništvu otpadalo je 5,2%, a na banke u domaćem privatnom vlasništvu preostalih 5,0% imovine banaka. Ukupna imovina banaka na kraju 2013. iznosila je 398,1 milijardi kuna što je bilo 0,4% manje nego na kraju 2012. Na pad je utjecalo više čimbenika, a snažan su utjecaj imale metodološke promjene, odnosno izmjene regulative. Najveći pojedinačni utjecaj imao je ranije spomenuti izlazak jedne banke iz sustava. Tek nešto manji učinak imao je porast ispravaka vrijednosti imovine uslijed aktivnijeg vrednovanja kolaterala, što je potaknulo pooštavanje propisa o klasifikaciji plasmana u rizične skupine u listopadu 2013. Ponajviše pod utjecajem izmijenjenih pravila klasifikacije, ali i zbog aktivnije uloge vlasnika u pregledu portfelja, porasla je pokrivenost plasmana i preuzetih izvanbilančnih obveza ispravicima vrijednosti i rezerviranjima. Porast pokrivenosti doveo je do znatno većih troškova rezerviranja koji su snažno opteretili zarade banaka. Povrh toga, kamatni su se prihodi banaka nastavili smanjivati pa je dobit banaka snažno smanjena, a pokazatelji profitabilnosti, ROAA i ROAE, spustili su se na 0,3% i 1,3%. Gubitke (prije oporezivanja) je iskazalo 15 banaka, jedna više nego u 2012. godini. Međutim, sposobnost kapitala da apsorbira nepovoljna kretanja zarade i dalje je ostala adekvatna. Stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala zadržala je visinu s kraja 2012. (20,9%), a zbog visokog udjela kapitala najbolje kvalitete, stopa osnovnoga kapitala je bila 19,7%. Učinke pada kamatnih prihoda banke su uspjele znatno ublažiti uštedama na općim troškovima poslovanja te

razduživanjem na domaćem i stranom financijskom tržištu, a posebice prema većinskim stranim vlasnicima čiji su se izvori smanjili za 7,6%.

Većina bonitetnih zahtjeva koje su kreditne institucije dužne ispunjavati propisana je novom Uredbom o kapitalnim zahtjevima (engl. *Capital Requirements Regulation*, CRR²⁰) i novom (četvrtom) verzijom Direktive o kapitalnim zahtjevima (engl. *Capital Requirements Directive*, CRD IV²¹). Oba propisa počela su se primjenjivati od 1. siječnja 2014. RH je uskladila svoj zakonski okvir s novim CRD-om IV donošenjem novog Zakona o kreditnim institucijama²² krajem 2013. te izmjenama postojećih, odnosno donošenjem novih podzakonskih propisa. Nadalje, politički dogovor između Vijeća EU i Europskog parlamenta o Direktivi o oporavku i sanaciji banaka te Uredbi o Jedinstvenom mehanizmu za sanaciju banaka predstavlja glavne odrednice daljnje prilagodbe postojećeg RH zakonodavnog okvira. Također, u tijeku su pripreme za početak funkcioniranja Jedinstvenog mehanizma za nadzor kreditnih institucija (engl. *Single Supervisory Mechanism*, SSM). RH za sada neće sudjelovati u radu SSM-a, drugim riječima HNB ostaje supervizor kreditnih institucija u RH. No, izražena je potpora navedenom mehanizmu i namjera priključenja mehanizmu u budućnosti. Početkom 2014. u EU je aktiviran i posljednji paket reformi koji je fokusiran na rješavanje problema velikih banaka (*“too big to fail, too big to save”*). Prijedlog je tek u početnoj fazi razvoja, tako da se VRH i HNB pripremaju za uključivanje u navedeni predmet.

Osim navedenih promjena u regulaciji bankovnog sustava, zakonodavni okvir promijenjen je i donošenjem Zakona o Vijeću za financijsku stabilnost u skladu s preporukama Europskog odbora za sistemski rizik (ESRB 2011/3), a uloga Vijeća prvenstveno je oblikovanje makrobonitetne politike. Dodatni korak u poboljšanju uvjeta poslovanja je i planirano donošenje novog Zakona o kamatama tijekom 2014. kojim bi se pojednostavila pravna obrada te tematike te, djelomično umanjili troškovi dužnika u slučaju kašnjenja.

S ciljem očuvanja financijske stabilnosti i obavljanja djelotvorne supervizije subjekata u okviru svojih ovlasti, potpisan je sporazum o suradnji između HNB-a i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) te Memorandum o razumijevanju za upravljanje financijskom krizom (HNB, HANFA, Ministarstvo financija). Pored toga, HNB je sklopio niz bilateralnih sporazuma s nadležnim supervizorskim tijelima iz drugih država.

NEBANKOVNI SEKTOR

Glede nebankovnog sektora, očekuje se dinamičnost u poslovanju mirovinskih fondova s obzirom na mogućnosti otvorenijih i liberalnijih ulaganja te osnivanje potportfelja. Također, donošenjem Zakona o factoringu uspostaviti će se okvir za poslovanje factoring društava i omogućiti njihov primjeren i efikasan nadzor. Uz to, novim Zakonom o leasingu²³ olakšava se poslovanje leasing društava, a ujedno su poboljšana postojeća zakonska rješenja vezana uz nadzor i rizike. Sektor osiguranja je stabilan, no postoji značajan prostor rasta u području životnih osiguranja. Konačno, rezultati aktivnosti investicijskih fondova osciliraju, no nema sistemskih problema u njihovom poslovanju. Donošenjem novog Zakona o alternativnim investicijskim fondovima²⁴, koji je stupio na snagu 1.7.,2013., pojednostavljena je mogućnost ulaganja u projekte rizičnog kapitala za poduzetnike u početnoj fazi.

²⁰ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012

²¹ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ

²² NN 159/13

²³ NN 141/13

²⁴ NN 16/13

3.3. Tržište rada

3.3.1. Fleksibilizacija i mobilnost tržišta rada

Glavni ciljevi reforme tržišta rada su ublažavanje posljedica gospodarske krize na tržištu rada, očuvanje radnih mjesta, povećanje fleksibilnosti tržišta rada, omogućavanje zapošljavanja u atipičnim oblicima rada te skraćivanje i pojednostavljenje administrativnih postupaka, jačanje socijalnog dijaloga na granskim razinama, poboljšanje komunikacije s reprezentativnim sindikatima te procesa kolektivnog pregovaranja i sklapanja kolektivnih ugovora i doprinijeti očuvanju stabilnog okruženja za poslodavce te očuvanju socijalnog mira.

Kako bi se postigli navedeni ciljevi, izmjenama i dopunama Zakona o radu²⁵ u lipnju 2013. godine liberalizirani su uvjeti i ograničenja vezana uz trajanje ugovora o radu na određeno vrijeme, ukinuto je mjesečno ograničenje za prekovremeni rad, te je skraćen i pojednostavljen postupak kolektivnog otpuštanja. Donošenje novog Zakona o radu, koje je u tijeku, uključuje izmjenu instituta otkazivanja ugovora o radu, izmjenu odredbi o radnom vremenu, izmjenu instituta rada na izdvojenom mjestu rada, rad preko agencija za privremeno zapošljavanje, kao i rad u nepunom radnom vremenu.

Zakonom o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje ukinuta je neograničena produžena primjena isteklih kolektivnih ugovora, te je omogućeno pre-ugovaranje, odnosno otkazivanje kolektivnih ugovora u javnim službama. Daljnje unaprjeđenje reprezentativnosti, kolektivnog pregovaranja i sklapanja kolektivnih ugovora omogućit će se novim zakonodavnim okvirom.

Do 31. prosinca 2013. godine provedeni su postupci savjetovanja sa javnošću i javne rasprave o Nacrtu prijedloga Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta, čime je Nacrt prijedloga Zakona pripremljen za upućivanje u proceduru VRH-u i u zakonodavnu proceduru. Zakonsko uređenje dodjele potpora za očuvanje radnih mjesta, za razliku od dosadašnjih mjera, omogućit će poslodavcu veću fleksibilnost u korištenju potpora koja će mu, tijekom i nakon ostvarivanja prava na korištenje potpore, omogućiti restrukturiranje, a radniku poboljšanje njegove zapošljivosti i položaja na tržištu rada. Isto će rezultirati očuvanjem radnih mjesta i sprječavanju ulaska osoba u evidenciju nezaposlenih, odnosno održavanje stope zaposlenosti i zadržavanje socijalne sigurnosti radnika i njihovih obitelji. Zakonom se ujedno potiče suradnja poslodavca i predstavnika radnika u postizanju dogovora o načinu dodjele potpora za očuvanje radnih mjesta, čime se osigurava jačanje socijalnog partnerstva na razini poslodavca te osigurava socijalni mir.

Kako bi se osigurala kvalitetna profesionalna rehabilitacija te poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, 1. siječnja 2014. na snagu je stupio Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom²⁶, te je osnovan Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Temeljem novina u sustavu, očekuje se povećanje zapošljivosti osoba sa invaliditetom i stvaranje uvjeta za njihovo ravnopravno sudjelovanje na tržištu rada, kroz uklanjanje prepreka i stvaranje jednakih mogućnosti za rad i zapošljavanje, reguliranje prava na profesionalnu rehabilitaciju, kao i definiranje mjera i poticaja za njihovo zapošljavanje.

Donošenjem Odluke o smanjenju osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika²⁷, od 1. travnja 2014. smanjena je osnovica plaće državnih dužnosnika za 6%, te je donošenjem Zakona o uskrati prava na uvećanje plaće po osnovi ostvarenih godina radnog staža²⁸, također od 1. travnja 2014. uskraćeno pravo na uvećanje plaće po osnovi ostvarenih godina radnog staža, koje je kolektivnim ugovorima ugovoreno u visini od 4, 8 i 10% za zaposlene u državnim i javnim službama.

²⁵ NN 73/13

²⁶ NN 157/13

²⁷ NN 31/14

²⁸ NN 41/14

3.3.2. Povezivanje tržišta rada i obrazovanja

Kako bi se postiglo povezivanje tržišta rada i obrazovanja, uspostaviti će se kvalitetne podloge, postupci i kapaciteti za izradu standarda zanimanja i kvalifikacija za provedbu i razvoj sustava Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) u funkciji razvoja konkurentnosti RH. U 2013. godini donesen je Zakon o HKO, dok je u drugom kvartalu 2014. predviđeno donošenje Pravilnika o Registru HKO. U 2014. godini anketom poslodavaca o standardu zanimanja osigurat će se informacije o kompetencijama za rad na radnim mjestima na temelju kojih će se izrađivati standardi zanimanja, te će biti razvijeni profili sektora koji će definirati potražnju za zanimanjima u gospodarstvu na temelju povijesnih podataka i budućih potreba tržišta rada. Također će se započeti s izradom informatičke podrške prijavljivanju standarda zanimanja i standarda kvalifikacija i samog registra i podregistara HKO-a. Registar će biti javan i koristit će se za informiranje o postojećim standardima. Izradit će se i novi standardi zanimanja, standardi kvalifikacija i obrazovni programi u cilju boljeg povezivanja potreba tržišta rada i obrazovanja, te će se osigurati uvjeti za što veći pristup obrazovanju na svim razinama obrazovanja, kao i zapošljivost stanovništva. Također, u drugom kvartalu 2014. uspostaviti će se Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala koje imenuje Hrvatski sabor, čijim će se pozicioniranjem iznad provedbenih ministarstava osigurati nacionalni prioriteti i provedbeni mehanizmi u području razvoja ljudskih potencijala. Također će biti osnovano i pet sektorskih vijeća koja će dati stručnu podršku razvoju HKO-a u procesu procjenjivanja prijedloga standarda i svojim očitovanjem pokrenuti upis standarda u registar HKO-a.

Budući da je u izradi svakog pojedinog standarda zanimanja nužno naglasiti sektorsku, analitičku i stratešku utemeljenost, i to kako bi se opravdala izrada ovakvog dokumenta te upis standarda zanimanja u registar HKO-a, osigurat će se uska povezanost sa Strategijom pametne specijalizacije RH.

3.3.3. Učinkovitost institucija na tržištu rada

U cilju poboljšanja učinkovitosti institucija na tržištu rada, pružanje kvalitetne individualne usluge poslodavcima i nezaposlenim osobama putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) dovest će do smanjivanja frikcijske nezaposlenosti i učinkovitijeg usklađivanja ponude i potražnje rada kroz unaprjeđenje učinkovitosti provedbe i praćenja poslovnih procesa te razvoj usluga i e-usluga usmjerenih korisnicima na nacionalnoj i lokalnoj razini. Kako bi se ojačali kapaciteti i osigurala kvalitetnija usluga HZZ-a započeta je njegoa reorganizacija, širenje novih organizacijskih oblika (uvođenje centara za mlade i centara za informiranje i savjetovanje o karijeri), te se započelo s provođenjem specijalizacije savjetnika za posebne grupe na tržištu rada. Stavljen je u funkciju portal HZZ-a za razvoj karijere koji se temelji na indikatorima zapošljivosti, trajanju nezaposlenosti, ukupnoj zaposlenosti i nezaposlenosti po zanimanjima, djelatnostima i županijama, plaćama, obrazovnim institucijama i programima koje provode. Tijekom 2014. godine radit će se na unaprjeđenju informacija dostupnih na portalu. U 2013. godini potpisana su 34 ugovora u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za zapošljavanje – Faza I, dok će se tijekom 2015. godine nastaviti financirati projekti u skladu s prioritetima županijskih strategija razvoja ljudskih potencijala, te projekti jačanja kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje.

3.4. Konkurentnost

U kontekstu jačanja konkurentnosti, RH osigurava uvjete za nastavak smanjivanja zaduženosti korporativnog sektora, daljnju liberalizaciju tržišta (okvir 3.4. Liberalizacija tržišta), unaprjeđenje poslovnog okruženja te modernizaciju mehanizama djelovanja javne uprave prema poslovnom sektoru, pri čemu se reformske mjere u ovom području naslanjaju na reformu tržišta rada te poboljšanje učinkovitosti i opsega mjera aktivne politike zapošljavanja (APZ).

ZADUŽENOST KORPORATIVNOG SEKTORA

Gospodarska kriza iz 2008. godine utjecala je na smanjenje konkurentnosti poslovnih subjekata u RH, te rezultirala povećanjem njihove ukupne zaduženosti. Nelikvidnost i dugotrajne blokade računa poslovnih subjekata, koje generiraju unutarnji nenaplativi dug, stvaraju vrlo negativne posljedice na optimalno funkcioniranje cjelokupnog gospodarstva. Krajem 2011. godine bilo je blokirano 72.654 računa poslovnih subjekata koji su zapošljavali 61.066 radnika, s iznosom obveza od 44,5 milijardi kuna. Negativna situacija zahtijevala je uspostavu učinkovitog i djelotvornog pravnog okvira limitiranog zakonskim rokom provedbe za rješavanje financijskih poteškoća dužnika, radi njihovog ponovnog osposobljavanja za sudjelovanje u gospodarskim aktivnostima.

Provođenje reforme insolventnog postupka, kao važnog alata u poticanju gospodarskog oporavka, poduzetnicima omogućuje nastavak poslovanja kroz restrukturiranje dugova i redefiniranje poslovnog plana. Učinkovita primjena zakona, koji uređuje postupak rješavanja nelikvidnosti, omogućit će opstanak na tržištu samo onim poduzetnicima koji imaju održivi plan poslovnih aktivnosti i očuvanja zaposlenosti.

Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi²⁹, koji se primjenjuje od listopada 2012. godine, donesen je s ciljem restrukturiranja društava koja imaju ekonomski potencijal, očuvanja radnih mjesta te isključenja s tržišta poduzetnika koji, obavljajući različite gospodarsko-pravne poslove, a da pritom ne mogu podmiriti vlastite obveze, nanose veliku štetu tržištu. Temeljem utvrđenih rokova ispunjenja i definiranih posljedica neispunjenja novčanih obveza predviđene su mjere za financijsko restrukturiranje u svrhu uspostave ponovne likvidnosti i daljnjeg poslovanja. Zakonom su znatno skraćeni rokovi rješavanja problema insolventnosti poduzeća i uvedena je mogućnost financijskog restrukturiranja insolventnih poduzeća kroz sporazum s vjerovnicima, u zakonom predviđenim rokovima svedenim na razdoblje od 135 dana.

Nadalje, Zakonom je propisana obveza pokretanja postupka predstečajne nagodbe u roku od 60 dana od nastupa nelikvidnosti poslovnog subjekta, dok je za dovršenje postupka propisan rok od 120 dana. Podredno se provodi stečajni postupak s odlikama likvidacijskog postupka, u znatno kraćim rokovima nakon prethodno utvrđenih potraživanja i ostalih relevantnih činjenica. Za obveze manje od 2.000.000 kuna i za subjekte s manje od 30 zaposlenih predviđen je i skraćeni postupak predstečajne nagodbe s propisanim rokom dovršetka od 100 dana. Postignuta nagodba sklapa se pred sudom, u roku od 15 dana od dana podnošenja prijedloga i restrukturirani subjekt nastavlja poslovanje. U slučaju obustave postupka predstečajne nagodbe pokreće se stečajni postupak, također s definiranim rokovima. Uvođenje postupka predstečajne nagodbe odražava se posljedično i na ubrzanje tijeka postupka stečaja, ukoliko nagodba nije postignuta.

Otkako je u primjeni Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi vidljiv je utjecaj postupaka predstečajnih nagodbi na ukupno smanjenje insolventnosti u RH od 1. listopada 2012. godine do danas, i to za 9,8 milijardi kuna. Prema podacima Financijske agencije, do 14. ožujka 2014. godine podneseno je 6.323 zahtjeva za pokretanje predstečajne nagodbe s ukupnim iznosom dugovanja od 56.201.450.895,21 kn i ukupnim brojem zaposlenih radnika od 48.084. Od navedenog broja podnesenih prijedloga, do 14. ožujka 2014. godine sklopljeno je ukupno 918 predstečajnih nagodbi za ukupan iznos dugovanja od 16.535.064.278,32 kn. Dužnici koji su sklopili predstečajnu

²⁹ NN 108/12, 144/12, 81/13. i 112/13

nagodbu ukupno zapošljavaju 17.595 radnika. S druge strane, kod 3.698 predmeta predloženi plan nije prihvaćen, ili je zahtjev za sklapanje nagodbe odbačen, odnosno postupak obustavljen, te je izvjesno pokretanje stečajnog postupka. Na te predmete odnosi se ukupno 13,2 milijarde kuna, i oko 10 tisuća zaposlenih. Ostatak od 1.707 obuhvaća predmete u statusu otvaranja postupka, ili su postupci već otvoreni te čekaju glasanje o planu). Isti obuhvaćaju 20 tisuća zaposlenih i 26,4 milijarde kuna obveza.

Rješavanje nesolventnosti poduzeća odvija se na dvije razine – omogućavanjem financijskog restrukturiranja poduzetnika radi ponovne uspostave njihove likvidnosti i solventnosti sa posljedičnim povećanjem prihodovne strane državnog proračuna, a podredno provođenjem stečajnog postupka likvidacijskog karaktera sa svrhom uspostave boljeg gospodarskog okruženja koje omogućava nesmetani rad poduzetnicima.

Okvir 3.4. Liberalizacija tržišta

Radi stvaranja preduvjeta za liberalizirano tržište željezničkih usluga, u srpnju 2013. godine, donesen je novi Zakon o željeznici (NN 94/13, 148/13) čime je u cijelosti preuzeta pravna stečevina EU u području željezničkog prometa. Istim je omogućeno izdavanje dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prijevozu svim prijevoznicima prisutnim na tržištu i priznavanje postojećih dozvola izdanih u drugim zemljama članicama EU. Zakon o regulaciji tržišta željezničkih usluga, koji će biti usvojen do sredine 2014. godine, u potpunosti će urediti liberalizirano tržište. Zakonom će se uskladiti regulacija tržišta željezničkih usluga s europskim propisima vezano uz djelokrug rada i postupke pred regulatornim tijelom, zaštitu prava putnika, suradnju u području regulacije tržišta, nediskriminacijski i jednak pristup tržištu željezničkih usluga svim sudionicima. Istim će se ojačati konkurencija, postići veća kvaliteta pruženih usluga i osiguranje uvjeta za povećanje broja operatera na tržištu.

Donošenjem novoga Zakona o poštanskim uslugama (NN 144/12, 153/13), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013. godine, RH je, također, u potpunosti usklađena s Trećom poštanskom direktivom koja je usmjerena stvaranju jedinstvenog tržišta poštanskih usluga u EU ukidanjem dosad zajamčenih isključivih prava (monopola) nacionalnih poštanskih operatera, osiguranju zadovoljavajuće razine univerzalne poštanske usluge za sve korisnike te uspostavi usklađenih načela regulacije u uvjetima liberaliziranog tržišta, radi uklanjanja prepreka funkcioniranju jedinstvenoga tržišta.

Promjene koje su uvedene na energetsom tržištu RH, temelje se na primjeni trećeg energetskeg paketa zakonodavstva EU.

Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti (NN 120/12) omogućuje postojanje tržišta u svim vidovima energije jer je Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) nadležna za cijene. Nadalje, sve odnose između kupca i poduzeća, odnosno između pružatelja energetskeg usluga i njihovih korisnika ili njihov međusobni odnos nadzire HERA. Zakonom je pružena veća sigurnost korisnicima čija prava osigurava regulator, i ujedno se postiže transparentnost poslovanja u energetskeg sektoru.

Zakonom o tržištu električne energije (NN 22/13) RH je znatno liberalizirala tržište električnom energijom na kojem je trenutno aktivno čak 16 distributera. Što se tiče samih troškova električne energije, RH ima jednu od najnižih cijena električne energije u usporedbi sa susjednim zemljama.

Zakon o tržištu plina (NN 28/13) osigurava investitorima, bili domaći ili strani, sigurnost investicije, a ujedno otvara mogućnost da se cijena plina uređuje po tržišnim principima. Opskrba u obvezi javne usluge je opskrba kućanstva plinom po reguliranim uvjetima.

Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13) omogućuje kućanstvima da sama odlučuju o potrošnji energije za grijanje i hlađenje, bilo u novim, bilo u starim stanovima. Svojim mjerama omogućuje također veću energetskeg učinkovitost i smanjenje zagađenja.

3.4.1. Poslovno okruženje

Odlukom VRH-a od 3. siječnja 2013. godine osnovana je Radna skupina za poslovnu klimu i privatne investicije s ciljem pripreme prijedloga aktivnosti vezanih uz unaprjeđenje poslovne klime te praćenje i poticanje privatnih investicija, kao i poticanja sveukupnog održivog i konkurentnog razvoja RH. Zadaće Radne skupine su: analiza i identifikacija ključnih odrednica i prioriteta unaprjeđenja poslovne i investicijske klime u RH, te predlaganje zakonskih i drugih rješenja kojima će se omogućiti poboljšanje poslovne i investicijske klime u RH, osobito kroz uklanjanje administrativnih i regulatornih prepreka, kontinuirano praćenje rada javnih tijela koja sudjeluju u procesu privlačenja i provedbe investicija te podršci izvozu i sustavno praćenje pripreme i provedbe investicijskih projekata. Od osnivanja Radne skupine prihvaćene su i provedene brojne aktivnosti za poboljšanje poslovne i investicijske klime u RH, u koje se ubrajaju i konkretne izmjene zakonodavnog i pravnog okvira u području poticanja investicija i poslovnog okruženja (okvir 3.5. *Doing business*), dok se realizacija mnogih planiranih aktivnosti očekuje u idućem razdoblju.

Okvir 3.5. *Doing business*

Pozitivan pomak u 2013. godini, a u odnosu na godinu ranije, RH je ostvarila u području ishoda građevinske dozvole (pomak sa 155. na 152. mjesto), prekograničnog trgovanja (pomak sa 104. na 99. mjesto) te vezano uz plaćanje poreza (pomak s 43. na 34. mjesto).

Uz već spomenuto područje plaćanja poreza i prekograničnog poslovanja, RH je uspješno provela reforme i u području pokretanja poslovanja, rješavanja trgovinskih sporova i rješavanja insolventnosti.

1. Uvođenjem **elektroničkog sustava za plaćanje doprinosa** te **smanjenjem naknada** za šume i Hrvatsku gospodarsku komoru, ostvaren je pozitivan doprinos lakšem poslovanju vezano uz plaćanje poreza.
2. Uvođenjem **elektroničkog sustava za praćenje tereta** u luci Rijeka i **pojednostavljenjem izvoznih carinskih procedura** omogućeno je lakše prekogranično trgovanje. Carinska uprava sustavno je organizirala svoj rad koristeći rješenja naprednih tehnologija s ciljem uspostave pune funkcionalnosti sustava e-Carina. E-Carina je potpuno elektroničko rješenje koje podržava uvozno/izvozne aktivnosti bez papirnatih dokumentacije čime je značajno skraćen broj procedura, vrijeme trajanja i troškovi.
3. Izmjenama Zakona o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11, 111/12, 144/12, 68/13), omogućeno je osnivanje **jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću** (JDOO) uz znatno niži trošak (iznos minimalnog početnog kapitala smanjen je s 20.000 na 10 kuna). Izmijenjeni su i propisi o sudskom registru, čime je građanima olakšano osnivanje trgovačkih društava. Također je napušteno ograničenje jezika tvrtke. Do 31. prosinca 2013. godine osnovano je 10.373 jednostavnih društava s ograničenom odgovornošću.
4. **Olakšana je provedba ugovora** kroz pojednostavljenje sudskih postupaka i prenošenje određenih ovršnih postupaka sa sudova na državne agencije.
5. Brže **rješavanje insolventnosti** omogućeno je **uvođenjem izvansudskih postupaka** sa zadanim vremenskim rokovima.

U Izvješću *Doing Business* 2015. RH je najavila sljedeće reforme:

1. Novim zakonodavnim izmjenama u području **ishoda građevinskih dozvola**, koje su u primjeni od 1. siječnja 2014., donesen je potpuno novi koncept kod budućeg postupanja: ukinuta je lokacijska dozvola (osim u posebnim slučajevima), liberaliziran je dokaz pravnog interesa (što označava jednostavniji postupak za investitore), predviđeno je uvođenje Informacijskog sustava prostornog planiranja (ISPU) i nove generacije GIS-a te je implementiran elektronički sustav e-Dozvola.
2. U okviru pristupa električnoj mreži predviđa se daljnja **liberalizacija distribucije električne energije** prema novim odredbama Zakona o tržištu električne energije.
3. Na području **uknjižbe nekretnina** daljnja implementacija Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra (ZIS) omogućit će izdavanje izvadaka iz zemljišnih knjiga bez obzira na mjesnu nadležnost, zaprimanje elektroničkih prijava za registraciju od strane javnih bilježnika i odvjetnika, elektroničke dostave izvadaka iz zemljišnih knjiga putem sustava e-Građani, uvid i pretraživanje unutar ZIS-a po OIB-u te usklađivanje podataka zemljišnih knjiga i katastra.
4. U okviru **rješavanja insolventnosti** novi Stečajni zakon trebao bi dodatno povezati predstečajni i stečajni postupak te time poboljšati provedbu restrukturiranja tvrtki.

Značajni pomaci nužni su općenito u području poboljšanja investicijske klime i pojednostavljenja uvjeta poslovanja, prvenstveno snižavanjem troškova poslovanja i pojednostavljenjem administrativnih postupaka te ukidanjem administrativnih prepreka s ciljem povećanja profitabilnosti poslovanja poduzetnika, povećanja konkurentnosti, poticanja investicija, inovacija i tehnološke razine gospodarstva, čime bi se u konačnici utjecalo na rast i zaposlenost. Također, temeljem rezultata regulatornog *screeninga* i notifikacije propisa, koji reguliraju tržište usluga (više od 100 propisa za tržište usluga i preko 1200 regulatornih notifikacija), kontinuirano će se poticati pojednostavljivanje pojedinih pravnih uvjeta i uklanjanje prepreka slobodnom tržištu usluga. Pojednostavljivanje pokretanja i obavljanja poslovanja u području uslužnih djelatnosti proizlazi i iz poticanja elektroničkog poslovanja, primjeni elektroničkih računa u poslovanju s državnom upravom, osiguravanjem dostupnosti svih relevantnih informacija putem Jedinственe kontaktne točke, kao i širenja mogućnosti elektroničke registracije poslovanja.

S ciljem smanjenja neporeznog opterećenja, koje proizlazi iz velikog broja parafiskalnih nameta, ali i jačeg poticanja investicija, do kraja 2013. godine smanjen je ili ukinut ukupno 41 namet u ukupnom iznosu od 318,7 milijuna kuna. Tijekom 2014. i 2015. očekuju se daljnji napori u smanjivanju nameta i te izmjena niza vezanih zakonskih i podzakonskih akata.

Velik doprinos razvoju poduzetničkih aktivnosti i konkurentnosti proizvodnje očekuje se i kroz veću primjenu normi i pravovremenu prilagodbu tehničkom zakonodavstvu EU.

U protekloj godini definiran je i pravni okvir kojim će se potaknuti pokretanje održivog investicijskog ciklusa kroz Zakon o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja³⁰, Zakon o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske³¹, a u pripremi je i Strategija o poticanju investicija u RH 2014.-2020. (okvir 3.6. Poticanje investicija).

Uređeni sustav zemljišnih knjiga, koji je također preduvjet zamaha u poticanju slobodnog poduzetništva i investicija, također se unaprjeđuje nizom aktivnosti koje dovode do ubrzanja rješavanja zemljišnoknjižnih (ZK) predmeta, te ažurnijeg održavanja ZK i katastarskih podataka, kao što su uvođenje Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra (ZIS) u sve ZK i katastarske urede, povezivanje ključnih registara sa sustavom zemljišnih knjiga, uvođenje mogućnosti elektroničkog podnošenja zahtjeva za upis u zemljišne knjige, uspostava digitalne arhive zemljišnih knjiga. Značajne promjene poduzimaju se i u pogledu prostornog planiranja kroz izradu Strategije prostornog razvoja RH do kraja 2014. godine, izradu Državnog plana prostornog razvoja i usklađivanje prostornih planova nižeg reda s planovima višeg reda, čime će se dugoročno omogućiti lakše ostvarivanje investicija u prostoru, kao i izgradnja komunalne, energetske, prometne i ostale infrastrukture.

U planu je također unaprjeđenje elektroničkog načina obrade dokumenata u postupcima graditeljstva i prostornog uređenja kroz razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) i njegovih modula (e-dozvola, e-planovi, e-katalog, e-arhiva i e-inspekcija) kako bi se poboljšala transparentnost i učinkovitost administrativnih procedura vezanih uz graditeljstvo i prostorno planiranje, te značajno smanjio broj dana potrebnih za dobivanje dozvole za gradnju sa sadašnjih 317 na 74 u 2014. godini.

Razvoj širokopojasnog pristupa, koji se temelji na Strategiji razvoja širokopojasnog pristupa u RH u razdoblju od 2012. do 2015. i pripadajućem Provedbenom programu, prioritet je za daljnji razvoj informacijskog društva i društva znanja, pri čemu je osnovni cilj osiguranje dostupnosti usluga širokopojasnog pristupa pod jednakim uvjetima na cijelom području RH čime se doprinosi i stvaranju pozitivnog poslovnog okruženja. Tijekom 2014. započet će pripreme za izradu nove Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u RH za razdoblje od 2016. do 2020. godine.

³⁰ NN 111/12, 28/13

³¹ NN 133/13

Okvir 3.6. Poticanje investicija

Zakonom o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja potiču se investicije u projekte investiranja i jačanja konkurentne sposobnosti u proizvodno-prerađivačkim aktivnostima, razvojno-inovacijskim aktivnostima, aktivnostima poslovne podrške, aktivnostima usluga visoke dodane vrijednosti i to za djelatnosti s povećanom dodanom vrijednošću, poticajne mjere za kapitalne troškove investicijskog projekta i poticajne mjere za radno intenzivne investicijske projekte. Zakon provode Ministarstvo gospodarstva, u slučaju velikih, i Ministarstvo poduzetništva i obrta, u slučaju malih i srednjih poduzeća (MSP).

Ministarstvo gospodarstva je temeljem 52 prijave, ukupne procijenjene vrijednosti investicija od 4,5 milijarde kuna, procijenjenog broja novo-otvorenih radnih mjesta 3.471, izdalo 13 potvrda o statusu nositelja poticajnih mjera te je za iste, u 2013. godini, isplaćeno 20 milijuna kuna. Temeljem izdanih potvrda, očekuje se realizacija investicija ukupne vrijednosti od 2,3 milijarde kuna te otvaranje 1.954 novih radnih mjesta. U prvom kvartalu 2014. temeljem 11 prijava, ukupne vrijednosti investicija 900 milijuna kuna, procijenjenog broja novo-otvorenih radnih mjesta 581, Ministarstvo gospodarstva izdalo je 4 potvrde o statusu nositelja poticajnih mjera za koje je isplaćeno 4 milijuna kuna. Temeljem izdanih potvrda, očekuje se realizacija investicija ukupne vrijednosti od 739 milijuna kuna te 141 novog radnog mjesta.

U razdoblju od stupanja na snagu Zakona do kraja 2013. godine Ministarstvo poduzetništva i obrta je temeljem 184 prijave, ukupne procijenjene vrijednosti investicija od 7,26 milijarde kuna, procijenjenog broja novo-otvorenih radnih mjesta 3.559, izdano je 15 potvrda o statusu nositelja poticajnih mjera te je za iste isplaćeno oko 9 milijuna kuna u 2013. godini. Temeljem izdanih potvrda, očekuje se realizacija investicija ukupne vrijednosti od preko 240 milijuna kuna te otvaranje 285 novih radnih mjesta. U prvom kvartalu 2014. zaprimljeno je 38 prijava, ukupne vrijednosti investicija 1,24 milijarde kuna, procijenjenog broja novo-otvorenih radnih mjesta 625. U istom razdoblju izdano je 20 potvrda o statusu nositelja poticajnih mjera te je isplaćeno 92.060 kuna poticaja. Temeljem izdanih potvrda, očekuje se realizacija investicija ukupne vrijednosti od 457 milijuna kuna te 326 novih radnih mjesta.

U tijeku je izrada izmjena i dopuna Zakona, kako bi se isti uskladio s EU Smjernicama za regionalne potpore za razdoblje 2014.-2020.

Zakonom o strateškim investicijskim projektima RH dodatno se unaprjeđuje investicijska klima te znatno skraćuju i ubrzavaju procesi ishoda ukupne dokumentacije potrebne za ostvarivanje investicijskih projekata koji su od strateškog interesa za Hrvatsku. Temeljem ovog Zakona, Vlada RH može uputiti javni poziv potencijalnim investitorima za pojedine strateške projekte.

Do sredine 2014. godine donijet će se i **Strategija o poticanju investicija u RH 2014.-2020.** sa sljedećim strateškim ciljevima: 1. **Unaprjeđenje investicijskog okruženja** kroz poboljšanje zakonodavnog i institucionalnog okvira, odnosno uklanjanje administrativnih prepreka za investicije; 2. **Promocija RH kao poželjne investicijske destinacije**, izradom Komunikacijske strategije za poticanje investicija i pripadajućeg Akcijskog plana, stvaranjem hrvatskog „paketa prednosti“, izradom sektorskih investicijskih profila zemlje te brendiranje pojedinih sektora i regija; 3. **Ciljano privlačenje investicija**, izradom i provedbom Plana privlačenja *greenfield* investicija u izvezno orijentirane sektore i visoke (KET) tehnologije, potpomognuta područja RH, jačanjem uloge gospodarske diplomacije u privlačenju izravnih stranih investicija te povećanjem *brownfield* investicija, stavljanjem u funkciju državne imovine; 4. **Davanje specijalizirane podrške realizaciji investicijskih projekata**, poboljšanjem suradnje svih tijela javne uprave u procesu realizacije investicijskih projekata, djelovanjem Koordinacije za gospodarstvo, investicije i fondove EU, pružanjem podrške investitorima u pred-investicijskoj fazi i u realizaciji investicijskih projekata, praćenjem investicija i post-investicijskom brigom.

OLAKŠAVANJE PRISTUPA FINANCIRANJU

Kreditiranje i podupiranje malih i srednjih poduzeća povoljnim kreditnim linijama i jamstvima od strane HBOR i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG INVEST) poboljšano je tijekom 2013. godine. HBOR je putem više programa plasirao ukupno 460 milijuna eura MSP, a za 2014. planira istu razinu plasmana.

HAMAG INVEST je izdao tijekom 2013. godine 384 jamstva u ukupnom iznosu od 56 milijuna eura, što je povećanje za 34% u odnosu na 2012. godinu. Tim jamstvima omogućen je 171 milijun eura novih ulaganja u MSP, čime je djelomično kompenzirana smanjena uobičajena kreditna aktivnost poslovnih banaka. U 2014. godini HAMAG INVEST očekuje preko 400 izdanih jamstava, čime se nastavlja potpora MSP kroz kreditna jamstva. Na taj način će se omogućiti nove investicije MSP uz

kreditna sredstva koja ne bi bila odobrena bez jamstava HAMAG INVEST-a. Jamstva za poduzetnike početnike izdat će se uz kontra jamstvo Europskog investicijskog fonda (EIF).

U 2013. godini je nastavljeno kreditiranje mikro poduzetništva kroz odobravanje 32 kredita za poduzetnike početnike u iznosu od 2,1 milijun kuna, pri čemu je maksimalna pojedinačna vrijednost kredita iznosila do 70.000 kuna. Temeljem odobrenih mikrokredita očekuje se otvaranje 80 novih radnih mjesta. U 2014. godini kroz program mikrokreditiranja dodijelit će se 5 milijuna kuna, pri čemu iznos maksimalnog mikro kredita raste sa 70 na 120 tisuća kuna. Mikro krediti se nastavljaju odobravati uz kamatnu stopu od 1%, čime se mikro poduzećima omogućuje uspješan početak poslovanja. U 2014. godini HAMAG INVEST planira uvođenje instrumenta *equity* jamstava, čime se pruža podrška institucionalnim ulagačima u inovativne projekte hrvatskih poduzeća i premošćuje razdoblje do dostupnosti sredstava za *venture capital* iz strukturnih fondova EU. Spajanje s Poslovno-inovacijskom agencijom RH omogućit će razvoj novih instrumenata podrške poduzećima koja investiraju u inovativne projekte te jačanje postojećih programa Poslovno-inovacijske agencije RH. HAMAG INVEST u razdoblju 2015. -2020. planira koristiti strukturne fondove EU za financijske instrumente prilikom čega planira značajno jačanje jamstvene sheme, izraziti rast sredstava dostupnih za mikrokredite, kao i početak korištenja *venture capital* sredstava. Značajan izvor alternativnih načina financiranja predstavljaju fondovi rizičnog kapitala (Fondovi za gospodarsku suradnju, FGS) koji pomažu poduzetnicima ulaskom u vlasničku glavnica društva. U RH ukupno ima pet aktivnih FGS-ova s ukupnim iznosom ulaganja od 704 milijuna kuna (31.03.2014. godine), od čega je iznos ulaganja u odobrene projekte iz državnog proračuna 50%.

Razvoj poduzetništva velikim je dijelom u 2013. godini financiran kroz Poduzetnički impuls u okviru kojeg je s 215 milijuna kuna sufinanciran 1.815 poduzetnički projekt uz prosječnu stopu intenziteta potpore od 64%. HAMAG INVEST nastavlja provoditi mjere Poduzetničkog impulsa čime se poduzetnicima omogućuje pristup bespovratnim sredstvima za razvoj poslovanja. Ukupni iznos sredstava Poduzetničkog impulsa u 2014. iznosi preko 350 milijuna kuna. Dodatnih 8,5 milijuna eura dodijeljeno je za poduzetničke projekte u 2013. godini kroz Operativni program Regionalna konkurentnost, kroz koji je u 2014. osigurano 37,5 milijuna eura.

3.4.2. Javna uprava

Temelji nove javne uprave su osnovna načela njezinoga rada – usmjerenost na korisnika (građanina i poduzetnika) i etičnost. Reforma javne uprave ima za cilj uspostaviti novu javnu upravu koja će postati pravi servis građana, osigurati učinkovito obavljanje društvenih poslova, pribavljanje javnih dobara i zadovoljenje svakodnevnih potreba građana u skladu s javnim interesom i općim dobrom.

Jedan od ključnih elemenata javne uprave je promjena shvaćanja uloge i zadataka državnih i lokalnih službenika. On obuhvaća i razvijanje sustava trajnog obrazovanja službenika, kojim će se izgrađivati, ne samo stručnost zaposlenih u javnoj upravi, nego i poticati promjene u ponašanju i načinu obavljanja poslova, a sve u cilju pružanja brze i kvalitetne usluge korisniku, odnosno jačanja povjerenja u javnu upravu. U tom smislu, postojeći informacijski sustav za centralni obračun plaća (COP), unaprijedit će se razvojem dodatnih funkcionalnosti za upravljanje ljudskim potencijalima.

Tijekom 2012.-2014. provedene su ili se provode niz aktivnosti u tom pravcu. Pokrenut je projekt e-Građani³² kojim se od 2014. godine želi omogućiti komunikacija građana s javnim sektorom na jednom mjestu na Internetu, putem portala koji će objediniti informacije o radu VRH-a i ministarstava, informacije o javnim uslugama, te omogućiti siguran pristup elektroničkim uslugama korištenjem elektroničkog identiteta.

³² NN 52/13

U postupku je donošenja Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi, s ciljem uspostave jedinstvenog načina uspostavljanja i upravljanja sustavom javnih registara i uvjeta koje državna informacijska infrastruktura mora osigurati u odnosu na javne registre, kao i korištenje zajedničke osnovice za sigurnu razmjenu podataka unutar sustava državne informacijske infrastrukture, zajedničkog sustava identifikacije i autentifikacije, jedinstvene točke interakcije s građanima i drugim korisnicima te u konačnici izgradnja elemenata informacijskog društva u RH te uključivanje RH u izgradnju europskog i globalnog informacijskog društva.

Strategija modernizacije javne uprave RH za razdoblje 2014.–2020., koja će biti donesena do kraja trećeg kvartala 2014., usmjerena je na unapređenje upravnih kapaciteta i na bolju organizaciju javne uprave. Javna uprava u smislu ove strategije obuhvaća državna tijela i tijela JLP(R)S-a koja obavljaju upravne poslove. Strategijom će se definirati uspostava sustava kvalitete pružanja javnih usluga, kao i kvaliteta u okviru upravljanja ljudskim potencijalima kao sastavni dio sustava upravljanja kvalitetom. Takva javna uprava sastavni je dio učinkovitog poslovnog okruženja. Temeljni ciljevi reforme javne uprave u RH su omogućiti učinkovitu provedbu zakona i stvoriti kvalitetnu, transparentnu, građanima orijentiranu, racionalnu, profesionalnu, ekonomičnu i efikasnu javnu upravu.

Poboljšana je zakonski okvir za ostvarivanje prava na pristup informacijama novim Zakonom o pravu na pristup informacijama³³. Također, poboljšana je i dostupnost podataka o trošenju javnih resursa i sadržaju javnih registara, kao i dostupnost podataka o donatorima izbornih kampanja i redovnog političkog djelovanja. JLP(R)S upućena je preporuka da učine dostupnima javnosti svoje odluke i druge relevantne informacije o sjednicama predstavničkih tijela.

Započelo je objedinjavanje državnih matrica sa svrhom stvaranja novog jedinstvenog matičnog registra i povezivanja s ostalim registrima. Također, omogućeno je izdavanje isprava iz državnih matrica neovisno o mjestu upisa u evidenciju, čime se osiguralo građanima brže i jednostavnije pribavljanje isprava. U tijeku je i sadržajno i tehničko unapređenje središnjeg državnog portala kao funkcionalnog servisa sa svim informacijama o tome kako građani mogu ostvarivati prava pred tijelima državne uprave. Registar birača javno je dostupan.

Reorganizacijom ureda državne uprave do kraja 2014. godine umjesto dosadašnjih 20 ureda državne uprave u županijama, ustrojiti će se 5 ureda državne uprave kao prvostupanjskih tijela državne uprave, pri čemu će pojedini ured biti nadležan za obavljanje poslova državne uprave na području više županija. Novim ustrojstvenim modelom omogućiti će se snažnija i racionalnija dekoncentracija poslova državne uprave. Objedinjavanjem obavljanja upravnih poslova u jednom tijelu puno šire mjesne nadležnosti po sektorskom principu organizacije i funkcioniranja, olakšati će se koordinacija poslovanja i učinkovitost ureda. Proširenjem mjesne nadležnosti ureda na područje više županija, omogućiti će se ravnomjerna opterećenost u rješavanju predmeta na području više županija, osigurati će se koncentracija administrativnih kapaciteta i stručnih znanja, a time i efikasnije pružanje usluga. Istovremeno, uspostavom jedinstvenih upravnih mjesta ureda državne uprave u svim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama ureda i kroz njihovu teritorijalnu raširenost, osigurati će se lakše i neposrednije pružanje usluga građanima. Uspostavom novog ustrojstvenog modela ureda državne uprave, ujedno će se ostvariti i određene uštede, koje će biti vidljive prvenstveno zbog smanjenja broja ureda državne uprave, odnosno smanjenja broja unutarnjih ustrojstvenih jedinica, smanjenja broja rukovodećih radnih mjesta. Ujedno će se spajanjem službi za zajedničke poslove ureda državne uprave u županijama u jednu ustrojstvenu jedinicu u uredu državne uprave, omogućiti preraspodjela službenika visoke stručne spreme iz dosadašnjih službi za zajedničke poslove, čime će ojačati kadrovska struktura za obavljanje poslova državne uprave u uredu.

U 2013. godini provedena je i transformacija državnog inspektorata s ciljem poboljšanja provođenja nadzora i prikupljanja sredstava u državni proračun prema modelu okrupnjavanja inspeksijskih službi, poboljšanja efikasnosti i ekonomičnosti rada inspeksijskih službi i ujednačavanja prakse postupanja u cilju zaštite proračunskih prihoda i otkrivanja i suzbijanja sive ekonomije, te uštede u financijskim

³³ NN 25/13

sredstvima rashoda državnog proračuna na način da se inspekcijska tijela ne preklapaju u svome radu i ovlaštenjima, nego da se postojeća mreža već ustrojenih inspekcija u resornim ministarstvima samo proširi u nadležnostima i sveobuhvatnim postupanjem upotpuni svoje ovlasti u jednom području nadzora.

U vidu daljnje racionalizacije državne uprave i postizanja koncentracije administrativnih kapaciteta i stručnih znanja, povećanja efikasnosti, smanjenja materijalnih troškova i troškova zaposlenih, ne dovodeći pri tom u pitanje dostupnost i kvalitetu usluga koje se pružaju građanima, provedeno je ili se provodi spajanje institucija (npr. Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije i Agencije za regulaciju tržišta željezničkih usluga u Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti, Agencije za investicije i konkurentnost i Agencije za javno privatno partnerstvo u Agenciju za investicije, konkurentnost i javno-privatno partnerstvo, HAMAG INVEST-a i Poslovno-inovacijske agencije RH u Hrvatsku agenciju za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, Hrvatskog zavoda za norme, Državnog zavoda za mjeriteljstvo i Hrvatske akreditacijske agencije u Državni zavod za normizaciju, mjeriteljstvo i akreditaciju te Hrvatske agencije za hranu i Hrvatskog veterinarskog instituta).

U okviru ove potkategorije, provodi se i nekoliko značajnih dugoročnih mjera fiskalne konsolidacije, točnije objedinjena javna nabava, integracija pratećih službi te *outsourcing* usluga.

U kontekstu sve većih mogućnosti sufinanciranja koje se otvaraju kroz fondove EU značajna mjera koja se provodi usmjerena je na jačanje kapaciteta za apsorpciju istih kroz razvoj ljudskih kapaciteta u sustavu upravljanja i korištenja sredstava, ali i na razvoj mehanizama za planiranje apsorpcije sredstava i pripremu projekata.

3.4.3. Pravosuđe

BORBA PROTIV KORUPCIJE

RH kontinuirano unapređuje pravni i institucionalni okvir za borbu protiv korupcije. Temeljni dokument kojim se utvrđuje antikorupcijska politika je Strategija za suzbijanje korupcije i pripadajući Akcijski plan, kojima se određuju antikorupcijske mjere, rokovi, odgovorne institucije te potrebna provedbena sredstva. Na području suzbijanja korupcije, nastavno na već uvedene antikorupcijske instrumente u području kaznenog progona i oduzimanja imovinske koristi, zakonodavni okvir je dodatno pojačan donošenjem Kaznenog zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., a kojim su uvedena nova korupcijska kaznena djela poput zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju te su postrožene sankcije za kaznena djela primanja i davanja mita. Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK) i Policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (PNUSKOK) operativno su potpuno osposobljeni za provođenje učinkovitih istraga, što je evidentirano nizom učinkovitih rezultata u provođenju istraga i procesuiranju korupcije na visokim položajima na državnoj i lokanoj razini.

U području sprječavanja korupcije, zakonodavni okvir je unaprijeđen donošenjem novog Zakona o pravu na pristup informacijama u veljači 2013. godine. Uveden je test razmjernosti i javnog interesa kojim se omogućava pristup informaciji ako u konkretnom slučaju prevladava javni interes, te je u listopadu 2013. godine Hrvatski sabor izabrao Povjerenicu za informiranje, koja štiti i promiče Ustavom zajamčeno pravo na pristup informacijama.

Tijekom 2013. godine u potpunosti je uspostavljeno neovisno i profesionalno Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa koje je, uz dodatno pojačane administrativne kapacitete, nastavilo s proaktivnim pristupom u rješavanju sukoba interesa javnih dužnosnika.

U ožujku 2013. izmijenjen je Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe u cilju jačanja nadzor nad financiranjem političkih aktivnosti te su dodatno pojačani administrativni kapaciteti Državnog izbornog povjerenstva kao nadzornog tijela.

Izmijenjen je Zakon o javnoj nabavi, propisana je zabrana utjecanja državnih dužnosnika na dobivanje poslova ili ugovora o javnoj nabavi, čime se pridonijelo još većoj transparentnosti u provedbi postupaka javne nabave, te su dodatno osnaženi stručni kapaciteti Državnog ureda za središnju javnu nabavu. U svrhu jačanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu tijela državne vlasti te jačanje povjerenja građana u državne institucije, provedeno je istraživanje u svrhu uvida u transparentnost rada i trošenja sredstava JLP(R)S, trgovačkih društava kojima su osnivači, dioničari ili imatelji udjela JLP(R)S, zdravstvenih ustanova, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice, čiji su rezultati javno objavljeni na internetskoj stranici www.antikorupcija.hr.

S ciljem daljnjeg jačanja zakonodavnog i institucionalnog okvira sprječavanja i suzbijanja korupcije u 2014. godini izradit će se nova Strategija suzbijanja korupcije i pripadajući Akcijski plan, a u koju svrhu su nadležna tijela dostavila Ministarstvu pravosuđa prijedloge novih antikorupcijskih mjera.

RAZVOJ PRAVOSUĐA

U svrhu provođenja daljnjih reformi u području pravosuđa 14. prosinca 2012. godine usvojena je nova Strategija razvoja pravosuđa za razdoblje 2013.-2018. Strategija razvoja pravosuđa polazi od pet osnovnih područja kao temelja budućih strateških planova: neovisnost, nepristranost i stručnost pravosuđa, učinkovitost, hrvatsko pravosuđe kao dio europskog pravosuđa, upravljanje ljudskim potencijalima i iskorištavanje potencijala moderne tehnologije. Za isto razdoblje usvojen je i Akcijski plan.

U 2013. godini izmijenjen je niz zakona u cilju ubrzanja sudskih postupka i smanjenja sudskih zaostataka, unapređenja učinkovitosti pravosudnog sustava u cjelini, ali i u području građanskog i trgovačkog sudovanja, sa smanjenjem broja zaostataka i ubrzanjem postupaka (okvir 3.7. Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava). Sustavno praćenje relevantnih podataka, njihova analiza, planiranje i provedba daljnjih mjera osiguravaju uspostavu odgovarajuće razine učinkovitosti pravosudnog sustava i u onim preostalim područjima u kojima ta razina još nije dosegnuta.

Izmijenjen je normativni okvir za jačanje sustava odgovornosti pravosudnih dužnosnika i veće transparentnosti u radu pravosuđa. Novim Zakonom o sudovima³⁴ povećane su obveze predsjednika suda. Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se direktno predsjedniku suda i to sudu na kojem se vodi postupak, te se uvodi funkcija ravnatelja sudske uprave u sudovima koji imaju više od 40 sudaca. Zakon navodi veći broj i vrstu slučajeva u kojima su sudski savjetnici ovlašteni samostalno postupati, te definira uvjete i način rada pravosudne inspekcije. Novinama u Zakonu o Državnom sudbenom vijeću³⁵, ostvarena je veća mobilnosti sudaca i veća transparentnost u odlučivanju o premještanju sudaca. Okvirnim mjerilima za procjenu rada sudaca u primjeni od prosinca 2012. godine dodatno se procjenjuje rad sudaca na kaznenim predmetima starijim od pet godina i građanskim predmetima starijim od deset godina, na način da se svaki predmet broji dvostruko. Cilj navedene mjere je poticanje sudaca na rješavanje starih predmeta i pravedno ocjenjivanje njihova rada.

Informatizacijom pravosuđa planira se završetak uvođenja centralnih aplikacija Integriranog sustava upravljanja predmetima na sve općinske, županijske, trgovačke sudove, Visoki trgovački sud, te Vrhovni sud RH, sustava za praćenje predmeta na sva općinska i županijska odvjetništva, uključujući USKOK i Državno odvjetništvo RH (DORH), ZIS-a, centralne aplikacije prekršajnih sudova, razvoj i uvođenje centralne aplikacije za zatvorski sustav. Istovremeno, radi se i na povezivanju postojećih registara i interoperabilnosti sustava, te uvođenju e-servisa za građane koji bi trebali pomoći u većoj

³⁴ NN 28/13

³⁵ NN 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13

transparentnosti i boljoj komunikaciji građana. Informatizacija pravosuđa trebala bi doprinijeti i većoj efikasnosti pravosudnih tijela i boljem upravljanju resursima.

Izmijenjeni su ovršni propisi s ciljem jačanja učinkovitosti ovrhe i zaštite dostojanstva dužnika, te je ukinuta služba javnih ovršitelja kao nespojiva sa, u međuvremenu razvijenim sustavom agencijske ovrhe u RH, koji je u primjeni od 2011. godine i koji, na temelju podataka o osobnom identifikacijskom broju i podataka iz jedinstvenog registra računa, predstavlja učinkovit, jednostavan i ubrzan sustav koji ostvaruje zadane ciljeve rasterećenja sudova i pojednostavljenja, ekonomiziranja, ubrzanja i učinkovitosti ovršnog postupka. Ovršni zakon³⁶ propisuje izravnu naplatu na temelju određenih ovršnih isprava u postupku pred Financijskom agencijom. Napušta se stvarna nadležnost trgovačkih sudova u postupcima ovrhe te se proširuju ovlasti javnih bilježnika. Ovršnim zakonom je stvoren zakonodavni okvir za unaprjeđenje i daljnji razvoj izvansudske ovrhe. Uređen je postupak prisilnog ostvarenja tražbina i postupak dobrovoljnog sudskog i javnobilježničkog osiguranja tražbina te je uređena materija materijalnopravnih odnosa koji se zasnivaju temeljem ovršnih postupaka. Proširenjem osnova za plaćanje te uspostavom jasnih postupovnih pravila, osigurana je iznimna učinkovitost izvansudske ovrhe koju provodi Financijska agencija.

Daljnijim Izmjenama i dopunama Ovršnog zakona omogućit će se učinkovitija provedba ovršnog postupka u smislu ograničenja mogućnosti zloupotrebe instituta dostave u ovršnom postupku na način da pristup podacima, koji se odnose na adresu ovršenika, imaju suci i javni bilježnici kroz evidenciju Ministarstva unutarnjih poslova. Ubrzanje postupka bit će postignuto i uvođenjem vijeća trojice sudaca prvostupanjskog suda koje će donositi odluke u drugom stupnju. Nadalje, proširenjem sadržaja rješenja o ovrsi pružit će se ovršeniku osnovne i jasne informacije o posljedicama koje će proizaći iz samog rješenja te će se time postići transparentnost samog postupka. Otklanjanje nepovoljnih učinaka za samog ovršenika postići će se time što će ovršenik imati mogućnost, u zakonom propisanom roku i pod određenim pretpostavkama, predložiti drugi predmet ovrhe iz čije vrijednosti će se moći namiriti vjerovnikova tražbina. Transparentnost, učinkovitost i ubrzanje provedbe (prodaja) ovrhe na nekretnini, postići će se uvođenjem Financijske agencije u postupak provedbe ovrhe na nekretninama (elektronička javna dražba). U tom smislu, predloženo je donošenje Zakona o provedbi prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku.

Zakon o stečaju potrošača, koji je trenutno u izradi i planira se donijeti u prvoj polovici 2014. godine, ponudit će model smanjenja privatnog duga kroz namirenje dugovanja u realnom vremenskom okviru i kroz razmjerni sporazumni otpis, sa svrhom daljnjeg oslobađanja novčanih tijekova, poticanja gospodarske aktivnosti i posljedičnog povećanja prihoda proračuna.

Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona³⁷ uvodi se prodaja imovine stečajnog dužnika kao cjeline, kao i mogućnost otvaranja stečajnog postupka bez provođenja prethodnog postupka. Završno ročište mora se odrediti u roku od godinu i pol dana od početka postupka, odnosno postupak mora završiti u roku od dvije godine.

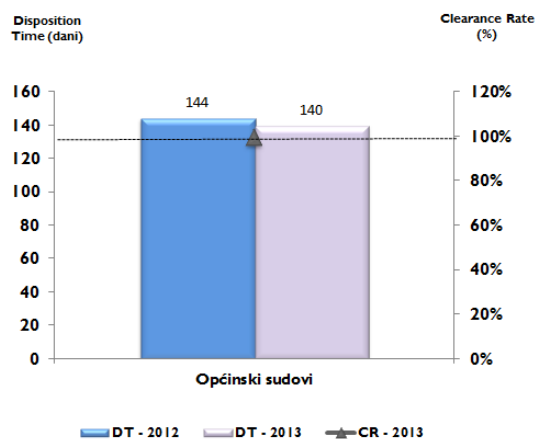
³⁶ NN 57/96, 139/10, 112/12, 25/13

³⁷ NN 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12

Okvir 3.7. Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava

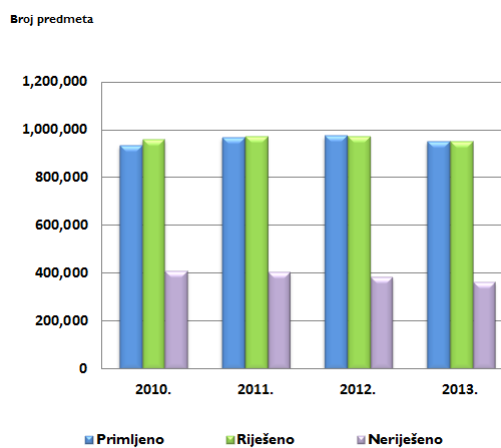
Trend smanjenja broja predmeta na sudovima se nastavlja, što je vidljivo iz podataka i prikaza za razdoblje posljednje četiri godine.

Grafikon 1: Kretanje indikatora CR i DT na općinskim sudovima

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

Grafikon 2: Kretanje predmeta na općinskim sudovima

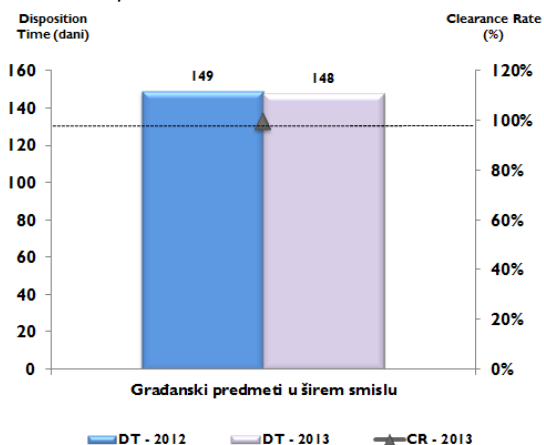

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

Tijekom 2010. godine **na općinskim sudovima** zaprimljeno 933.810 predmeta, a riješeno 959.764, u 2011. godini je zaprimljeno 964.770 predmeta a riješeno je 970.150 predmeta, u 2012. zaprimljeno je 972.672 a riješeno 971.771 predmeta, dok je u 2013. godini zaprimljeno 951.625, a riješeno 949.600 predmeta. Na kraju 2010. godine bilo je 408.198 neriješenih predmeta, 2011. godine 404.166, 2012. godine 383.586, a na kraju 2013. godine 363.492 neriješena predmeta, dakle broj neriješenih predmeta kontinuirano pada.

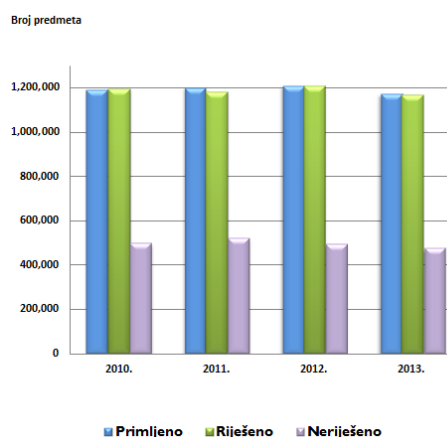
Positivan trend uspješnog rješavanja po vrstama predmeta, vidljiv je posebice u rješavanju **građanskih predmeta u širem smislu**, obuhvaćanjem građanskih predmeta u užem smislu, trgovačkih, ovršnih i ZK predmeta, bez obzira na povećanje priljeva.

Grafikon 3: Kretanje indikatora CR i DT na građanskim predmetima u širem smislu

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

Grafikon 4: Kretanje građanskih predmeta u širem smislu

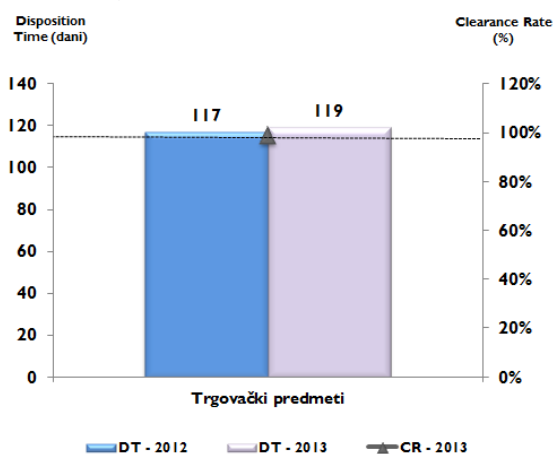

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

Tijekom 2013. godine sveukupno na svim sudovima u RH zaprimljeno je 1.172.940 predmeta građanske naravi (građanskih predmeta u užem smislu, trgovačkih predmeta, ovršnih predmeta i ZK predmeta). Tijekom iste godine ukupno je riješeno 1.168.058 predmeta. U 2010. godini ukupan broj neriješenih predmeta građanske naravi (građanskih predmeta u užem smislu, trgovačkih predmeta, ovršnih predmeta i ZK predmeta na svim sudovima) iznosio je 495.949, u 2011. njihov broj porastao je na 517.827 neriješenih predmeta, u 2012. godini smanjen je na 494.684 neriješena predmeta te je u 2013. godini broj neriješenih građanskih predmeta u širem smislu pao na 473.748.

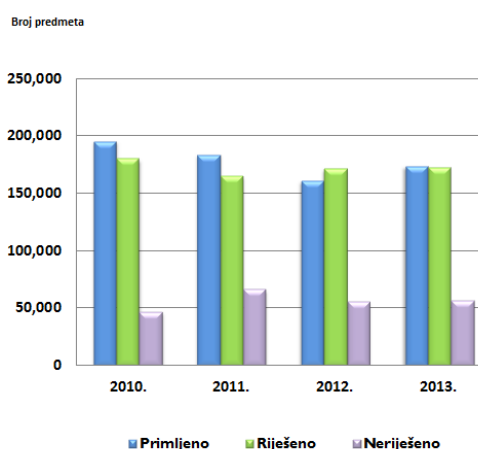
U odnosu na **trgovačke predmete** također su vidljivi trajni pozitivni trendovi na temelju podataka o broju i rješavanju tih predmeta.

Grafikon 5: Kretanje indikatora CR i DT na trgovačkim predmetima

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

Grafikon 6: Kretanje trgovačkih predmeta

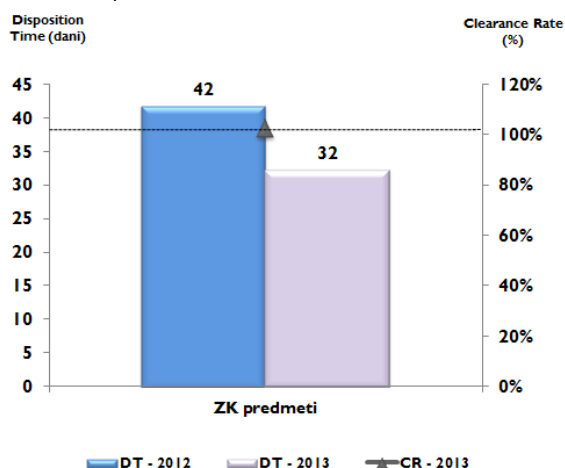

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

U 2010. godini zaprimljeno je 195.588 trgovačkih predmeta, a riješeno 179.546 predmeta. U 2011. godini zaprimljeno je 183.777 predmeta, a riješeno 164.505. U 2012. godini zaprimljeno je 160.935, a riješeno 171.159 trgovačkih predmeta te je u 2013. godini zaprimljeno 173.672, a riješeno 171.873 trgovačkih predmeta. Bilježi se pad broja neriješenih predmeta na prvostupanjskim trgovačkim sudovima, koji je 2010. godine iznosio 44.369, u 2011. godini 60.280, u 2012. godini 46.864 da bi u 2013. godini pao na 40.514 neriješenih predmeta.

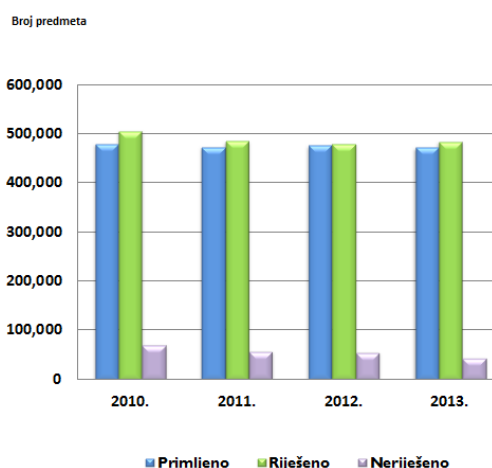
I u području **ZK postupaka** pred sudovima ostvaren je napredak vidljiv u prikazu i pratećim podacima, kao rezultat poduzetih organizacijskih, tehničkih i normativnih mjera:

Grafikon 7: Kretanje indikatora CR i DT na ZK predmetima

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

Grafikon 8: Kretanje ZK predmeta

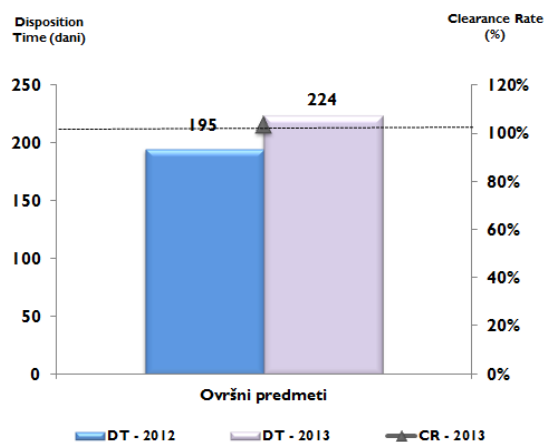

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

U 2010. godini zaprimljeno je 480.096 ZK predmeta, a riješeno 506.113 predmeta. U 2011. zaprimljeno je 473.774 predmeta, a riješeno 485.421 predmeta. U 2012. zaprimljeno je 476.543 predmeta, a riješeno 479.810 predmeta, te je u 2013. godini zaprimljeno 472.363 predmeta, a riješeno 484.480 predmeta. Rješavanjem većeg broja predmeta od zaprimljenih postignuta je odgovarajuća stopa rješavanja sa znatnim smanjenjem protoka vremena rješavanja.

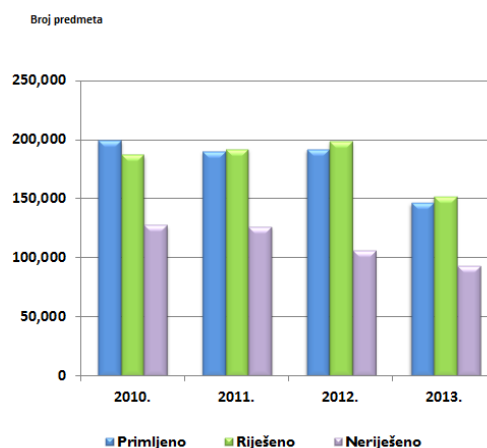
Napredak ostvaren u području **ovršnih postupaka** pred sudovima, odraz su izmijenjenog pristupa postupku ovrhe sa naglaskom na ubrzanje i učinkovitost sustava.

Grafikon 9: Kretanje indikatora CR i DT na ovršnim predmetima

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

Grafikon 10: Kretanje ovršnih predmeta

Izvor: Ministarstvo pravosuđa

2010. godine je zaprimljeno 198.718 ovršnih predmeta, a riješeno njih 186.664. U 2011. zaprimljeno je 189.900 ovršnih predmeta, a riješeno je 191.650 predmeta. U 2012. zaprimljeno je 191.514, a riješeno je 197.993 te je u 2013. zaprimljeno 146.309, a riješeno 151.733 ovršnih predmeta. Zaostaci neriješenih predmeta iz 2010. od 127.074, iz 2011. od 125.949 i iz 2012. od 105.713 smanjeni su na 93.082 iz 2013. godine. Ujedno je uspostavljena odgovarajuća stopa rješavanja i smanjen protok vremena rješavanja ovršnih predmeta.

3.4.4. Istraživanje i razvoj

Ulaganja u razvoj znanstvenog, tehnološkog i inovacijskog sustava preduvjet su za osiguranje stabilnog društva, a dodana vrijednost bit će u potpunosti vidljiva u nadolazećem – srednjoročnom i dugoročnom – razdoblju. Ta dodana vrijednost može omogućiti razvoj RH kao zemlje okrenute znanju i inovacijama, s konačnim ciljem povećanja konkurentnosti, produktivnosti i zapošljavanja te, sukladno tome, ostvarenja stabilnoga i održivoga gospodarskog rasta.

Razvoj znanstvenog i inovacijskog sustava temelji se primarno na rastu i povećavanju učinkovitosti postojećih infrastrukturnih i ljudskih znanstvenih potencijala te njihovu kontinuiranom usmjeravanju prema većoj znanstvenoj izvrsnosti, važnosti i strukturiranosti, kao preduvjet uspostave Hrvatskoga prostora znanstvenih istraživanja i visokoga obrazovanja.

Tijekom 2013. godine poduzete su odgovarajuće mjere kako bi se unaprijedio sustav kvalitete, upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija te potaknula znanstvena izvrsnost. S ciljem podizanja znanstvene kvalitete i izvrsnosti, Nacionalno vijeće za znanosti je tijekom 2013. godine usvojilo kriterije za osnivanje Znanstvenih centara izvrsnosti. Znanstveni centri izvrsnosti povećat će međunarodnu vidljivost potrebnu za uspješno definiranje programa istraživanja u okviru Europskog znanstvenog prostora te unaprijediti znanstvenu, industrijsku i društvenu povezanost, kao i uspostaviti okvir za stabilan sustav financiranja koji neće ovisiti samo o javnim ulaganjima. Poticanjem znanstvene izvrsnosti te fokusiranjem znanstvenih rezultata i poticanjem inovacija omogućava se stvaranje ljudskih resursa i ishoda povezanih s gospodarstvom koji će društvo, i gospodarstvo u cjelini, učiniti konkurentnijim te stvoriti nova radna mjesta i općenito unaprijediti kvalitetu života.

Nastavno na navedene ciljeve, donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju³⁸ te Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost³⁹ čime su ostvareni preduvjeti za cjelovitu reformu financiranja sustava znanosti i visokog obrazovanja, a s ciljem povećanja kvalitete, konkurentnosti i znanstvene izvrsnosti. Nadalje, navedenim Zakonom o znanstvenoj djelatnosti ojačana je uloga Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj kao najvišeg stručnog tijela koje brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja, te je sustav zapošljavanja, sukladno Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu o novačenju istraživača, otvoren prema međunarodnom tržištu rada. Ujedno je i propisana jasnija procedura za napredovanje u znanstvenim i znanstveno-nastavnim zvanjima (uključujući i ukidanje obaveznog napredovanja).

Temeljem Odluke o namjenskom višegodišnjem institucijskom financiranju znanstvene djelatnosti na javnim sveučilištima i javnim znanstvenim institutima u RH⁴⁰ u godinama 2013., 2014. i 2015. i planiranih sredstava u državnom proračunu, sa svim su javnim sveučilištima i javnim znanstvenim institutima sklopljeni višegodišnji ugovori o financiranju znanstvene djelatnosti. Navedeni Ugovori čine temelj za uvođenje cjelovitih programskih ugovora kojima bi se nastavilo jasno i transparentno financiranje znanstvene djelatnosti u cilju maksimizacije društvene odgovornosti pri potrošnji javnih sredstava. Za trogodišnje razdoblje su za tu namjenu osigurana sredstva u iznosu od 150 milijuna kuna kojima se isključivo financira znanstvena djelatnost, a iznosi dodijeljenih sredstva za pojedinu ustanovu određuju se temeljem pokazatelja znanstvene djelatnosti ustanove čime se osigurava transparentniji sustav upravljanja i financiranja temeljen na kriterijima znanstvene izvrsnosti. Prelaskom nacionalnog projektnog financiranja znanstvene djelatnosti u potpunosti u Hrvatsku zakladu za znanost u 2013. godini omogućeno je raspisivanje prvih natječaja za znanstvene projekte te uspostave potpore za mlade istraživače. Uz to, započet je i postupak reakreditacije javnih znanstvenih instituta kao podloga za restrukturiranje mreže javnih znanstvenih instituta, a provedeno je i tematsko vrednovanje poslijediplomskih doktorskih studija u RH koje će poslužiti za početak procesa restrukturiranja poslijediplomskih doktorskih studija. Restrukturiranjem mreže instituta, s posljedičnim okrupnjivanjem znanstvenog potencijala između instituta i sveučilišta te instituta međusobno, povećat će se konkurentnost i znanstvena produktivnost.

Započela je opsežna revizija sustava državnih potpora za istraživanje, razvoj i inovacije. Revizija obuhvaća ujednačavanje kriterija dodjele potpora sa smjernicama EU, izmjenu procedura i pravila o dodjeli državnih potpora, te definiranje sustava nadzora, evaluacije i povrata državne potpore. Revizija propisa o državnim potporama u službi je održivog, inteligentnog i uključivog razvoja, a pojednostavit će pravila dodjele potpore te se usredotočiti na slučajeve s najvećim učinkom na jedinstveno tržište.

Nacionalnim projektom znanstvenog mapiranja i predviđanja, kao podloge za izradu budućih strateških dokumenata temeljem nove Znanstvene platforme za transfer znanja, želi se izraditi metodologija i instrument uspostave zajedničkih stajališta o budućim ciljevima razvoja znanosti i tehnologije te kreiranja politika u području istraživanja, razvoja i inovacija. Očekuje se da će rezultati projekta definirati znanstvene prioritete u narednih 10 do 15 godina, ali i izgraditi sustav znanstvenog predviđanja za buduće generacije.

³⁸ NN 139/13

³⁹ NN 78/12

⁴⁰ NN 69/13

4. NAPREDAK U POGLEDU OSTVARIVANJA NACIONALNIH CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.

U odnosu na vrijednosti nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020., koje je RH definirala u Ekonomskom programu RH 2013., došlo je do povećanja cilja vezanog uz zapošljavanje (pri čemu je stopa zaposlenosti stanovništva u dobi između 20 i 64 povećana s 59% na 62,9%) te smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti (gdje se očekuje smanjenje broja osoba na rubu siromaštva i socijalne isključenosti za 150.000). Usporedni prikaz nacionalnih ciljeva i ciljeva EU nalazi se u tablici 3.

Tablica 3: Prikaz vrijednosti ciljeva strategije Europa 2020. u RH i EU

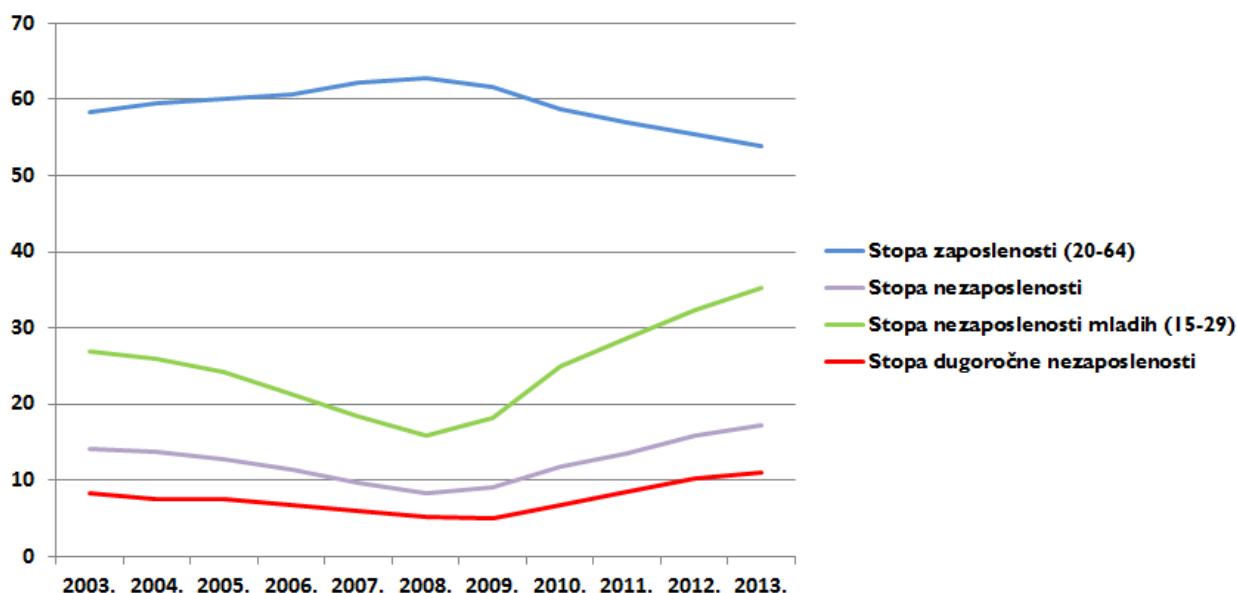
	EU-27 2012.	EU 2020.	HR 2012.	HR 2020.
Zaposlenost				
Stopa zaposlenosti, % stanovništva u dobi između 20 i 64	68,5	75	55,4	62,9
Istraživanje i razvoj				
Ukupni domaći izdaci za istraživanje i razvoj, % BDP-a	2,06e	3	0,75	1,4
Klimatske promjene / energija				
Emisija stakleničkih plinova, indeks 1990 = 100	83,07*	80	89,85*	106
Udio obnovljivih energetske izvora u konačnoj potrošnji energije, %	13,0*	20	15,7*	20
Primarna potrošnja energije, TOE	1.593,0*	1.474	7,9*	
Konačna potrošnja energije, TOE	1.103,3*	1.078	6,2*	
Obrazovanje				
Rano napuštanje školovanja, %	12,8	10	4,2	4
Postotak stanovništva s tercijskim obrazovanjem, %	35,8	40	23,7	35
Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti				
Osobe na rubu siromaštva i socijalne isključenosti, u tisućama	123.104e	103.104	1.370	1.220

Napomena: * = Vrijednost je za 2011. godinu, e = procjena

4.1. Zaposlenost

Današnja situacija na tržištu rada u RH posljedica je niza društveno-ekonomskih zbivanja u posljednja dva desetljeća, ukazujući na činjenicu da je trenutna neravnoteža na tržištu strukturne prirode te da je strukturna reforma tržišta rada nužna. Negativni trendovi, koji su započeli početkom gospodarske krize 2008. godine, još uvijek su prisutni. Stopa zaposlenosti u RH najniža je u EU od 2009. godine i ostala je niska tijekom čitavog gospodarskog ciklusa spustivši se na 53,9% u 2013. Stopa nezaposlenosti je u 2013. godini iznosila 17,2%, što je dvostruko više nego 2008. godine. Visoka razina dugotrajne nezaposlenosti smanjuje zapošljivost radne snage, čak i u razdoblju povećane gospodarske aktivnosti, zbog nedostatka vještina, prepreka zapošljavanju odnosno kombinacije tih dvaju čimbenika. Gospodarskom krizom osobito su pogođeni mladi i niskokvalificirani radnici, dok starije nezaposlene osobe izrazito teško pronalaze posao. Stopa nezaposlenosti mladih također se udvostručila u razdoblju 2008. – 2013., te iznosi 35,2%, što je treća najviša stopa u EU, nakon Grčke (48,7%) i Španjolske (43%).

Grafikon 11. Prikaz kretanja zaposlenosti i nezaposlenosti u RH u razdoblju 2003. – 2013.

Izvor: Eurostat

Na strukturnoj razini poboljšanju u ovoj sferi ponajviše će doprinijeti pametna specijalizacija i razvojne strategije. Nacrt prijedloga Industrijske strategije⁴¹ pretpostavlja dodavanje 85.619 - 102.742 radnih mjesta u sektoru prerađivačke industrije (C)⁴², građevinarstva (F) te komunikacija i informacija (J), što će do 2020. godine pridonijeti ostvarivanju ciljane stope zaposlenosti za 3,4 - 4,0%. Također, Strategija razvoja turizma⁴³ pretpostavlja stvaranje 22.000 radnih mjesta u turizmu te oko 10.000 radnih mjesta u neturističkim djelatnostima, ali induciranih turističkom aktivnošću, što će pridonijeti postizanju ciljane stope zaposlenosti za 1,3%. Za potpun učinak ovih strategija potrebna je sinergija s mjerama koje se odnose na daljnje unaprjeđenje povezanosti obrazovnog sustava s tržištem rada.

Očekuje se i pozitivni utjecaj reforme mirovinskog zakonodavstva na duže zadržavanje osiguranika u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu, na što utječe sljedeće: postupno povećanje dobi za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene, odgovarajuća penalizacija mirovina u slučaju prijevremenog umirovljenja, odnosno povećanje starosne mirovine u slučaju kasnijeg umirovljenja, mogućnost rada korisnika starosne mirovine do pola punog radnog vremena, promjene u definiciji invalidnosti,

⁴¹ <http://www.mingo.hr/default.aspx?id=4980>

⁴² Podjela po sektorima djelatnosti sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007.

⁴³ <http://www.mint.hr/UserDocImages/130426-Strategija-turizam-2020.pdf>

stjecanju i kontroli invalidskih mirovina, te šira primjena profesionalne rehabilitacije osiguranika s djelomičnim gubitkom radne sposobnosti. Procjenjuje se da će reforma mirovinskog sustava do 2020. godine pridonijeti povećanju broja zaposlenih ukupno za najmanje 24.000 odnosno 0,9%.

Jačanjem administrativnih kapaciteta HZZ-a, kroz povećanje učinkovitosti i nove usluge, srednjoročno se očekuje smanjenje frikcijske nezaposlenosti, odnosno 10% manja stopa nezaposlenosti, nego što bi pri ekvivalentnim gospodarskim uvjetima bila s tekućim kapacitetima (13,0% umjesto 14,4% u 2020. godini), što implicira povećanje zaposlenosti za 24.000 (+0,9%) do 2020. godine.

U cilju poticanja zapošljavanja, od 15. siječnja 2013. godine Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, zajedno s provedbenim tijelom HZZ-om, započelo je s novim pristupom u provedbi mjera APZ-a. Mjere su namijenjene pojedinim ciljanim skupinama nezaposlenih osoba koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada, kao i zaposlenim osobama kojima prijeti gubitak radnog mjesta. Mjere APZ-a su instrument za postizanje razvijenijeg i konkurentnijeg tržišta rada i predstavljaju izravnu intervenciju na tržištu rada, čime su usmjerene na eliminiranje kratkoročnih, ali i dugoročnih problema na području tržišta rada i zapošljavanja. U RH provode se sljedeće grupe mjera:

- potpore za zapošljavanje,
- potpore za samozapošljavanje,
- potpore za usavršavanje,
- obrazovanje nezaposlenih,
- stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

U 2013. godini mjere APZ-a ukupno je koristilo 53.656 osoba, što je najveći obuhvat od kada se one provode (u 2011. godini mjere APZ-a koristilo je ukupno 41.450 osoba, a u 2012. godini 41.555 osoba).

RH od 2011. godine kontinuirano ulaže značajan dio sredstava za provedbu mjera APZ-a te je tako za 2014. godinu osigurano ukupno 336.564.000 kuna⁴⁴. VRH će i dalje ulagati u mjere APZ-a kako bi se obuhvatio što veći broj nezaposlenih osoba. Mjere APZ-a, uz pretpostavku učinka 5% većeg zapošljavanja ili zadržavanja sudionika u radnoj snazi te uključivanjem 30.000 novih sudionika godišnje, vodile bi povećanju zaposlenosti od 10.500 do 2020. godine tj. ostvarile bi doprinos od 0,4% za postizanje ciljane vrijednosti stope zaposlenosti od 62,9% u 2020.

U drugoj polovici 2014. započet će pripreme za obuhvatnu eksternu evaluaciju proteklog ciklusa mjera APZ-a koje provodi HZZ u okviru projekta „Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada“. Njezin je cilj poboljšanje učinkovitosti mjera APZ-a kroz uspostavu izvještavanja prema standardiziranim kategorijama i ishodima. Također, projekti aktivnih politika tržišta rada koji će se sufinancirati sredstvima ESF sredstava u 2014. sadrže ciljanu evaluacijsku komponentu.

Financijski poticaji koji poslodavci mogu koristiti kroz mjere APZ-a, vežu se uz nezaposlene osobe iz ciljanih skupina koje propisuje Europska komisija te ih poslodavci mogu koristiti isključivo temeljem ugovora o radu ili ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa za koje isto tako plaćaju doprinose za obvezno zdravstveno i mirovinsko osiguranje. Na takav način mjere pridonose smanjenju broja nezaposlenih i povećanju ukupnog broja zaposlenih. Ujedno se navedeni financijski poticaji vraćaju u proračun kroz potrošnju, odnosno povećanu kupovnu moć zaposlenih, putem javnih davanja na ime poreza, prireza i doprinosa te kroz smanjenje korištenja socijalnih pomoći i davanja. Budući da prijedlog Industrijske strategije i Strategije razvoja turizma predviđa otvaranje novih radnih mjesta, zapošljavanjem uz navedene mjere i poticaje oslobodit će se dodatni financijski kapital poslodavcima za investicije, kao i za nova zapošljavanja bez korištenja poticaja.

VRH posebnu pozornost posvećuje borbi protiv nezaposlenosti mladih te je prihvatila preporuku EK i krenula sa izradom Implementacijskog plana Garancije za mlade. Implementacijski plan Garancije za

⁴⁴ Iznos naveden za APZ je iznos sredstava za ovu namjenu u državnom proračunu, no ne uključuje novčane pomoći i naknade koje se daju osobama uključenima u mjere APZ-a.

mlade sadržava mjere kojima je cilj da se po stvaranju nužnih kapaciteta za provedbu mjera svakoj osobi do navršениh 30 godina ponudi kvalitetna ponuda za zapošljavanje, pripravništvo, učenje na radnom mjestu, naukovanje i nastavak obrazovanja. Plan implementacije Garancije za mlade uključuje analizu stanja o položaju mladih na hrvatskom tržištu rada, analizu jaza između postojećeg stanja i potrebe nadogradnje sustava podrške njihovom uključivanju u daljnje obrazovanje ili na tržište rada. Nadalje, Planom su identificirane su mjere i reforme koje će se provoditi u svrhu uspostave kvalitetnog sustava podrške kroz suradnju svih institucija i partnera koji djeluju kao dionici na tržištu rada. U njemu su također uključene financijske alokacije sredstava po svakoj pojedinoj mjeri, uz razrađen sustav praćenja i izvještavanja, kako za nacionalne, tako i za potrebe EU.

Za izradu Plana bio je zadužen Savjet ministra rada i mirovinskoga sustava sastavljen od relevantnih državnih i javnih tijela, komorskih udruženja, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva koje se bave mladima. Savjet će nastaviti s radom kroz novo tijelo koje će biti zaduženo za praćenje provedbe te podršku implementaciji Garancije za mlade, dok je za cjelokupnu podršku implementaciji na nacionalnoj razini osnovana Međuresorna radna skupina za praćenje implementacije Preporuke Vijeća EU - Garancija za mlade⁴⁵. Očekivani rezultat za kratkoročno razdoblje (2014.-2015.) je prvenstveno izgradnja kapaciteta HZZ-a te drugih dionika za provedbu mjera Garancije za mlade te povećanje udjela mladih od 15 do navršениh 30 godina u mjerama APZ-a, shemama pripravništva i učenja na radnom mjestu. Očekuje se povećanje udjela mladih koji ulaze u samozapošljavanje, kao i zadržavanje ili povećanje broja učenika koji sudjeluju u naukovanju, odnosno ukupno osnaživanje suradnje sustava obrazovanja s tržištem rada. Očekivani rezultati za period nakon 2015. pa do 2017. odnose se na smanjivanje ukupne stope nezaposlenih i neaktivnih osoba od 15 do 25 godina te povećanje aktivacije osoba od 15 do navršениh 30 godina.

4.2. Istraživanje i razvoj

U kontekstu ostvarenja glavnog cilja u području istraživanja i razvoja, postojeća ulaganja usmjerena u istraživanje i razvoj u RH nisu dostatna te je u narednom razdoblju 2014.-2020. potrebno povećati iznos ulaganja kombiniranjem nacionalnih ulaganja s ulaganjima iz međunarodnih fondova i programa. Ulaganja usmjerena u istraživanje i razvoj u RH u 2013. iznosila su 0,77% BDP-a. Od toga, 0,42% BDP-a je uloženo iz javnog, a 0,35% BDP-a iz privatnog sektora. Glavni cilj Nacionalnog programa reformi u području istraživanja i razvoja je povećanje udjela ukupnih domaćih izdataka za istraživanje i razvoj na vrijednost od 1,4% BDP-a do 2020. (0,7% iz javnog te isto toliko iz privatnog sektora) te bolje povezivanje sustava istraživanja i razvoja s gospodarskim sustavom u cjelini. Za 2014. predviđen je porast godišnjeg rasta ulaganja za istraživanje i razvoj na 0,85 % BDP-a, što se temelji na predviđenoj stopi rasta ulaganja od 8%.

Tablica 4: Prikaz ulaganja u istraživanje i razvoj na nacionalnoj razini u razdoblju 2005.-2013.

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.*
Javni sektor (GOVERD i HERD), % BDP-a	0,51	0,48	0,47	0,5	0,51	0,42	0,42	0,41	0,42
Privatni sektor (BERD ili BES), % BDP-a	0,36	0,27	0,33	0,4	0,34	0,33	0,34	0,34	0,35
Ukupno (GERD), % BDP-a	0,87	0,75	0,8	0,9	0,85	0,75	0,76	0,75	0,77

Izvor: Eurostat, DZS, MZOS

* Procjena Ministarstvo obrazovanja, znanosti i sporta

⁴⁵ NN 20/14

U kontekstu jačanja nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva, u pripremi je nekoliko značajnih strateških dokumenata, prvenstveno Strategija poticanja inovacija RH 2014.-2020., ali i Strategija pametne specijalizacije RH, čime će se osigurati referentni okvir i preduvjeti za poboljšanje nacionalnog inovacijskog sustava upravljanja, jačanje suradnje između znanosti i gospodarstva, jačanje inovacijskog potencijala gospodarstva, jačanje ljudskih potencijala za inovacije te učinkovitu organizaciju pravnog i fiskalnog okvira za inovacije.

Donošenje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije tijekom 2014. godine postavit će okvir za razvoj znanosti i visokog obrazovanja u periodu do 2020. godine, pri čemu je naglasak stavljen na preobrazbu sustava znanosti usmjerenog prema gospodarstvu te na rast ulaganja u istraživanje i razvoj unaprjeđenjem sustava javnog financiranja te poticanjem ulaganja poslovnog i društvenog sektora u istraživanje i razvoj.

Tijekom 2013. izrađen je Plan znanstvenoistraživačke infrastrukture u RH kao odgovor na izazov ulaganja u područja u kojima su potrebe i potencijali za razvoj znanja, napretka i rasta najveći. Plan će služiti kao putokaz za buduće ulaganje u velike nacionalne, odnosno paneuropske znanstvenoistraživačke infrastrukture sukladno određenim znanstvenim prioritetima te raspoloživim financijskim sredstvima. Istim je predviđeno uključivanje u dodatne ERIC inicijative: ESS, SHARE i ELIXIR, a ovisno o raspoloživosti sredstava.

Raspisan je natječaj za program poticanja mobilnosti za mlade i iskusne znanstvenike NEWFELPRO u okviru Marie Curie/COFUND - FP7 programa.

Pripremljen je natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013.

U okviru Operativnog programa Regionalna konkurentnost u provedbi je projekt „Inkubacijski centar za bio-znanosti i komercijalizaciju tehnologije - BIOCentar“, koji je zamišljen kao aktivni čimbenik u osiguravanju produktivnog odnosa između temeljnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja i gospodarstva, tehnologijske infrastrukture i novih bio-tehnologijskih tvrtki u procesu razvoja novih proizvoda.

Raspisan je natječaj za izgradnju/obnovu znanstvenoistraživačke infrastrukture javnih znanstvenih organizacija „Razvoj istraživačke infrastrukture na kampusu Sveučilišta u Rijeci“.

S ciljem povećanja apsorpcijskih kapaciteta ustanova iz sustava znanosti za povlačenje sredstva iz EU fondova objavljen je natječaj „Priprema zalihe infrastrukturnih projekata za Europski fond za regionalni razvoj 2014. – 2020.“ i odobren je zajam Svjetske banke za provedbu „Drugog projekta tehnologijskog razvoja (STP II)“.

Ugovaranje projekata u okviru natječaja „Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije za kolaborativne projekte znanstvenoistraživačkih institucija i visokih učilišta u partnerstvu s privatnim sektorom“ očekuje se tijekom 2014.

U 2014. aktivno će se raditi na sudjelovanju u tzv. "widening-u" u okviru Obzora 2020., ali i na jačanju kapaciteta za sudjelovanje hrvatskih znanstvenika u ostalim aktivnostima Obzora 2020. te srodnih inicijativa na EU razini.

4.3. Klimatske promjene i energija

POVEĆANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Na području energetske učinkovitosti došlo je do izmjene Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji⁴⁶ te je donesen novi Zakon o gradnji⁴⁷. U okviru energetske obnove zgrada usvojen je Program energetske obnove zgrada javnog sektora 2014.-2015. te je obnovljeno pet zgrada prema tom Programu u razdoblju od 2012.-2013. Izrađen je Program energetske obnove stambenih zgrada 2014.-2020. i Program energetske obnove zgrada komercijalnog sektora 2014.-2020. Na lokalnoj razini prepoznata je potreba poticanja građenja zgrada s boljim energetske svojstvima od propisanih na način da su neke jedinice lokalne samouprave smanjile visinu komunalnih davanja za takve zgrade. Na razini poslovnih subjekata također je prepoznata potreba poticanja gradnje zgrada s boljim energetske svojstvima, pa tako komercijalne banke odobravaju tzv. „zelene kredite“ investitorima koji se odlučuju za takvu gradnju.

Provedbom mjera u području energetske učinkovitosti očekuje se postizanje racionalnosti i efikasnosti u korištenju energije i energenata, podizanje opće svijesti o potrebi i modelima ušteda energije u svim sektorima, smanjenje ovisnosti o uvozu energenata te ostvarivanje ciljanih vrijednosti ušteda do 2020. U skladu s drugim Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti RH za razdoblje do kraja 2013. provodit će se energetska obnova zgrada te poticati povećanje broja zgrada s gotovo nultom potrošnjom energije. Cilj je poboljšanje energetske svojstava u skladu sa zahtjevima Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti zgrada.

S aspekta energetske certificiranja kontinuirano se ažuriraju i unose podaci u registar izvješća o energetske pregledima te energetske certifikatima zgrada, razinama potrošnje i ovlaštenim fizičkim i pravnim osobama koje provode energetske certificiranje. Podaci Izvatka iz registra osoba ovlaštenih za energetske preglede i energetske certificiranje zgrada su javno dostupni od 2010. Izrađena je metodologija koja sadržava i algoritam u svrhu izračuna energetske svojstava zgrada na razini primarne energije. Također, pristupit će se izradi računalnog programa za potrebe energetske certificiranja zgrada. To će imati značajan utjecaj na rasterećenje javne uprave, ubrzanje poslovanja, jednostavniju dostupnost podataka korisnicima i njihovu transparentnost, pojednostavljenje postupka izdavanja certifikata, kontrolu te postizanje ravnoteže kvalitete na tržištu energetske certificiranja.

Usklađivanje institucionalnog i zakonodavnog okvira za razvoj energetske tržišta treba omogućiti i sveobuhvatno regulirati energetske učinkovitost u svim segmentima od proizvodnje, distribucije i prijenosa energije, prijevoza s naglaskom na vozila koja koriste alternativna goriva i potrošnje energenata u stanovanju te potrošnje i korištenja ekološki kvalitetnijih proizvoda te time sveobuhvatno rezultirati postavljenim ciljevima na nacionalnoj razini. Postavljanje novog zakonodavnog i institucionalnog okvira postavlja i temelje za energetske politiku RH i smjernice razvoja odnosa sa zemljama članicama EU. Nadalje, poticat će se ulaganja u projekte za povećanje energetske učinkovitosti u svim segmentima gospodarstva, projekte industrijske i tehnološke razvitka s naglaskom na niskougličnim karakteristikama i učincima te izrada jedinstvenog cjelovitog nacionalnog programa za nadzor, mjerenje, analizu i kontrolu cjelovitog energetske tržišta koji će omogućiti i izvještavanje tijela na jedinstvenom tržištu.

Novi zakonodavni okvir te nacionalni i institucionalni programi u energetske sektoru potiču razvitak sveopćeg gospodarstva energijom i energentima s ciljem smanjenja cijena i troškova energije, zaštite potrošača, izgradnje sustava nacionalne sigurnosti u opskrbi energentima, uspostave regionalne i međunarodne suradnje u izgradnji jedinstvenog energetske tržišta radi podizanja konkurentnosti gospodarstva uz stvaranje i otvaranje novih radnih mjesta.

⁴⁶ NN 153/13, 14/14

⁴⁷ NN 153/13

POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U UKUPNOJ POTROŠNJI

U kontekstu povećanja udjela obnovljivih izvora energije (OIE) u ukupnoj potrošnji pripremljene su stručne podloge za Nacionalni akcijski plan o energetskej učinkovitosti te su izrađene mjere za provođenje energetske učinkovitosti u području potrošnje energije. Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije do 2020. usvojen je u listopadu 2013. Realizirani su određeni projekti energetske učinkovitosti u JLP(R)S-ima.

U svrhu ostvarivanja glavnog cilja, unaprijedit će se postojeći energetske okvir u području OIE-a te nastaviti poticati izgradnja energetske postrojenja u proizvodnji električne energije iz OIE, izgradnja i primjena kogeneracijske postrojenja, uspostava sustava korištenja OIE kod fizičkih osoba, korištenje goriva iz otpada u industriji cementa, obveza stavljanja biogoriva na tržište RH, obveza nabave ili unajmljivanja vozila koja mogu koristiti alternativna goriva u javnom prijevozu i javnom sektoru te proizvodnja alternativnih goriva.

SMANJENJA EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA

Uspostavom i provedbom zakonodavnog okvira za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu zraka, te donošenjem i provedbom strateških dokumenata, RH usmjerava svoj razvoj na gospodarstvo s niskim emisijama stakleničke plinove te stvara okvir za poticanje korištenja zelenih tehnologija i inovacija, energetske učinkovitosti te korištenja OIE. Isto tako, nastoji omogućiti izbjegavanje rizika i šteta zbog utjecaja klimatske promjena.

U travnju 2014. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka⁴⁸ koji predstavlja pravni temelj za donošenje strateških dokumenata u okviru prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite zraka. U 2013. u suradnji s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj dovršen je projekt „Okvir za izradu Strategije niskougličnog razvoja RH“, s ciljem izrade dugoročne strategije niskougličnog razvoja RH. Sredstvima Svjetskog fonda za okoliš započela je realizacija projekta „Integracija učinaka klimatske varijabilnosti i promjena u integralno upravljanje obalnim područjima“. Također, napravljen je i okvir za izradu Nacionalnog plana za smanjenje emisija iz prometa s analizom voznog parka, te je izrađena studija „Model za prikupljanje naknada za emisije CO₂ u zrak iz motora cestovnih vozila“ po načelu „onečišćivač plaća“.

U tijeku je izrada Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem u RH čiji je pravni temelj sadržan u Zakonu o zaštiti okoliša⁴⁹ i Uredbi o uspostavi okvira za djelovanje RH u zaštiti morskog okoliša⁵⁰. Strategija se sastoji od pripremnih dokumenata i akcijskih programa, a dokument Početne procjene izrađen je i usvojen 2012. godine. Također, u tijeku je izrada Gospodarsko-socijalne analize, utvrđivanje Dobroga stanja morskog okoliša i Skupa ciljeva te izrada Sustava praćenja i promatranja. Postizanjem i održavanjem dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja ostvarit će se uvjeti za održivo upravljanje tim područjem u smislu odgovornog i održivog planiranja i razvoja prostora, odnosno adekvatnog korištenja potencijala hrvatske obale i Jadranskog mora, uzimajući u obzir postojeće pritiske (infrastruktura, izgradnja, stanovništvo, gospodarske aktivnosti) i obvezu provedbe odgovarajućih mjera zaštite.

U okviru gospodarenja otpadom donesen je novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom⁵¹. Radi se na izradi novih provedbenih propisa s ciljem uspostave novog pravnog okvira za napredak u funkcioniranju sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada na tržišnim osnovama te na izradi propisa s ciljem reguliranja gospodarenja i uspostave sustava za komunalni otpad na području jedinica lokalne samouprave. Navedenim se nastoji potaknuti održiv razvoj RH uspostavom učinkovitijeg i

⁴⁸ NN 47/14

⁴⁹ NN 80/13

⁵⁰ NN 136/11

⁵¹ NN 94/13

financijski održivog sustava gospodarenja otpadom. Glavni cilj je formiranje sustava gospodarenja otpadom koji učinkovitije iskorištava resurse iz otpada na okolišu prihvatljiv način.

4.4. Obrazovanje

U području obrazovanja glavni ciljevi su održavanje ranog napuštanja školovanja na razini do 4% te povećanje udjela populacije u dobi 30-34 sa završenim tercijarnim obrazovanjem na 35%. U kontekstu reforme obrazovnog sustava, koja će pridonijeti ostvarivanju postavljenih ciljeva, u narednom razdoblju provodit će se mjere unaprjeđenja kvalitete i učinkovitosti obrazovnog sustava, povećanja dostupnosti obrazovanja kroz olakšan pristup obrazovanju na svim razinama te poboljšanje usklađenosti sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada. Aktivnosti vezane uz ostvarivanje ovog cilja, a posebno poboljšanja kvalitete i učinkovitosti obrazovnog sustava, usmjerene su na uspostavu sveobuhvatnog i učinkovitog sustava osiguravanja kvalitete obrazovanja na svim razinama, uključujući vanjsko vrednovanje i samovrednovanje obrazovnih ustanova, potom na poticanje prilagodljivosti obrazovnih programa potrebama tržišta rada, na uspostavu učinkovite mreže odgojno-obrazovnih ustanova i kvalifikacija/programa/kurikuluma usklađenih s potrebama tržišta rada i razvoja ljudskih potencijala, unaprjeđivanje sustava strukovnog obrazovanja kroz razvoj novih strukovnih kurikuluma usklađenih sa suvremenim potrebama društva, naročito u pogledu razvoja ključnih kompetencija (funkcionalna pismenost, numerička pismenost, digitalne kompetencije, strani jezici, poduzetništvo, matematika i prirodne znanosti, međuljudske i socijalne kompetencije, učiti kako učiti, opća kultura), te usvajanje i provedba novih programa i kurikuluma temeljenih na ishodima učenja.

S obzirom da postojeća Mreža osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja⁵² ne udovoljava potrebama sustava odgoja i obrazovanja i ne osigurava ujednačene uvjete i pristup obrazovanju, potrebno ju je restrukturirati i uspostaviti racionalnu i učinkovitu mrežu škola i obrazovnih programa sukladno kojoj će se, uz veću autonomiju, racionalno raspolagati dostupnim financijskim sredstvima. Provedena je preliminarna analiza vezana za zakonske odredbe u vezi s osnivanjem, prestankom rada i statusnoj promjeni školskih ustanova. U tijeku je analiza postojeće Mreže školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja te izrada prijedloga smjernica za izradu racionalne i učinkovite mreže školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja.

Sukladno ciljevima nacрта Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije predviđeno je provođenje cjelovite kurikularne reforme i povezivanje sastavnica odgojno-obrazovnog sustava u koherentnu, povezanu, fleksibilnu i učinkovitu cjelinu temeljenu na zajedničkim odgojno-obrazovnim vrijednostima, načelima i ciljevima. S istim ciljem donesen je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju⁵³ te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi⁵⁴. Usporedno s izradom i donošenjem kurikularnih dokumenata nastaviti će se i s jačanjem materijalnih, infrastrukturnih i kadrovskih uvjeta nužnih za uspješnost procesa uvođenja kurikuluma. Sve te aktivnosti vode k reformiranju obrazovne vertikale na način da se u konačnici stječu relevantne kompetencije i vještine u skladu s potrebama tržišta rada.

U okviru reforme obrazovnog sustava predviđeno je i ranije uključivanje djece u sustav obrazovanja, odnosno produljenje trajanja obveznog obrazovanja. Uz osiguravanje prohodnosti i učinkovitosti u sustavu te podizanje razine uključenosti u programe obrazovanja odraslih, istim će se osigurati bolji uvjeti za unaprjeđenje kvalitete predtercijarnog obrazovanja, tj. za stjecanje temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, jačanje društvene kohezije i prevenciju društvene isključenosti te povećanje konkurentnosti hrvatskog društva i gospodarstva.

⁵² NN 70/11

⁵³ NN 94/13

⁵⁴ NN 94/13

S ciljem sprečavanja ranog napuštanja školovanja, naročito djece iz siromašnih obitelji i drugih ranjivih skupina, koji imaju znatno veću vjerojatnost ranijeg napuštanja obrazovanja, odnosno ulaze u kategoriju mladih koji su nezaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja (NEET), te osiguravanja stjecanja minimalnih obrazovnih standarda i dodatnih kompetencija za ranjive skupine učenika, provodit će se niz mjera kao što su: (su)financiranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola koji žive u nepovoljnim socio-ekonomskim prilikama, (su)financiranje udžbenika za slijepe učenike srednjih škola, (su)financiranje prijevoza za učenike osnovnih i srednjih škola koji žive u nepovoljnim socio-ekonomskim prilikama i financiranje nastavka obrazovanja za učenike koji su završili dvogodišnje i trogodišnje strukovne programe s ciljem osiguravanja vertikalne prohodnosti.

Relevantnost visokoobrazovnih kvalifikacija u odnosu na potrebe tržišta rada povećat će se provedbom HKO-a, kao i poticanjem studijskih programa u tehničkim, biomedicinskim, biotehničkim i prirodnim (STEM) područjima, te u informatičko-komunikacijskom području. U okviru razvoja sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja provodi se petogodišnji ciklus reakreditacije svih visokih učilišta u RH, a pokrenuta je i procedura vanjskog vrednovanja inozemnog sveučilišta od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje. Napravljena je analiza provedbe Akcijskog plana za uklanjanje prepreka mobilnosti za razdoblje 2010.-2012. te je na temelju iste izrađen nacrt Akcijskog plana za internacionalizaciju visokog obrazovanja. Reforme u području visokog obrazovanja u RH usmjerene su na povećanje relevantnosti, kvalitete, učinkovitosti i dostupnosti visokog obrazovanja, s ciljem osiguravanja kvalitetnog i socijalno pravednijeg sustava visokog obrazovanja, ostvarivanja strateškog cilja od 35% visokoobrazovanih u dobi od 30 do 34 godine do 2020. te stjecanja kompetencija u skladu s potrebama tržišta rada. Daljnjim aktivnostima u ovom području nastojat će se unaprijediti kvaliteta visokog obrazovanja i sustav osiguravanja kvalitete kao nacionalni, institucijski i individualni prioriteti te skratiti vrijeme stjecanja kvalifikacije. Također, Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju⁵⁵ osigurano je povećanje sredstava za stipendije studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa. Osiguravanje izravnih potpora za studente slabijeg socio-ekonomskog statusa, unaprjeđenje visokoobrazovne infrastrukture (posebice objekata vezanih uz studentski standard poput studentskih domova i restorana), ali i subvencioniranje uspješnih studenata s ciljem povećanja motivacije, rezultirat će povećanjem broja visokoobrazovanih u ukupnoj populaciji. Također, takvim se aktivnostima osigurava dostupnost visokog obrazovanja u skladu s osobnim sposobnostima i uvjeti za njegovo uspješno završavanje.

4.5. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti

U drugom polugodištu 2013. pokrenuta je izrada Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH (2014. – 2020.), temeljnog dokumenta koji treba osigurati sustavan i zajednički pristup relevantnih dionika u rješavanju problema siromaštva i socijalne isključenosti. Izrada Strategije je u finalnoj fazi.

U svrhu osiguravanja uvjeta za uspješnu borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu, a sve u skladu s glavnim ciljem Strategije Europa 2020., RH će do 2020. težiti smanjenju broja osoba u riziku od siromaštva, kao i smanjenju stope nezaposlenosti i nedovoljnog sudjelovanja na tržištu rada. Strateške aktivnosti Strategije definirane su u skladu s aktualnim socio-demografskim kretanjima uz pretpostavku gospodarskog rasta, pozitivnih kretanja na tržištu rada i osiguravanja uvjeta za otvaranje novih radnih mjesta, kreiranja mjera usmjerenih dugotrajno nezaposlenim osobama i drugim ranjivim skupinama (mladi, osobe s invaliditetom, Romi) te ulaganja dodatnih napora u povećanje adekvatnosti socijalnih naknada u sustavu socijalne skrbi, ujednačenju dostupnosti obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i drugih usluga, dostupnosti stanovanja, smanjivanju regionalnih razlika te suzbijanju zaduženosti i financijske ovisnosti. Provedbom istih procjenjuje se da će se broj osoba koje žive u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti do 2020. sniziti za 150.000.

⁵⁵ NN 159/13

Strategijom su određeni sljedeći ključni ciljevi:

- borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu,
- sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih kao i smanjenja broja siromašnih i socijalno isključenih osoba,
- uspostava koordiniranog sustava podrške skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Strategijom su definirane i ranjive skupine te osam strateških područja djelovanja:

- obrazovanje i cjeloživotno učenje,
- zapošljavanje i pristup zapošljavanju,
- stanovanje i dostupnost energije,
- pristup socijalnim naknadama i uslugama,
- pristup zdravstvenom sustavu i dugotrajna skrb,
- skrb o starijim osobama,
- regionalni pristup borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, te
- borba protiv zaduženosti i financijska neovisnost.

Strategija je naznačila i ulogu dionika, praćenje provedbe i izvještavanje.

U međuvremenu se pristupilo izradi provedbenog plana koji se izrađuje za trogodišnje razdoblje. Planom je postavljen način praćenja i prilagođavanja usvojenih mjera novim okolnostima i promjenama, procjena učinkovitosti predloženih mjera i politika preko jasno definiranih pokazatelja, čime će se omogućiti i usporedivost podataka za RH s državama članicama EU. O provedbi mjera VRH-u će se podnositi godišnja izvješća.

5. DODATNE MJERE REFORMI I UPORABA STRUKTURNIH FONDOVA

Ulaskom u EU u drugoj polovici 2013. RH je po prvi puta dobila mogućnost uporabe strukturnih i Kohezijskog fonda. Dozvolu od EU za korištenje fondova iz financijskog razdoblja 2007.-2013. RH je dobila u 2014., i to u područjima okoliša i prometa te za jačanje ljudskih potencijala i poticanje regionalne konkurentnosti. U području prometa investicije su usmjerene na željeznice i unutarnje plovne putove, a u području okoliša na razvoj infrastrukture za upravljanje otpadom i integrirane sustave za upravljanje otpadom, kao i na vodni sektor. Poticanje regionalne konkurentnosti kroz fondove EU podrazumijeva poboljšanje regionalne poslovne i turističke infrastrukture, podizanje atraktivnosti regija, direktno poticanje poduzetnika i ulaganje u istraživanje i inovacije. Jačanje ljudskih potencijala podupire se kroz mjere za zapošljavanje i podizanje adaptabilnosti radne snage, jačanje socijalne uključenosti i integraciju osoba u nepovoljnom položaju, jačanje sposobnosti i vještina kroz bolje obrazovanje i istraživanje i razvoj te jačanje uloge civilnog društva za bolje upravljanje. Podrška učinkovitom upravljanju fondovima te institucijama u sustavu upravljanja i kontrole osigurana je kroz tehničku pomoć.

U 2012. VRH je usvojila dvije važne odluke povezane s osiguravanjem dostatnih kapaciteta za upravljanje fondovima kako bi omogućila zapošljavanje dodatnog osoblja na pozicijama za upravljanje fondovima EU⁵⁶. Prema Odluci VRH-a od 6. prosinca 2012., 204 nova službenika i namještenika trebalo je biti zaposleno do 31. ožujka 2013. u tijelima u sustavu. Koordinacijsko tijelo redovito prati provedbu ovih odluka. Prikupljeni podaci pokazuju da je u razdoblju od 1. studenog 2012. do 1. listopada 2013. zaposleno 148 osoba te da je 26 natječajna u tijeku. U razdoblju od 31. ožujka 2013. do 1. listopada 2013. interno je premješteno 24 službenika i/ili namještenika, dok su ukupno 32 službenika i namještenika napustila tijela u sustavu. Dodatna usavršavanja osoblja koji se odnose na određene nadležnosti unutar sustava upravljanja i kontrole predviđena su u 2014. Posebna će se pozornost posvetiti razvoju kompetencija u području javne nabave i državnih potpora.

Glavni programsko-planski dokument za korištenje fondova EU u razdoblju 2014.-2020., Partnerski sporazum, Hrvatska će službeno podnijeti Europskoj komisiji u travnju 2014., nakon čega slijede formalni pregovori o sadržaju programskih dokumenata. Odobrenje Partnerskog sporazuma i pripadajućih programa od strane EK očekuje se do kraja 2014., kao i notifikacija EK za novi sustav upravljanja i kontrole za razdoblje 2014.-2020. RH se odlučila za provedbu svih 11 tematskih ciljeva iz Uredbe (EU) br. 1293/2013⁵⁷, a glavnina europskih sredstava bit će usmjerena na razvojne ciljeve za rast i radna mjesta. Tako će se iz ESI fondova između ostalog poduprijeti daljnji razvoj tržišta kapitala u smislu pružanja adekvatnih izvora financiranja za mala i srednja poduzeća (jačanje sustava kreditnih jamstva, mikrofinanciranje za start-up poduzeća, kreditne linije za poticanje izvoza, sjemenski i rizični kapital, osobito za potporu u komercijalizaciji obećavajućih tehnologija i dr.), mjere APZ-a, osobito po pitanju adresiranja nezaposlenosti mladih (provedbom Inicijative za zapošljavanje mladih, aktivacijom Garancija za mlade i dr.) i dugotrajno nezaposlenih osoba (kroz jačanje djelotvornosti institucija na tržištu rada i veću učinkovitost obrazovnih programa, poput prekvalifikacija i stručnog usavršavanja u području obrazovanja odraslih i dr.). RH također namjerava uložiti znatna sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova u razdoblju 2014.-2020. u istraživanje i inovacije, a kako bi osigurala dugotrajno održivi rast. U tom smislu osobito će se poduprijeti istraživanje i razvoj

⁵⁶ Odluka o aktivnostima koje ministarstva i ostale institucije uključene u provedbu IPA programa trebaju poduzeti u 2012. godini kako bi dobile dozvolu za rad sustava za upravljanje pretprijetnim programima EU, bez prethodne (ex-ante) kontrole od strane Delegacije EU, te dozvolu za rad sustava za provedbu fondova EU u Republici Hrvatskoj, Klasa: 400-01/05-02/01, Urbroj: 5030125-12-13, od 26. srpnja 2012. i Odluka o zapošljavanju putem javnoga natječaja u ministarstvima i ostalim institucijama uključenima u provedbu IPA programa, kako bi dobile dozvolu za rad sustava za upravljanje pretprijetnim programima EU, bez prethodne (ex-ante) kontrole od strane Delegacije EU te dozvolu za rad sustava za provedbu fondova Europske unije u Republici Hrvatskoj, Klasa: 400-01/12-01/13, Urbroj: 50301-25/25-12-5, od 6. prosinca 2012.

⁵⁷ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006

u poslovnom sektoru, znanstvena izvrsnost u područjima pametne specijalizacije, kao i snažnije povezivanje akademskog i poslovnog sektora. Obrazovanje je važan ulog za budućnost. U području obrazovanja Hrvatska će usmjeriti ESI fondove na poboljšanje dostupnosti, kvalitete i relevantnosti tercijarnog obrazovanja, na povećanje kvalitete, relevantnosti i atraktivnosti programa strukovnog obrazovanja, povećanje sudjelovanja u programima cjeloživotnog učenja te koristeći potencijal informacijskih i komunikacijskih tehnologija, poboljšanje metoda i sadržaja za učenje i podršku jednakom pristupu kvalitetnom osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju kroz nacionalni projekt e-škole. U području mrežne i prometne infrastrukture, ESI fondovi će zajedno s drugim izvorima financiranja doprinijeti ujednačenom pokrivanju hrvatskog teritorija brzim i ultra-brzim širokopojasnim pristupom sukladno ciljevima Digitalne agende za Europu, boljem prometnom povezivanju unutar Jedinog europskog prostora s naglaskom na multimodalnost i interoperabilnost, rješavanju uskih grla na glavnim prometnim pravcima u zemlji te daljnjem razvoju željezničkog prometa. Sredstva će se usmjeriti i na ispunjavanje obveza iz Ugovora o pristupanju RH EU u području zaštite okoliša (vode i otpad). Hrvatska ima znatnu potrebu za smanjenjem potrošnje energije i povećanjem korištenja OIE-a u konačnoj potrošnji. U tom će smislu dio sredstava iz ESI fondova usmjeriti na poticanje energetske učinkovitosti i energetske uštede u zgradama i industriji, povećanje udjela OIE u energetske potrošnji u toplinarstvu i prometnom sektoru te na poticanje gradskog prijevoza i mobilnosti s nultom emisijom. Također, Hrvatska kroz ESI fondove u razdoblju 2014.-2020. namjerava pružiti podršku reformskim procesima, osobito u području provedbe reforme javne uprave i pravosuđa (kreiranje politika temeljeno na dokazima te analizi i praćenju učinaka, veća transparentnost i učinkovitost postupanja, unaprjeđenje sustava razvoja ljudskih potencijala, unaprjeđenje socijalnog dijaloga i dr.), reorganizacije bolničkog sustava te prijelaza s institucionalne na skrb u zajednici.

Okvir 5.1. Korištenje strukturnih i Kohezijskog fonda u razdoblju 2007.-2013.

Glavni projekti koji se pripremaju za financiranje u narednom razdoblju ili su već u provedbi:

- vodoopskrbni sustavi, sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u Osijeku, Poreču, Vukovaru i Čakovcu,
- izgradnja nove željezničke pruge za prigradski promet na dionicama Gradec - Sveti Ivan Žabno i Podsused - Samobor - Perivoj,
- izgradnja drugog kolosijeka i rekonstrukcije željezničke pruge na dionici Dugo Selo - Križevci,
- izgradnja i opremanje inovacijskog centra veleučilišta Marko Marulić, i
- razvoj istraživačke infrastrukture u kampusu Sveučilišta u Rijeci.

Sheme dodijele bespovratnih potpora:

- poslovna infrastruktura,
- priprema regionalnih projekata,
- jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (proizvodnja i turizam),
- analiza i inovacije poslovnih procesa pomoću informacijsko-komunikacijskih tehnologija,
- jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije,
- priprema zalihe infrastrukturnih projekata za razdoblje 2014.-2020.,
- poboljšanje pristupa tržištu rada za osobe s invaliditetom,
- širenje mreže socijalnih usluga u zajednici,
- jačanje socijalnog dijaloga,
- lokalne inicijative za zapošljavanje,
- direktni grantovi za HZZ,
- obrazovanje za poduzetništvo i obrt,
- mikro projekti za financiranje inovativnih aktivnosti malih organizacija civilnog društva na lokalnoj razini,
- jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva koje djeluju u području socijalnih usluga,
- potpora programima organizacija civilnog društva u području zagovaranja i motivacije za socijalno isključene skupine,
- potpora programima organizacija civilnog društva koje djeluju volonterski u svrhu jačanja gospodarske i socijalne kohezije,
- modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada,
- poboljšanje kvalitete visokog obrazovanja uz korištenje Hrvatskog kvalifikacijskog okvira,
- jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih, osiguranje pomoćnika učenicima s teškoćama u razvoju u predškolskoj ustanovi, osnovnim i srednjim obrazovnim ustanovama, i
- poticanje kvalitete i unaprjeđenje obrazovnog sustava na primarnoj i sekundarnoj razini.

6. INSTITUCIJSKA PITANJA I UKLJUČENOST DIONIKA

Socijalni partneri i civilno društvo bili su uključeni u definiranje glavnih reformskih mjera predstavljenih u Nacionalnom programu reformi, kroz proces izrade ključnih zakonodavnih paketa, te proces savjetovanja sa zainteresiranom javnosti, naročito u slučaju izrade sektorskih razvojnih strategija.

Tako se u kontekstu pripreme dugoročnih mjera fiskalne konsolidacije za *outsourcing*, tj. izdvajanje usluga pratećih djelatnosti, vodi dijalog sa oba socijalna partnera, svim sindikatima i udrugom poslodavaca, a realizirat će se i konferencija, sa željom VRH da se zajedno razmotre modeli i potpiše tripartitni sporazum. Za JNC i reformu socijalnog ugovaranja, provedena je javna rasprava vezana za Zakon o socijalnoj skrbi, dok se ostale konzultacije vode na multilateralnoj razini sa svim dionicima. Javna rasprava provedena je i za mjeru reorganizacije pravosudnog sustava. Nadalje, vezano za jednu od ključnih reformskih mjera, Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016. ravnatelji, odnosno sanacijski upravitelji bolnica, bili su ključni dionici tijekom stručnih konzultacija u završnoj fazi izrade Nacionalnog plana. Njihov doprinos bio je presudan u validaciji kvantitativnih podataka i analiza te u razjašnjavanju lokalnih/regionalnih okolnosti i specifičnosti o kojima se vodilo računa u planiranju razvoja bolnica, odnosno izradi Nacionalnog plana. Nacionalni plan predstavljen je i široj javnosti putem internetske stranice www.zdravlje.hr na kojoj je do 18. travnja bila otvorena i javna rasprava o sadržaju istoga.

Tijekom 2013. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta provelo je savjetovanja sa zainteresiranom javnošću i socijalnim partnerima vezano uz donošenje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, izmjene i dopune Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, izmjene Pravilnika o državnoj potpori za projekte znanstvenog i razvojnog istraživanja te izradu nacionalnog Plana znanstveno-istraživačke infrastrukture u RH. Svi prijedlozi dokumenata prosljeđeni u javnu raspravu bili su dostupni svim dionicima sustava, što se pokazalo kao odlična praksa otvorenog dijaloga, suradnje, pa i partnerstva s građanima, javnim i privatnim ustanovama, odnosno općenito sa zainteresiranom javnošću. U skladu s prikupljenim konstruktivnim prijedlozima i komentarima usklađene su završne verzije svih dokumenata.

Za Industrijsku strategiju savjetovanje je provedeno tijekom veljače i ožujka 2014. te je u tijeku usklađivanje sa zaprimljenim komentarima javnosti. Za Strategiju poticanja inovacija RH 2014.-2020. internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću provedeno je u prosincu 2013., a Izvješće o provedenom savjetovanju objavljeno je na stranicama www.mingo.hr. U procesu izrade Strategije pametne specijalizacije, kontinuirano je konzultiran i privatni i znanstveno-istraživački sektor, a održano je i pet regionalnih radionica (Partnerske konzultacije). Nakon *ex-ante* procjene Strategije pametne specijalizacije od strane EK, ponovno će se organizirati radionice sa zainteresiranom javnošću i partnerima.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je u cilju izrade novog Zakona o mirovinskom osiguranju, tijekom 2013. provelo savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona na stranicama www.mrms.hr. U okviru izrade istog, održana su i javna izlaganja o Nacrtu prijedloga iskaza o procjeni učinaka i Teza za izradu novog Zakona o mirovinskom osiguranju na sjednicama Savjeta za rad, aktivno starenje i zapošljavanje i Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, te javne tribine na Pravnom fakultetu u Splitu, odnosno u županijskim komorama Hrvatske gospodarske komore u Rijeci i Osijeku na kojima su predstavljeni prijedlozi za izradu novog zakona. Informacije o tezama i provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga iskaza o procjeni učinaka Nacrta prijedloga Zakona o mirovinskom osiguranju predstavljene su na sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća, dok je u zajedničkoj organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Ministarstva održan Okrugli stol pod nazivom „Demografska politika i tržište rada“ na kojem su predstavljene novosti koje se predviđaju reformom mirovinskoga sustava.

U cilju izrade novog Zakona o radu tijekom 2013., provedeni su svi oblici savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, a u više navrata održane su i javne rasprave s predstavnicima akademske zajednice i Hrvatske gospodarske komore u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Nacrt prijedloga Zakona dodatno je raspravlján i na sastancima s pravosudnim dužnosnicima te nadležnim inspekcijskim službama, dok je u zasebna savjetovanja sa socijalnim partnerima uloženo više od pedesetak sati intenzivnih razgovora i konzultacija.

Nacrt prijedloga Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta također je bio predmetom savjetovanja, sukladno propisima koji uređuju procjenu učinaka propisa, dok je javna rasprava o Nacrtu prijedloga Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta i Prijedlogu iskaza o procjeni učinaka propisa provedena i u formi okruglog stola.

Isto je tijekom 2013. učinjeno i u okviru izrade Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom kada su provedeni svi oblici savjetovanja sukladno propisima koji uređuju procjenu učinaka propisa. Nacrt prijedloga Zakona predstavljen je na konferenciji „Profesionalna rehabilitacija – Izazovi i mogućnosti“, a u veljači 2014. provedeno je i savjetovanje o prijedlozima pripadajućih pravilnika za provedbu ovog Zakona.

Za Program energetske obnove komercijalnih nestambenih zgrada 2014.-2020. te za Program energetske obnove stambenih zgrada 2014.-2020. obavljeno je internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnosti. Temeljem provedene javne rasprave o Programu energetske obnove stambenih zgrada, Program energetske obnove obiteljskih kuća izdvojen je iz Programa energetske obnove višestambenih zgrada te je usvojen kao zasebni dokument.

Značajna interakcija ključnih dionika odvila se u okviru pripreme Implementacijskog plana Garancije za mlade prvenstveno kroz rad Savjeta ministra rada i mirovinskoga sustava za izradu istoimenog dokumenta, te je u nekoliko navrata upravo ovaj proces uključivanja ključnih dionika istaknut od strane EK kao primjer dobre prakse socijalnog dijaloga.

PRILOZI

Tablica I. Opis mjera i informacije o njihovu kvalitativnom utjecaju

Broj ključnog područja (1)	Potkategorija (2)	Broj i kratki naziv mjere (3)	Informacije o planiranim i već donesenim mjerama						Predviđeni utjecaji		
			Opis glavnih mjera od izravne važnosti za ključna područja reformi				Europa 2020 glavni ciljevi	Izazovi / rizici	Posljedice za proračun	Kvalitativni elementi	
			Glavni ciljevi politike i važnost za ključno područje (4)	Opis mjere (5)	Pravni / upravni instrumenti (6)	Raspored o napretku postignutom u posljednjih 12 mjeseci (7)	Raspored sljedećih koraka (8)	Procijenjeni doprinos glavnim ciljevima strategije Europa 2020 (9)	Posebni izazovi / rizici pri provedbi mjera (10)	Sveukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda (navedena u milijunima kuna). Doprinos iz fondova EU (izvor i iznosi) (11)	Kvalitativan opis predviđenih utjecaja i predviđeno vrijeme (12)
I. Javne financije	a) Institucionalni okvir za upravljanje fiskalnom politikom	Mjera 1 Reforma okvira za upravljanje fiskalnom politikom	Unaprjeđenje sustava fiskalne odgovornosti u RH. Kontinuirano unaprjeđenje sveukupnog sustava financijskog upravljanja i kontrole proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna JLP(R)S.	Izmjene zakonskih i podzakonskih akata radi stvaranja preduvjeta za jačanje proračunske discipline te jačanje sustava odgovornosti financijskog upravljanja proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna JLP(R)S. Proširenje obveznika izrade Izjave o fiskalnoj odgovornosti.	Zakon o fiskalnoj odgovornosti (NN 19/14). Odluka o osnivanju Povjerenstva za fiskalnu politiku (NN 156/13). Odluka o imenovanju članova Povjerenstva za fiskalnu politiku (NN 30/14). Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (NN 78/11, 106/12, 130/13).	Donesena Odluka o osnivanju Povjerenstva za fiskalnu politiku. Donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Donesena Odluka o imenovanju članova Povjerenstva za fiskalnu politiku.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. 2015.: sastavljanje i predaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti od strane trgovačkih društva u vlasništvu RH, odnosno jedne ili JLP(R)S te drugih pravnih osoba kojima je osnivač RH, odnosno JLP(R)S. Sastanci Povjerenstva za fiskalnu politiku.		Rizik: Neadekvatni institucionalni kapaciteti korisnika za sastavljanje i predaju Izjave o fiskalnoj odgovornosti.		Izjavom o fiskalnoj odgovornosti se potvrđuje učinkovitost sustava financijskog upravljanja i kontrole te zakonito, namjensko i svrhovito korištenje financijskih sredstava. Proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna JLP(R)S dužni su Izjavu o fiskalnoj odgovornosti, zajedno sa svim prilogima, predati do 28. veljače tekuće godine za prethodnu, nadležnom ministarstvu, tj. načelniku općine, gradonačelniku i županu. Ministarstva i druga državna tijela i JLP(R)S do 31. ožujka obvezni su predati Izjavu zajedno sa svim prilogima Ministarstvu financija.
		Mjera 2 Unaprjeđenje fiskalne statistike	Unaprjeđenje kvalitete podataka u financijskim izvještajima, koji se koriste, između ostaloga, za izradu Fiskalnog izvješća propisanog	Prilagodba računskog plana sukladno iskustvu u izradi Fiskalnog izvješća. Analiza opterećenja	Zakon o proračunu (NN 87/08, 136/12). Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu	U obrasce financijskih izvještaja u elektroničkom obliku u dva su navrata tijekom 2013. ugrađene dodatne logičke	Vidi tablicu 4.		Rizik: Neadekvatni institucionalni kapaciteti korisnika za sastavljanje i predaju Izjave o		Unaprjeđenje standarda i kvalitete statističkog izvještavanja prema međunarodnim metodologijama (ESA 2010, GFS 2001). Unaprjeđenje izvještavanja koje će na odgovarajući način riješiti opterećenje izvještajnih jedinica,

			Procedurom prekomjernog deficita.	<p>izvještajnih jedinica.</p> <p>Unapređenje kvalitete podataka u konsolidiranim financijskim izvještajima.</p> <p>Prilagodavanje sadržaja i rokova izvještavanja zahtjevima Fiskalnog izvješća.</p> <p>Unaprijeđenje kontrola u obrascima izvještaja i načinu njihovog prikupljanja.</p>	(NN 114/10, 31/11).	Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN 32/11).	i matematičke kontrole za unos podataka.			fiskalnoj odgovornosti.		<p>statističke i konsolidacijske ciljeve.</p> <p>Ustrojavanje sustava planirano je za 2014., a definirane promjene u financijskom izvještavanju stupit će na snagu od početka 2015..</p>
b) Porezna politika	Mjera 1	Smanjenje proračunskog deficita.	Povećanje snižene stope PDV-a	Povećanje snižene stope PDV-a sa 10% na 13%.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u (NN 148/13).	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u stupio na snagu 1.1.2014.			Izazov: Sustavni nadzor pravilnosti primjene poreznih stopa.	Povećanje prihoda državnog proračuna za oko 600 mil. kn.	Standardna stopa PDV-a iznosi 25%, a primjenjivale su se i dvije snižene stope od 5% i 10%. Analizom je utvrđeno da postoji veliki raspon između standardne i snižene stope te je radi financiranja proračuna stopa od 10% povećana na stopu od 13%.	
	Mjera 2		Oporezivanje dobitaka od igara na sreću većih od 750 kuna (smanjeno s 30.000 kn)	Zakon o izmjenama Zakona o igrama na sreću (NN 41/14).	Zakon o izmjenama Zakona o igrama na sreću stupio na snagu u ožujku 2014.			Povećanje prihoda državnog proračuna: 2014. oko 300 mil. kn od 2015. nadalje 500 mil. kn godišnje.				
	Mjera 3		Povećanje stope doprinosa za zdravstveno osiguranje	Povećanje stope doprinosa za zdravstveno osiguranje s 13% na 15%.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (NN 41/14).	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima stupio na snagu u ožujku 2014.			Povećanje prihoda državnog proračuna: 2014. 1,6 mlrd. kn od 2015. nadalje 2,4 mlrd. kn godišnje.			
	Mjera 4		Porez na nekretnine	Oporezivanje nekretnina (s izuzetkom poljoprivrednog zemljišta) porezom na nekretnine uz istovremeno ukidanje			Donošenje Zakona o porezu na nekretnine. Izrada Fiskalnog katastra nekretnina.		Povećanje prihoda državnog proračuna: 1,5 mlrd. kn godišnje.	Plaćanje prema stvarnoj vrijednosti koja će, osim ravnomjerne raspodjele poreznog tereta, u konačnici rezultirati i višim prihodom radi jačeg oporezivanja više nekretnina u vlasništvu pojedinca.		

				komunalne naknade i poreza na kuće za odmor.			Provedba postupka javne rasprave o uvođenju poreza.				
	Mjera 5 Porez na kamate na štednju			Izmjene Zakona o porezu na dohodak.			Analiza uvođenja poreza. Definiranje kontrolnog sustava. Analiza ispravnosti prikupljanja podataka kroz JOPPD obrazac.		Analiza učinka oporezivanja na povlačenje novaca iz finansijskih sustava.	Povećanje prihoda državnog proračuna: 300 mil. kn godišnje.	Uvođenjem oporezivanja kamata na štednju, oporezivanjem se obuhvaća i finansijska imovina pojedinca.
	Mjera 6 Povećanje naknade za pravo na ekonomsko korištenje vrijednosti spektra za javne pokretne mreže			Povećanje naknade za pravo na ekonomsko korištenje vrijednosti spektra za javne pokretne mreže	Pravilnik o plaćanju naknade za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra (NN 154/08, 28/09, 97/10, 92/12).		Izmjena Pravilnika o plaćanju naknade za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra.			Povećanje prihoda državnog proračuna: 350 mil. kn godišnje.	Uvođenjem posebnog poreza / naknade osigurat će se redoviti priljev sredstava u državni proračun.
	Mjera 7 Umanjenje osnovice poreza na dobit za reinvestiranu dobit	Poticanje zadržavanja dobiti u poslovanju, čime se osigurava veća likvidnost poduzetnika te veća odgovornost za proizašle obveze iz poslovanja.		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (NN 22/12).	Umanjenje osnovice poreza na dobit u primjeni već za porezne prijave za 2012. Primjenjuje se i za porezne prijave poreza na dobit za 2013.		Praćenje zakonite primjene i efekata poreznih obveznika korisnika ove olakšice. Dopune i izmjene zakona u skladu sa Zakonima koji se odnose na poticaje u investicijama.		Praćenje efekata koji su posljedica ostanaka kapitala u poduzetničkoj sferi i opravdanosti navedene zakonske mjere.	Smanjenje poreza na dobit za 2012. za 1,13 mlrd. kn. Povećanje poreznih prihoda od oko 500 mil. kn u 2015.	Mjera uvedena paralelno s uvođenjem oporezivanja poreza na dividende. Direktni i indirektni efekti se očekuju u godinama koje slijede u pogledu pojačane gospodarske aktivnosti, te korištenju kapitala za gospodarske potrebe, a ne za neposlovne aktivnosti i potrošnju.
	Mjera 8 Olakšice za područja od posebne državne skrbi	Smanjenje proračunskog deficita.		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN 148/13). Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (NN 148/13).	I. I. 2014. prestale važiti olakšice za PPDS i BP te počinju važiti olakšice za potpomognuta područja, ali u smanjenom iznosu.					Smanjenje poreznih rashoda u 2015. 490 mil. kn.	

		<p>Mjera 9 Fiskalizacija</p>	<p>Smanjenje sive ekonomije i porezne evazije.</p> <p>Smanjenje administrativnih troškova i pojednostavljenja podnošenja poreznih prijava.</p> <p>Osigurati brz i nesmetan legalan protok roba.</p> <p>Efikasno otkrivanje i sprječavanje svih vrsta prijevara.</p> <p>Efikasno prikupljanje javnih prihoda i zaštita financijskih interesa.</p> <p>Prilagođavanje EU standardima poslovanja.</p>	<p>Skup mjera koje će primjenjivati obveznici fiskalizacije kako bi se postigao efikasan nadzor evidentiranja ostvarenog prometa u gotovini.</p> <p>Unaprjeđenje planiranja i usmjeravanja poreznog nadzora.</p>	<p>Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN133/12).</p> <p>Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 146/12).</p>	<p>I.1.2013. u fiskalizaciju ušli veliki i srednji poduzetnici te oni porezni obveznici koji kao jednu od djelatnosti obavljaju uslugu pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.</p> <p>I.4.2013. u fiskalizaciju ušli oni porezni obveznici koji kao jednu od djelatnosti obavljaju djelatnost trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla, te djelatnici koji obavljaju djelatnost slobodnih zanimanja.</p> <p>I.07.2013. obveznici fiskalizacije postaju svi ostali koji obveznicima fiskalizacije nisu postali u prve dvije faze.</p>	<p>Razvoj napredne analize rizika kroz IT rješenja.</p>	<p>Izazov: Sustavni nadzor primjene odredbi i provedba usporednih IT rješenja.</p>	<p>Povećanje poreznih osnovica i bolja naplata poreznih prihoda (PDV, dohodak i dobit) u iznosu od milijardu kuna godišnje.</p>	
		<p>Mjera 10 Uvođenje JOPPD</p>		<p>Jednim obrascem zamijenjeno pet postojećih obrazaca. Obrazac omogućuje informaciju o isplati plaće u realnom vremenu.</p> <p>Povezivanje svih isplata oporezivih ili ne radi kreiranja porezne</p>	<p>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN14/12).</p> <p>Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o porezu na dohodak (NN</p>	<p>U primjeni za sve isplate oporezivih i neoporezivih primitaka nakon I.1.2014.</p>	<p>Uvidom u podatke dobivene kroz obrazac i kroz izvještaje odredit će se i put korištenja istih za daljnje potrebe svih institucija.</p>		<p>Povećanje naplate prihoda i doprinosa za I-2%.</p>	<p>Smanjenje administrativnih troškova. Podaci iz obrasca omogućuju dobivanje kompletne slike o prihodima i primicima pojedinca što omogućuje kvalitetno provođenje svih ostalih zadataka PU: kontrola porijekla imovine, pravo na oslobođenja i olakšice u poreznom sustavu, ali i na socijalna prava.</p> <p>Omogućena brza reakcija PU u slučaju neisplate plaća ili ne plaćanja doprinosa.</p>

				politike te definiranja iznosa neoporezivih primitaka.	79/13). Zakon o prikupljanju, obradi, povezivanju, korištenju i razmjeni podataka o primicima i javnim davanjima po osiguranicima (NN 157/13).						
		Mjera 11 Reorganizacija PU			Zakon o Poreznoj upravi (NN 148/13)	Zakon o Poreznoj upravi stupio na snagu 19.12.2013. ustrojeno pet Područnih ureda (umjesto dosadašnjih 20) i smanjen broja ispostava sa 124 na 55.	Provedba reorganizacije. Analiza rizika koja treba omogućiti brzu i efikasnu aktivnost poreznog tijela. Provedba projekta e-Ovrha.		Izazov: Prilagodba IT podrške novom organizacijskom ustrojstvu.		Podizanje razine efikasnosti pri utvrđivanju i naplati poreznih prihoda, te suzbijanju sive ekonomije u području porezne evazije. Smanjenje troškova poslovanja kroz smanjenje broja rukovodećih radnih mjesta i racionalizacijom mreže ureda.
		Mjera 12 Reorganizacija i reforma CU		Unaprjeđenje rada CU radi efikasnijeg i sveobuhvatnijeg provođenja nadzora u području carinskog, trošarinskog poslovanja, nadzora nad prometom roba, transakcija u prometu roba i usluga i nadzora zakonitosti trgovine.	Zakon o carinskoj službi (NN 68/13, 30/14).	1.7.2013. uveden novi model ustrojstvenih jedinica s ciljem poboljšanja dostupnosti, racionalnosti i teritorijalne ekonomičnosti CU. Uvedeni instituti e-carina poslovanja.	Kontinuirano: - unaprjeđenje metodologije i praćenja rada u provedbi mjera nadzora (uključujući e-nadzor), - uvođenje novih instituta u okviru e-carina (elektronska razmjena dokumenata u trošarinskom poslovanju, unaprjeđenje sustava upravljanja rizicima, e-laboratorij), - edukacija službenika radi ujednačavanja prakse postupanja i efikasnije provedbe ovlasti.	/	Smanjenje rashoda državnog proračuna (u razdoblju 1.7.2012. do 1.1.2014.) u iznosu od 10 mil. kn.	Promicanje tijekom roba i pružanja usluga iz nelegalne sfere u okviru zakonitog poslovanja. Jačanje ukupne konkurentske sposobnosti gospodarskih subjekata koji zakonito posluju.	

c) javna poduzeća	MJERA 1 Restrukturiranje i monetizacija HAC i ARZ	Odvojiti sporedne djelatnosti od osnovnih te provesti proces monetizacije. Smanjenje rashoda kod poduzeća uslijed racionalizacije i optimizacije poslovnih procesa.	Analiza poslovnih procesa. Operativno restrukturiranje kroz izdvajanje poslova naplate cestarine i redovnog održavanja u zajedničku, specijaliziranu tvrtku (matična poduzeća zadržavaju osnovnu djelatnost) - nadzor upravljanja autocestama, projektiranje i građenje). Provesti postupak monetizacije kroz dodjelu koncesije, čime poslovi naplate cestarine i održavanja prelaze na koncesionara.	Zakon o cestama (NN 84/1., 22/13, 54/13 i 148/13). Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine br. 90/2011., 83/2013. i 143/2013.).	12.4.2013. HAC izdvojio poslove naplate i održavanja u tvrtku HAC-ONC d.o.o. 27.1.2014. ARZ izdvojio poslove naplate i održavanja u HAC-ONC d.o.o. Smanjen trošak direktnog rada (cca 10% zaposlenika napustilo je sustav). 4.7.2013. donesena Odluka o provedbi procesa monetizacije kroz dodjelu koncesije za upravljanje i održavanje autocesta.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Do sredine 2015. financijsko restrukturiranje kroz kreditno rasterećenje (prijemena otplata dijela kredita) prihodom od monetizacije. Paralelno će se razmotriti mogućnost spajanja HAC i ARZ.	/	Rizici: Nedostatan interes investitora. Nemogućnost postizanja prihvatljivih uvjeta transakcije za obje strane. Nedovoljna podrška od strane određenih društvenih skupina (sindikati, referendum, ...).	Povećanje proračunskih prihoda u 2014. 22,5 mlrd. kn (EUR 3 mlrd). Isti iznos će utjecati i na smanjenje obveza temeljem državnih jamstava (otplata kredita osiguranih državnim jamstvom).	Preusmjeravanje javnih potencijala (trošarina na energente-gorivo) u druge sektore. Završetak implementacije mjere očekuje se krajem 2014., odnosno do sredine 2015.
	Mjera 2 Restrukturiranje HŽ Cargo i HŽ Putnički prijevoz	Odvojiti sporedne djelatnosti od osnovnih. Smanjiti rashode restrukturiranjem društava i povećati prihode.	Zbrinjavanje viška zaposlenih. Smanjivanje troškova poslovanja.	Zakon o željeznici (NN 94/13, 148/13). Zakon o podjeli trgovačkog društva HŽ Hrvatske željeznice d.o.o. (NN 153/05, 57/12). Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (NN 82/13.). Zakon o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga (NN 79/07,	HŽ Cargo U prvom kvartalu 2013. pokrenut je postupak prodaje 75% poslovnog udjela, ali je prekinut početkom 2014. radi nepoštivanja odredbi natječaja od strane ponuđača. Privatizacija se odgađa do sređivanja poslovanja društva.	HŽ Cargo Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Privatizacija društva RŽV d.o.o. Čakovec i pripajanje društava AGIT d.o.o. i OV d.o.o. HŽ Cargo. Prodaja imovine koja ne služi obavljanju osnovne djelatnosti. Privatizacija tvrtki kćeri.	HT 3	Rizici: Neprihvatanje programa restrukturiranja od strane EK. Nedostatak sredstava za modernizaciju i održavanje.	HŽ Cargo Smanjenje rashoda za zaposlene u 2014.: 59,8 mil. kn.	Racionalnije i učinkovitije upravljanje u navedenim javnim poduzećima. Kontrola prihoda i troškova kroz informatizaciju prodaje karata i ukupnog poslovanja. Završetak provedbe mjere do kraja 2016.

					75/09, 61/11).	HŽ PP U lipnju 2012. usvojen Program restrukturiranja društva HŽ PP. Smanjen je broj zaposlenih zbrinjavanjem 589 zaposlenih. Izvršena je dokapitalizacija društva u iznosu od 278 mil. kn, preuzimanjem kreditnih obveza od strane VRH. U siječnju 2014. dobiveno jamstvo VRH za 816 mil. kn kredita od HBOR-a za nabavku 44 vlaka i potpisani su ugovori sa isporučiteljem. U siječnju 2014. sklopljen privremeni ugovor PSO za razdoblje do kraja 2014., tj. do prihvatanja programa restrukturiranja od strane EK.	HŽ PP Privatizacija tvrtki kćeri. Odluka VRH o dokapitalizaciji društva - dodatno povećanje temeljnog kapitala od strane RH za vrijednost imovine u iznosu od 150 mil. kn.			HŽ PP Iz državnog proračuna u 2014.: - 40 mil. kn za modernizaciju i održavanje željezničkih vozila, - 505 mil. kn za PSO (subvencije). Iz državnog proračuna u 2015.: - 17 mil. kn za modernizaciju i održavanje željezničkih vozila, - 505 mil. kn za PSO (subvencije). Iz državnog proračuna u 2016.: - 20 mil. kn za modernizaciju i održavanje željezničkih vozila, - 490 mil. kn za PSO (subvencije). Iz državnog proračuna u 2017.: - 480 mil. kn za PSO (subvencije).	
	Mjera 3 Restrukturiranje CA	Osiguranje održivosti, daljnjeg pozitivnog poslovanja, stabilnosti i financijske konsolidacije CA.	Programom restrukturiranja za razdoblje 2011. - 2015. predviđen je niz mjera kao što su dokapitalizacija pretvaranjem duga u kapital, racionalizacija poslovanja u smislu smanjenja	Rješenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (Klasa: UP/I 430-01/13-02/007, Urbroj: 580-09-1/17-2013-20, od 27. lipnja 2013.) odobrene državne potpore za provedbu procesa	Dokapitalizacija pretvaranjem duga u kapital, temeljem protestiranog i plaćenog državnog jamstva 2005.-2013.: I. dokapitalizacija:	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Zatvaranje prodajnih jedinica u inozemstvu. Do kraja 2015. dostizanje	/			Povećanjem prihoda i ostvarenjem dobiti temeljem provedene racionalizacije i povećane efikasnosti poslovanja osigurat će se potpuno preuzimanje obveza po postojećim zajmovima. Završetak provedbe mjere do kraja 2015.	

				broja zaposlenih, smanjenja prometnih kapaciteta te strateškog i tržišnog repositioniranja tri temeljna profitna centra CA (mrežno letenje, sezonsko i čarter letenje, tehnika – održavanje zrakoplova). Ukupni trošak restrukturiranja predviđen je u iznosu od 1.601 mil. kn.	restrukturiranja.	651,8 mil. kn, 2. dokapitalizacija: 79,8 mil. kn, 3. dokapitalizacija: 80 mil. kn. Osigurana je suglasnost VRH za dugoročno kreditno zaduženje u iznosu od 1,35 mil. eura, za troškove restrukturiranja. Povlačenjem 1 zrakoplova iz flote ukinuto je 36 tjednih frekvencija što predstavlja smanjenje kapaciteta za 10%.	vlastite kontribucije u ukupnom iznosu 761,6 mil. kn (povrh ostvarenih 333,5 mil. kn., 266,8 mil. kn će se ostvariti u 2014. te 161,3 mil. kn u 2015.)				
	Mjera 4 Reforma vodno-komunalnog sektora	Ekonomično i učinkovito poslovanje isporučitelja vodnih usluga po načelu punog povrata troškova od vodnih usluga i priuštivosti cijene vodnih usluga.	Izmjena Zakona o vodama i donošenje Uredbe o uslužnim područjima. Novi institucionalni ustroj vodno-komunalnog sektora. Objedinjavanje fragmentiranog vodno-komunalnog sektora (sa sadašnjih 180 u 20 vodno-komunalnih društava).	Zakon o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13, 14/14). Pravilnici o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje.	Izrađena stručna podloga kao osnova za objedinjavanje i reorganizaciju vodno-komunalnog sektora. Izrađen prijedlog Uredbe o uslužnim područjima za koju je provedeno savjetovanje s JLP(R)S i javna rasprava.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Do kraja 2015. Restrukturiranje i okrupnjavanje isporučitelja vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje		Rizik: Otpor JLP(R)S provedbi reforme.	Fiskalni učinci reforme bit će vidljivi na razini JLP(R)S i pojedinih vodno-komunalnih društava.	Viša stopa apsorpcije sredstava iz EU fondova namijenjenih razvoju sustava vodno-komunalne infrastrukture. Doprinos usklađenju s Direktivom o kakvoći voda namijenjenih za ljudsku potrošnju i s Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda.	
d) Mirovinski sustav	Mjera 1 Izrada novog zakonodavnog okvira u obveznom mirovinskom sustavu	Poticanje dužeg zadržavanja u svijetu rada i kasnijeg ostvarivanja mirovine s ciljem pozitivnog djelovanja na buduće kretanje broja korisnika	Novim Zakonom o mirovinskom osiguranju razdvajaju se mirovine ostvarene po općem propisu od mirovina / dijela	Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 157/13).	Novi Zakon o mirovinskom osiguranju stupio na snagu 1.1.2014.	Provedba i praćenje provedbe Zakona o mirovinskom osiguranju.	HT 1 i HT 5 Povećanje broja zaposlenih i smanjenje siromaštva putem poticanja dužeg rada i	Rizik: Nepovoljna gospodarska kretanja.	Zakon ima pozitivan neto fiskalni učinak na državni proračun u iznosu od 28 mil. kn u 2014. i 66 mil. kn u	Provedba Zakona imat će pozitivan učinak u smislu stope zaposlenosti, učinka na državni proračun, te pozitivan učinak na dugoročnu održivost mirovinskog sustava.	

		generacijske solidarnosti	mirovina te postizanja dugoročne održivosti mirovinskoga sustava koji je usklađen s gospodarskim mogućnostima RH.	mirovina ostvarenih po posebnim propisima. Izmijenjene su: - odredbe o uvjetima za ostvarivanje i određivanje starosne, prijevremene starosne, invalidske, obiteljske, minimalne mirovine i osnovne mirovine, - odredbe o profesionalnoj rehabilitaciji te odredbe o načinu usklađivanja mirovina ostvarenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima ovisno o stopi rasta BDP-a i stanju državnog proračuna, - odredbe kojima je omogućeno korisnicima starosnih mirovina raditi do polovice punog radnog vremena.				kasnijeg odlaska u mirovinu		2015. Ukupni rashodi državnog proračuna smanjili bi se za 49 mil. kn u 2014. i 101 mil. kn u 2015. dok bi se ukupni prihodi državnog proračuna smanjili za 21 mil. kn u 2014. i 35 mil. kn u 2015.	
		Mjera 2 Smanjenje mirovina ostvarenih prema posebnim propisima	Postizanje dugoročne održivosti mirovinskoga sustava.	Smanjenje mirovina ostvarenih prema posebnim propisima za 10% od 1.1.2014., s time da iznos mirovine nakon smanjenja ne može biti niži od 5.000 kn te uz izuzeće. Ne primjenjuje se na pojedine osjetljive kategorije (100% invalidi).	Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (NN 157/13)	Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju stupio na snagu 1.1.2014.	Provedba i praćenje provedbe Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju.		Rizik: Smanjenje životnog standarda korisnika kojima je smanjena mirovina.	Zakonom su smanjeni rashodi državnog proračuna za mirovine ostvarene prema posebnim propisima za oko 303 mil. kn u 2014. i 326 mil. kn u 2015.	Provedba Zakona imat će pozitivan učinak na državni proračun.

		<p>Mjera 3</p> <p>Unaprjeđenje sustava invalidskih mirovina i profesionalne rehabilitacije</p>	<p>Poticanje povratka u svijet rada i smanjenje broja korisnika davanja na temelju invalidnosti s ciljem postizanja ravnoteže u mirovinskom sustavu u odnosu na korisnike raznih vrsta mirovina.</p>	<p>Provedba veće kontrole postupaka stjecanja invalidskih mirovina proširenjem instituta revizije.</p> <p>Veće korištenje instituta profesionalne rehabilitacije radi poticanja povratka u svijet rada na prilagođenim poslovima i kratkotrajnog korištenja davanja po osnovi invalidnosti.</p>	<p>Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 112/13).</p> <p>Zakon o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 133/13).</p> <p>Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 157/13).</p> <p>Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13).</p> <p>Uredba o medicinskom vještačenju u mirovinskom osiguranju (NN 25/14).</p>	<p>Uredbom o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakonom o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju uspostavljen je pravni mehanizam koji je omogućio naknadnu kontrolu pravomoćnih rješenja po službenoj dužnosti preko središnje službe HZMO-a i nadzor nad korisnicima prava na temelju invalidnosti, tjelesnog oštećenja ili opće nesposobnosti za rad člana obitelji osiguranika putem obveznog kontrolnog pregleda.</p> <p>Novim Zakonom o mirovinskom osiguranju uspostavljen je pravni okvir za moderniji način vještačenja i dane su veće ovlasti tijelima nadležnim za reviziju nalaza i mišljenja o ocjeni radne sposobnosti.</p> <p>I. I. 2014.</p>	<p>Vidi tablicu 4.</p>	<p>HT 1 i HT 5</p> <p>Povećanje broja zaposlenih i smanjenje siromaštva putem učinkovitije profesionalne rehabilitacije.</p>	<p>Rizik:</p> <p>Nedovoljna motiviranost osiguranika za profesionalnu rehabilitaciju, nesklonost poslodavaca zapošljavanju osoba s invaliditetom.</p>	<p>Povećanje rashoda u proračunu za 8,4 mil. kn u 2014. i 10,1 mil. kn u 2015. te smanjenje rashoda za 4,8 mil. kn u 2016.</p> <p>Točnije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - smanjenje rashoda za invalidske mirovine zbog smanjenog broja korisnika invalidske mirovine po osnovi profesionalne rehabilitacije za oko 0,9 mil. kn u 2014., 6,4 mil. kn u 2015. i 19,3 mil. kn u 2016. - smanjenje rashoda za invalidske mirovine zbog smanjenog broja korisnika invalidske mirovine po osnovi revizije nalaza postojećih korisnika invalidskih mirovina za oko 0,4 mil. kn u 2014., 1,2 mil. kn u 2015. i 2 mil. kn u 2016. - povećanje proračunskih rashoda po osnovi razvoja instituta profesionalne rehabilitacije i povećanja broja osiguranika na profesionalnoj 	<p>Doprinos smanjenju priljeva invalidskih mirovina i povećanju broja zaposlenih radnika koji su putem profesionalne rehabilitacije osposobljeni za rad.</p>
--	--	--	--	---	--	--	------------------------	--	---	--	--

					osnovan Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.				rehabilitaciji za oko 9,7 mil. kn u 2014., 17,7 mil. kn u 2015. i 19,7 mil. kn u 2016.	
	Mjera 4 Proširenje kruga korisnika mirovina koji uz korištenje mirovine mogu raditi	Omogućavanje ostanka u svijetu rada korisnicima koji su ostvarili pravo na mirovinu iz posebnih sustava (braniteljska populacija), pod povoljnijim uvjetima, te postizanje odgovarajućeg stupnja adekvatnosti mirovina za takve korisnike.	Izmjene propisa koji reguliraju prava iz mirovinskog osiguranja posebnih kategorija osiguranika: - korisnicima prava na mirovinu, koji su ta prava ostvarili pod povoljnijim uvjetima od uvjeta propisanih u općem mirovinskom sustavu, omogućit će se da uz primanje mirovine iz posebnog sustava rade s ciljem da i u općem sustavu ostvare mirovinu.	Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 157/13)	Novim Zakonom o mirovinskom osiguranju omogućeno je korisnicima starijih mirovina da uz korištenje mirovine rade do polovice punog radnog vremena.	Vidi tablicu 4.	HT I i HT 5 Povećanje broja zaposlenih i smanjenje siromaštva putem radnog aktiviranja osoba umirovljenih prema posebnim propisima.		Nema utjecaja na proračun u 2014. Učinak na proračun u narednim godinama bit će poznat nakon donošenja propisa.	
	Mjera 5 Izmjena postojećeg sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem	Poticanje dužeg zadržavanja u svijetu rada i kasnijeg ostvarivanja mirovine.	Donošenje Zakona o kategorizaciji štetnosti utjecaja poslova na zdravlje radnika kojim će se ustrojiti procedura provjere uvjeta rada postojećih radnih mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s uvećanim trajanjem.		Formirana je radna skupina za izradu Zakona o kategorizaciji štetnosti utjecaja poslova na zdravlje radnika u kojoj su zastupljeni socijalni partneri i interesne skupine.	Vidi tablicu 4.			Nema utjecaja na proračun u 2014.	Redefiniranje prava s osnove staža osiguranja s povećanim trajanjem tako da se ono primjenjuje samo na radnike koji rade na poslovima koji su štetni za zdravlje.
	Mjera 6 Razdvajanje obveznog od dobrovoljnog kapitaliziranog	Postizanje dugoročne održivosti mirovinskoga sustava i učinkovitije finansijsko	Omogućen je izlazak članova obveznih fondova koji prava iz mirovinskog osiguranja	Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14)		Provedba i praćenje provedbe Zakona o obveznim mirovinskim	Indirektni utjecaj na HT 5.	Mladi osiguranici bit će izloženi većem riziku kretanja na tržištu kapitala.	Jednokratni prihod proračuna od prijensa sredstava iz obveznih	Promjena investicijske politike obveznih mirovinskih fondova čime će se povećati mogućnost ostvarivanja većih prinosa i odraziti na povećanje razine mirovina iz kapitaliziranog mirovinskog sustava.

		sustava	upravljanje.	ostvaruju prema posebnom mirovinskom propisu i prijenos njihovih sredstava u državni proračun. Unutar svakog od obveznih mirovinskih fondova ustrojavaju se posebni portfelji sa namjerom da se plasmanom u rizičniju imovinu u ranoj fazi kapitalizacije sredstava članova mlađe životne dobi postigne veća akumulacija, dok se za članove starije životne dobi njihova imovina može ulagati u nisko rizičnu imovinu radi očuvanja socijalne sigurnosti tih članova.	Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14) Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14)		fondovima, Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima.			fondova u iznosu od 2,8 mlrd. kn u 2014., 2,2 mlrd. kn u 2015. U svim godinama očekuje se povećanje prihoda proračuna (doprinosi se umjesto u obvezni mirovinski fond uplaćuju u I. stup mirovinskog osiguranja) na razini od 400 milijuna kuna godišnje.	Veća socijalna sigurnost u starosti kroz poticanje dobrovoljne mirovinske štednje u dobrovoljnom kapitaliziranom mirovinskom sustavu.
	Mjera 7 Uvođenje priznanja prava na dodatak na mirovinu u odgovarajućem postotku korisnicima koji će mirovine ostvarivati iz oba obvezna stupa	Osiguranje primjerene visine mirovina ostvarenih iz I. i II. mirovinskog stupa.	Izrada Zakona o dodatku na mirovine kojim će se regulirati: - ostvarivanje prava na dodatak na mirovinu korisnicima mirovina iz oba obvezna mirovinska stupa koji je trenutno omogućen korisnicima mirovina iz I. stupa.		Napravljene su analize i projekcije različitih modaliteta dodatka na mirovinu korisnicima mirovina iz oba stupa.	Vidi tablicu 4.	HT 5 Uvođenjem dodatka na mirovinu za korisnike koji će mirovinu ostvarivati iz oba mirovinska stupa će povećati ukupnu razinu njihovih mirovina te će se smanjiti rizik od siromaštva tih korisnika.	Realizacija ovisi o detaljnim projekcijama i mogućnosti održanja financijske stabilnosti mirovinskog sustava, gospodarskim kretanjima i mogućnostima državnog proračuna.	Nema utjecaja na proračun u 2014.	Povećanje mirovina i socijalne sigurnosti budućih korisnika mirovina.	
	Mjera 8 Informatizacija sustava generacijske solidarnosti	Učinkovito i kvalitetno poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) te omogućavanje	Izrada podzakonskih akata kojima će se urediti poslovanje HZMO u novom IT okruženju.		U 2013. HZMO je unaprijedio poslovanje putem modernih informatičkih rješenja. Radi se	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Migracija podataka iz			Sredstva za provedbu mjere u državnom proračunu: 2014.	Ubrzanje postupka ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja. Daljnje proširenje postojećih e-usluga, zamjena papirnatih dokumenata s elektroničkim te	

			kvalitetnih servisa institucijama i veća dostupnost informacija korisnicima.	Novim aplikacijama / servisima modernizirat će se postojeći poslovni procesi HZMO-a vodeći računa o tome da se omogući njihova integracija s postojećim aplikacijama.		o: - uvođenju evidencije o radno-pravnom statusu, - izradi nove aplikacije e-prijave, - izdavanju elektroničkih potvrda sudskim tijelima i odvjetničkim uredima. Od 2013. HZMO putem web servisa OIB-a prikuplja podatke o činjenici smrti korisnika mirovine, te na taj način pravodobno obustavlja isplate mirovina za navedene korisnike, te smanjuje broj nepripadnih isplata. Nastavljen je razvoj sustava elektroničkog upravljanja dokumentima (ESUD) uvođenjem novih funkcionalnosti i proširenjem teritorijalnog obuhvata ESUD-a te izgradnja aplikativnog sustava za potporu temeljnim poslovnim procesima.	hijerarhijske u relacijsku bazu podataka. Implementacija e-arhive.			36.924.580 kn, 2015. 48.373.250 kn, 2016. 46.987.950 kn.	izdavanje elektroničkih potvrda svim zainteresiranim institucijama.
	Mjera 9 Redefiniranje	Poticanje dužeg zadržavanja u svijetu rada i kasnijeg	Izmjena propisa kojima se regulira članstvo u		Započeti razgovori sa socijalnim	Vidi tablicu 4.	Neizravni utjecaj na povećanje zaposlenosti		Tijekom 2014. mjera nema utjecaj na		

		kruga osoba u obveznom kapitaliziranom sustavu	ostvarivanja mirovine. Uklanjanje opterećenja mirovinskih fondova članovima koji će pravo iz mirovinskog osiguranja ostvarivati temeljem uvećanja staža osiguranja prema važećem propisu, odnosno koristeći se adekvatnim institutom koji će zamijeniti institut povećanja staža.	obveznim mirovinskim fondovima. Propisat će se mogućnost izlaska iz članstva u obveznom mirovinskom fondu za članove koji će u konačnici ostvarivati pravo iz mirovinskog osiguranja temeljem uvećanja staža osiguranja prema važećim propisima, odnosno koristeći se odgovarajućim novim institutom koji će zamijeniti povećanje staža, ukoliko je to povoljnije za člana obveznog mirovinskog fonda.		partnerima.				proračun, u slijedećim godinama očekuje se utjecaj na prihodovnu i rashodovnu stranu proračuna. Točan iznos financijskog učinka biti će poznat nakon obavljenih analiza. Dugoročno bi se po ovoj osnovi počeli smanjivati rashodi u I. stupu jer će ovi osiguranici ostvarivati manju mirovinu iz I. stupa.	
e) Zdravstveni sustav	Mjera I Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj 2014.-2016.	Ciljevi Nacionalnog plana: 1. povećati dostupnost bolničke zdravstvene zaštite, 2. unaprijediti kvalitetu i učinkovitost pružanja bolničkih usluga, 3. povećati djelatnost i racionalizirati troškove poslovanja bolničkih ustanova.	Nacionalni plan predviđa funkcionalno povezivanje bolnica, što podrazumijeva uspostavu regionalnih bolničkih mreža, restrukturiranje i osuvremenjivanje bolnica na osnovi zajedničkog razvoja, unapređenja i usklađivanja politika, postupaka, praksa i drugih oblika operativnih metodologija.	Zaključak Vlade RH od 27.12.2013. o usvajanju Projektnog plana provedbe 9 dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije.	Provedene analize i izrađen nacrt Nacionalnog plana. Provedena javna rasprava o nacrtu Nacionalnog plana.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Provedba Nacionalnog plana prema usvojenim projektima provedbe na razini bolnica i skupina bolnica (2015., 2016.)	Rizik: Nedostatak dovoljno širokog i čvrstog političkog/nacionalnog konsenzusa. Izazovi: Uspostaviti projektnu upravljačku organizaciju jasne političke podrške te stručnosti u sastavu. Koordinacija mjera i projektne organizacije s imenovanim sanacijskim vijećima u	Smanjenje ukupnih rashoda i izdataka za zdravstvo: 2016. 403.017.901 kn	Promjena modaliteta liječenja, što će biti praćeno i promjenama u bolničkim kapacitetima: - smanjenje broja akutnih stacionarnih postelja (u prosjeku 32% do 2016.), - povećanje broja mjesta u dnevnim bolnicama (za 44% do 2016.), - povećanje broja postelja za produljeno, dugotrajno i kronično liječenje (za 186% do 2016.). Očekuje se ujednačavanje prosječne stope popunjenosti akutnih stacionarnih postelja prema optimalnih 85%, te smanjenje prosječnog trajanja boravka u bolnici za 10-30%, za sve bolnice tijekom iduće tri godine. Potpuna realizacija Nacionalnog plana očekuje se do kraja 2016.		

		Mjera 2 Informatizacija zdravstva	Podizanje učinkovitosti, dostupnosti, kvalitete i sigurnosti zdravstvenog sustava te poboljšani nadzor i upravljanje zdravstvenim sustavom u cijelosti.	Uvođenje sustava eZdravlja, informatijsko- komunikacijskog sustava kojim će se centralizirati i integrirati upravljanje informacijama u zdravstvenom sustavu. Definirati proces upravljanja informatizacijom zdravstva. Pravno regulirati uvođenje nužnih promjena prilikom informatizacije zdravstvenog sustava.	Nacionalna strategija razvoja zdravstva u razdoblju 2012.- 2020., prioritet 1, „Informatizacija i eZdravstvo“	Nacionalno uveden sustav eListe čekanja i eNaručivanja. Proveden pilot projekt eUputnica u 3 bolničke zdravstvene ustanove (OB Karlovac, KBC Sestre Milosrdnice, OB Fran Mihaljević). Sklopljen je sporazum za zdravstveni VPN. Stavljena u funkciju web stranica Nacionalne kontaktne točke (NCP) http://www.hzzo.hr/nacionalna-kontaktna-tocka-ncp . Aktivirana je web aplikacija (http://www.cezh.hr/EhicRequest/request.html) za predaju zahtjeva za dobivanje Europske kartice zdravstvenog osiguranja. Uveden sustav poslovne inteligencije (BI) za praćenje i analizu propisivanja lijekova na recept u primarnoj zdravstvenoj zaštiti te	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Daljnji koraci: - digitalizacija registra lijekova (tzv. „bijeke knjige“) i izgradnja Jedinstvenog registra lijekova dostupnog svim građanima. - objedinjavanje svih registara u zdravstvu, standardizacija modela podatka i razmjene podataka u zdravstvu. Uvodi se automatizacija prijave građana na zdravstveno osiguranje preko HZMO-a.	bolnicama. Rizik: Nedostatna podrška procesu na nacionalnoj razini.	Smanjenje ukupnih rashoda i izdataka za zdravstvo: 30 mil. kn godišnje u razdoblju 2014.- 2017.	Pravovremeno i pojednostavljeno korištenje i pružanje zdravstvenih usluga. Završetak provedbe mjere do kraja 2020.
--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--

					<p>javnozdravstveni sustav za poslovnu inteligenciju informacijski sustav (CHBIS)</p> <p>Osmišljeni i uvedeni paneli za upravljanje kroničnim bolestima osiguranika u ordinacijama obiteljske medicine (dijabetes, hipertenzija, KOPB, astma), te preventivni paneli za provođenje preventivnih postupaka praćenja BMI, pušenja i alkohola.</p> <p>Uspostavljena je tehnička i semantička interoperabilnost sa zdravstvenim sustavima europskih zemalja za prekograničnu razmjenu e-receptata na razini pilot usluge (projekt epSOS).</p> <p>Osniva se ProRec.HR Udruga za elektronički zdravstveni zapis za certificiranje programskih rješenja</p> <p>Izrađena aplikacija za</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

						<p>ePonude kojom ustanove sekundarne zdravstvene zaštite precizno prijavljuju ordinacije i kadrove prilikom predaje ponuda za novo ugovorno razdoblje.</p> <p>Izgrađen informacijski sustav za liječnike koji omogućuje komunikaciju skupne prakse u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.</p>				
		<p>Mjera 3</p> <p>Ugovaranje primarne zdravstvene zaštite na temelju mjerljivih pokazatelja učinkovitosti i kvalitete</p>	<p>Podizanje financijske učinkovitosti zdravstvenog sustava spuštanjem djelovanja na primarnu razinu, što osigurava financijsku održivost.</p> <p>Unaprjeđenje učinkovitosti i kvalitete primarne zdravstvene zaštite.</p>	<p>Izmjene u ugovorima s pružateljima zdravstvene zaštite.</p>	<p>Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 156/13, 11/14, 12/14, 34/14)</p>	<p>Uveden novi model ugovaranja primarne zdravstvene zaštite temeljen na praćenju i vrednovanju učinkovitosti i kvalitete pružanja zdravstvene zaštite (za četiri djelatnosti opće, predškolska, ginekologija i dentalna), provođenju preventivnih mjera, upravljanju kroničnim bolestima, udruživanju liječnika prema posebnim vještinama te pružanju dodatnih usluga pacijentima u primjeni.</p>	<p>Vidi tablicu 4.</p> <p>Evalucija provedbe djelovanja peer grupa i novog načina upućivanja.</p> <p>Rezultati i evaluacija provedbe djelovanja peer grupe i njihove učinkovitosti moći će se provesti već tijekom 2014. godine, no pravi rezultati će se vidjeti tijekom 2015. jer je njihovo djelovanje krenulo od 2014. i treba se sudjelovati na barem 10 grupa kroz 12 mjeseci.</p>	<p>Izazov:</p> <p>Uspostava nadzornog mehanizma radi osiguranja stvarnog provođenja mjera. Otvorena je mogućnost lažiranja provedenih postupaka</p>	<p>Smanjenje ukupnih rashoda i izdataka za zdravstvo:</p> <p>38 mil. kn godišnje u razdoblju 2014.-2017.</p>	<p>Podizanje učinkovitosti i kvalitete primarne zdravstvene zaštite koja se očituje kroz smanjenje opterećenja viših razina i smanjenje nepotrebnih hospitalizacija.</p> <p>Ujednačavanja standarda provođenja i kvalitete u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.</p> <p>Smanjenje financijskog opterećenja pacijenata zbog većeg opsega zdravstvene zaštite na primarnoj razini gdje se plaća manje sudjelovanje (participacija).</p>

		<p>Mjera 4</p> <p>Kontrola rashoda za bolovanje</p>		<p>Izmjena procesa kontrole privremene nesposobnosti za rad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izmjena propisa kojima se uređuje pravo na privremenu nesposobnost za rad (Pravilnik o dužini trajanja privremene nesposobnosti osiguranika), - reorganizacija službe kontrole. <p>Primjena već donesenih propisa o kontroli privremene nesposobnosti.</p>	<p>Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 85/06, 150/08, 71/10).</p> <p>Pravilnik o kontroli privremene nesposobnosti za rad (NN 130/13).</p> <p>Pravilnik o načinu provođenja nadzora i kontrole (Upravno Vijeće Zavoda donijelo na 60. Sjednici, u očekivanju da se objavi u NN).</p>	<p>Provedeno 24.000 kontrola (redovnih i na zahtjev poslodavca).</p> <p>Provedene višestruke akcije u kojima je zatvoren veći broj bolovanja.</p> <p>Smanjena stopa bolovanja u odnosu na 2012. za 0,26%.</p>	Vidi tablicu 4.		<p>Rizik:</p> <p>Nedostatna podrška procesu na nacionalnoj razini.</p>	<p>Smanjenje ukupnih rashoda i izdataka za zdravstvo:</p> <p>100 mil. kn u 2014.</p>	<p>Smanjivanje stope bolovanja na teret HZZO-a za 3% i broja neopravdanih bolovanja za 2%.</p> <p>Olakšanje planiranja poslovnih procesa za poslodavce.</p>
		<p>Mjera 5</p> <p>Oblikovanje cijena lijekova</p>	<p>Kontrola raspolaganja sredstvima namijenjenih za lijekove, uz istovremeno osiguranje dostupnosti većeg broja lijekova za pružanje kvalitetne zdravstvene zaštite.</p>	<p>Kontinuirano određivanje cijena lijekova za koje se predlaže stavljanje u važeće liste lijekova HZZO-a.</p> <p>Postupak javnog nadmetanja za utvrđivanje cijena lijekova kojim se najmanje jednom godišnje utvrđuje razina cijene koju osigurava HZZO za svako pojedino pakiranje lijeka.</p> <p>Godišnji izračun cijena lijekova za sve lijekove koji su stavljeni u osnovnu i dopunsku listu lijekova (tzv. međunarodno referenciranje cijena).</p>	<p>Pravilnik o mjerilima za stavljanje lijekova na osnovnu i dopunsku listu lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (NN 83/13, 12/14)</p> <p>Pravilnik o mjerilima i načinu za određivanje cijena lijekova na veliko i o načinu izvješćivanja o cijenama na veliko (NN 83/13, 12/14)</p>	<p>U 2013. u liste lijekova HZZO stavljeno je ukupno 723 oblika lijekova (593 na osnovnu, a 130 na dopunsku listu lijekova).</p> <p>U 2014. u liste lijekova stavljeno 116 novih oblika lijekova (100 na osnovnu i 16 na dopunsku listu lijekova).</p> <p>Početak 2014. dovršen postupak Javnog nadmetanja za utvrđivanje cijena lijekova, (započet krajem 2013.) - ovisno o utvrđenoj referentnoj cijeni lijeka i očitovanju nositelja</p>	Vidi tablicu 4.		<p>Rizik:</p> <p>Proizvođači zbog kontinuiranog snižavanja cijena lijekova mogu zatražiti brisanje lijekova s liste lijekova, što može imati negativne posljedice u smislu da cijene lijekova neće biti kontrolirane, a lijekovi će se ipak nabavljati i HZZO će ih plaćati po višim cijenama ukoliko se budu primjenjivali u bolnicama.</p>	<p>Smanjenje ukupnih rashoda i izdataka za zdravstvo: 300 mil. kn do kraja 2014.</p> <p>(iznos se temelji na procjeni uštede nakon provedenog Javnog nadmetanja za utvrđivanje cijena lijekova, osnovom čega je objavljena nova lista lijekova koja se primjenjuje od 3.2.14.).</p>	<p>Veća dostupnost lijekova i racionalizacija potrošnje lijekova.</p> <p>Svako novo uvrštenje lijekova omogućava veći izbor lijekova uz uštedu od najmanje 10% kod svakog novog uvrštavanja nove generičke ili kliničke paralele lijeka.</p> <p>Smanjenje rashoda državnog proračuna.</p>

						odobrenja, lijekovi su raspoređeni u osnovnu i dopunsku listu lijekova koja je u primjeni od 3.2.2014.					
	Mjera 6 Izlazak HZZO iz državne riznice	Transparentno i održivo financiranje sustava zdravstva.	Usklađivanje s važećim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju te s važećim Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju te prilagodba poslovnih procesa HZZO-a za funkcioniranje izvan sustava državne riznice.	Statut HZZO-a, Članak 163. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13) definira da se doprinosi i ostali prihodi obveznoga zdravstvenog osiguranja utvrđeni u odredbi članka 72. stavka 1. Zakona od 1.1.2015. uplaćuju u korist računa Zavoda i prihod su Zavoda. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (NN 85/06, 150/08, 71/10). Odluka o načinu osiguravanja i raspolaganja sredstvima dopunskog zdravstvenog osiguranja (NN, 91/13).	Pripreme radnje u vidu prilagodbe poslovnih procesa u HZZO-u. Unutarnja reorganizacija kako bi se cijeli sustav prilagodio poslovanju izvan sustava državne riznice.	Vidi tablicu 4.		Rizik: Nedostatna podrška procesu u zdravstvenom sustavu.	Smanjenje ukupnih rashoda i izdataka za zdravstvo: 0 kuna	Potpuna iskorištenost planiranih sredstava za zdravstvenu zaštitu osiguranih osoba. Racionalnija provedba sanacije bolnica - sanacijski programi financirani iz državnog proračuna u posljednje dvije godine više neće biti potrebni. Smanjenje liste čekanja. HZZO će izlaskom iz riznice samostalnije upravljati novčanim sredstvima i biti u mogućnosti usmjeriti ih prema bolnicama koje odrade više postupaka, odnosno ugovarati postupke ovisno o stanju na listama čekanja i plaćati bolnicama po izvršenom poslu.	
f) Sustav socijalne skrbi	Mjera 1 JNC	Ostvarivanje proračunskih ušteda, podizanje razine učinkovitosti u odnosima s	Objediniti veći broj naknada (transfera građanima) u jednu jedinstvenu	Zaključak Vlade RH od 27.12.2013. o usvajanju Projektnog plana	Definirana je mreža JNC - sastoji se od 126 centara (uređa državne uprave)	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Tijekom 2015. i	HT 5	Rizik: Nedostatna informatička opremljenost	Neto fiskalni učinak na državni proračun:	Unificiranje jedinstvene procedure za ostvarivanje različite vrsta prava, modernizacija sustava, smanjenje troškova, povećanje efikasnosti.	

			<p>građanima i kvalitete usluga koje se istima pružaju.</p> <p>Povećanje učinkovitosti socijalnih transfera.</p> <p>Racionalizacija, odnosno smanjenje ukupnih izdvajanja za socijalne naknade u rasponu od 10-15%</p> <p>Smanjena fragmentacija naknada, bolji sustav nadzora nad njihovim administriranjem i korištenjem, smanjene mogućnosti pogreški i prijevera, poticanje aktivnog traženja zaposlenja korisnika.</p> <p>Mogućnost preciznijeg projiciranja i razmatranja različitih modela socijalne politike (simulacije promjena cenzusa, uvođenja limita) na apsolutnom uzorku korisnika.</p>	<p>naknadu (ZMN). Uspostava jednog središnjeg mjesta (JNC) za administriranje ZMN (N1), a zatim dodatne 4 naknade (N4) te ostalih naknade u naredim fazama (N+), koje će ujedno biti jedinstvena administrativna točka u odnosima građana i države na području ostvarivanja prava na naknadu.</p> <p>Daljnje proširenje programa SocSkrb te unificiranje elektroničke aplikacije za administriranje naknada u okviru JNC.</p> <p>Uspostava jedinstvene baze podataka o korisnicima svih naknada (Management Information System One Stop Shop - MISOSS) koja će integrirati sustav SocSkrbi na način da isti uključuje sve podatke vezane za N4 naknade, a zatim i ostale (N+) naknade.</p> <p>Promjena određivanja dozvoljenih (fiskalno mogućih) limita socijalnih naknada i/ili drugih grupa naknada po</p>	<p>provedbe 9 dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije.</p> <p>Zakon o socijalnoj skrbi (NN 157/13).</p>	<p>te jednog u Gradu Zagrebu.</p> <p>Osnovane su Radne skupine za izmjenu zakonskih propisa (Zakona o doplatku za djecu, Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti).</p> <p>Usuglašen je okvir zajma sa Svjetskom bankom od 70 mil. eura za modernizaciju sustava socijalne skrbi, te predujma za opremanje JNC-a i izrade akcijskog plana kojim će se definirati rješenje za aplikaciju kojom bi se administrirale sve naknade koje ulaze u JNC, a koje bi se naslanjalo na platformu postojeće aplikacije SocSkrb koja administrira ZMN od 890.000 eura.</p>	<p>2016. u JNC će se uključiti doplatak za djecu, roditeljne i roditeljske naknade i naknade za nezaposlene (faza N4).</p> <p>Do kraja 2016. utvrdit će se nove naknade za prelazak u nadležnost JNC i izraditi akcijski plan za njihovo uključivanje u JNC.</p> <p>Izmjena zakonskih propisa kojima se reguliraju pojedine naknade.</p> <p>Rujan 2015. Donošenje novog propisa o JNC.</p> <p>Formiranje Prijemnog i Savjetničkog ureda te edukacija za rad u novom sustavu.</p> <p>Do kraja 2015. virtualni back-office putem aplikacije MISOSS N4.</p>	<p>ureda državne uprave u za provedbu mjere.</p> <p>Izazovi:</p> <p>Analiza socijalnih programa na nacionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>Organiziranje rada u uredima državne uprave u novom sustavu.</p>	<p>2015. 80.000.000 kn 2016. 222.750.000 kn 2017. 297.848.000</p>	<p>Završetak provedbe mjere do kraja 2016.</p>
--	--	--	---	---	--	---	--	---	---	--

			drugim osnovama.								
			Provedba mjere usklađena je s planovima regionalizacije i racionalizacije ureda državne uprave.								
	Mjera 2 Reforma socijalnog ugovaranja	Omogućiti jednak pristup mreži socijalnih usluga svim korisnicima i pružateljima usluga pod istim uvjetima. Smanjenje proračunskih rashoda uslijed racionalizacije i optimizacije sustava.	Analiza poslovanja, restrukturiranje i reorganizacija ustanova čiji je osnivač RH i JLP(R)S te re-ugovaranje usluga socijalne skrbi sa svim pružateljima koji ispunjavaju propisane uvjete, čime će se redefinirati cijene i standardi kvalitete pružanja usluga (sukladno novim podzakonskim aktima). Redefiniranje mreže socijalne skrbi.	Zaključak Vlade RH od 27.12.2013. o usvajanju Projektnog plana provedbe 9 dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije. Zakon o socijalnoj skrbi (NN 157/13) i podzakonski propisi.	Novi Zakon o socijalnoj skrbi stupio na snagu 1.1.2014. Zakonom se revidira postojeća i određuje nova mreža socijalnih usluga, donose novi pravilnici o uvjetima poslovanja, propisuje obveza usklađenosti pružatelja socijalnih usluga sa standardima socijalnih usluga te pregovaranje i sklapanje ugovora s pružateljima usluga sukladno potrebama u novo-uspostavljenoj mreži.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Do veljače 2015. analizirati i utvrditi mjere reorganizacije i racionalizacije, te provesti postupak za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga. Do svibnja 2015. uspostaviti novi sustava ugovaranja.	HT 5 Doprinos smanjenju siromaštva očekuje se ujednačavanjem standarda i kvalitete pružanja usluga svih pružatelja usluga socijalne skrbi.	Rizici: Dostava natječajne dokumentacije koja nije u skladu s uvjetima za prijavu na poziv za javno podnošenje ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga. Postoji mogućnost da neki od pružatelja usluga ne udovolje minimalnim uvjetima. Izazov: Usklađivanje ukupnog troška sustava s fiskalnim kapacitetima, a sukladno limitima, odnosno projekcijama proračuna.	Neto fiskalni učinak na državni proračun: 2014. -434.634 kn 2015. 104.525.531 kn 2016. 149.655.160 kn	Viši stupanj racionalnosti i efikasnosti poslovanja ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač RH i veća pravednost u smislu pristupa mreži za sve korisnike i pružatelje usluga pod istim uvjetima, bolja kvaliteta usluga socijalne skrbi te transparentnost u njihovu financiranju. Završetak provedbe mjere do kraja 2016.	
	Mjera 3 Jedinstveno tijelo vještačenja	Ujednačavanje načina provođenja vještačenja i utvrđivanja oštećenja zdravlja. Smanjenje administrativnih procedura, troškova	Osnivanje jedinstvenog tijela vještačenja unutar Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s	Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13)	Izrađen Nacrt prijedloga Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja. 1.1.2014. osnovan Zavod za vještačenje,	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Izrada jedinstvene metodologije vještačenja.		Izazov: Organiziranje rada vještaka u područnim uredima Zavoda.	Neto fiskalni učinak na državni proračun u 2015. 5.000.000 kn	Unificiranje jedinstvene procedure za ostvarivanje različitih vrsta prava, modernizacija sustava, smanjenje troškova, povećanje efikasnosti. Završetak provedbe mjere do kraja 2016.	

			vještačenja i opterećenja korisnika.	invaliditetom. Provođenje vještačenja na jednom mjestu za sve sustave kroz Središnji i područne urede Zavoda, a dobiveni nalaz će vrijediti u svim sustavima. Vještačenje po jedinstvenoj metodologiji za utvrđivanje oštećenja/invaliditeta/funkcionalne sposobnosti/radne i preostale radne sposobnosti u postupku ostvarivanja prava temeljem posebnih propisa.		profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.	Donošenje Uredbe o jedinstvenoj metodologiji vještačenja. Edukacija vještaka. I. I. 2015. Početak rada jedinstvenog tijela vještačenja. Izmjena zakonskih propisa kojima se regulira vještačenje.				
2. Financijski sektor		Mjera I Porast pokrivenosti loših plasmana	Smanjiti pritisak loših plasmana na poslovanje banaka kako bi se bilance banaka prije rasteretile i pripremile za eventualni novi kreditni ciklus.	Nova pravila o klasifikaciji plasmana svojevrsni su dodatak na korištene računovodstvene standarde te djeluju kroz tri kanala: 1) Zahtijevano je pokriće plasmana ispravkom vrijednosti nakon što su isti dvije godine bili klasificirani u kategoriji nenaplativih, bez obzira na kolateral. 2) Kontinuirani porast pokrića nenaplativih plasmana za 5 postotnih bodova svakih 6 mjeseci 3) Trenutno	Odluka o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija (NN 89/13).	Pokrivenost plasmana i izvanbilančnih obveza rizičnih skupina B i C porasla je u zadnjem kvartalu 2013. s 44,4% na 47,5%.	Kontinuirano praćenje pokrivenosti plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija te eventualna daljnja prilagodba regulative.				Nastavak rasta pokrivenosti plasmana i izvanbilančnih obveza rizičnih skupina B i C tijekom 2014.

				umanjenje vrijednosti kolaterala.							
		Mjera 2 Održavanje adekvatne kapitaliziranosti banaka	Kapital banaka mora biti u stanju pokriti nepredviđene šokove ovisno o profilu rizičnosti svake pojedine kreditne institucije.	Podizanje minimalne zahtijevane stope adekvatnosti kapitala kod banaka čiji je profil rizičnosti to zahtijevao.	Zakon o kreditnim institucijama (NN 117/08, 74/09, 153/2009, 108/12, 54/13, 159/13)	Stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija krajem 2013. zadržana je na razini s kraja 2013. (20,9%), uz stopu osnovnog kapitala od 19,7%.	Kontinuirano praćenje individualnih potreba za kapitalom kod banaka s obzirom na njihov profil rizičnosti.				
		Mjera 3 Adekvatno upravljanje Valutno-induciranim kreditnim rizikom	Zaštita kapitala banaka, ali i bilanci klijenata izloženih valutnom riziku. Značajna euriziranost bilanci banaka te istovremena nezaštićenost klijenata banaka od valutnog rizika čine ovaj rizik sistemski važnim te zahtijevaju adekvatno upravljanje ovim rizikom.	Implementirana je većim dijelom EBA-ina smjernica koja regulira supervisorske postupke i izračun kapitalnih zahtjeva za VIKR u stupu 2.	EBA-ina smjernica "Guidelines on capital measures for FX lending". Odluka o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala kreditne institucije (NN 20/14). Odluka o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija (NN 89/13). Odluka o upravljanju rizicima (NN 1/09, 41/09, 75/09, 2/10, 160/13).	Napravljen je napredak u metodologiji za izračun kapitalnih zahtjeva za VIKR u stupu 2. čime je regulativa u značajnoj mjeri usklađena s EBA-nom smjernicom o "Guidelines on capital measures for FX lending".	Potpuno usklađivanje sa spomenutom smjernicom.				
3. Tržište rada	a) Fleksibilizacija i mobilnost tržišta rada	Mjera 1 Promjena radnog zakonodavstva	Ublažavanje posljedica gospodarske krize na tržištu rada, očuvanje radnih mjesta, povećanje fleksibilnosti tržišta rada, omogućavanje zapošljavanja u atipičnim oblicima rada te skraćivanje i pojednostavljenje administrativnih	Donošenje novog Zakona o radu uključuje izmjenu instituta otkazivanja ugovora o radu, izmjenu odredbi o radnom vremenu, izmjenu instituta rada na izdvojenom mjestu rada, rad preko agencija za	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu (NN 73/13)	Izmjenama i dopunama Zakona o radu u lipnju 2013. liberalizirani su uvjeti i ograničenja vezana uz trajanje ugovora o radu na određeno vrijeme, ukinuto je mjesečno	Vidi tablicu 4.	HT I Očuvanje radnih mjesta i novo zapošljavanje u atipičnim oblicima rada doprinjet će cilju rasta stope zaposlenosti i radne aktivnosti radno sposobnog	Rizik: Nemogućnost postizanja konsenzusa sa socijalnim partnerima, osobito sa sindikatima, što se negativno reflektira na socijalni dijalog i može dovesti do	Nema utjecaj na državni proračun niti koristi sredstva iz fondova EU.	Ublažavanje posljedica gospodarske krize. Ubrzat će se mogućnost restrukturiranja poslodavaca kroz izmjene instituta otkazivanja ugovora o radu i redefiniranje otkaznih rokova. Smanjenjem trajanja predviđenih procedura za zbrinjavanje viška radnika te uklanjanjem administrativnih prepreka prilikom

			<p>postupaka.</p> <p>privremeno zapošljavanje, kao i rad u nepunom radnom vremenu.</p> <p>Ključni elementi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - malim poslodavcima će se omogućiti otkazivanje ugovora o radu bez obrazlaganja razloga za otkaz, a određenim, posebno zaštićenim skupinama radnika moći će prestati ugovori o radu u slučaju likvidacije poslodavca, - skraćuje se postupak kolektivnog viška radnika na način da više neće biti potrebno izraditi program zbrinjavanja, a na tijek otkaznog roka više neće utjecati i odgađati ga privremena nesposobnost za rad, - smanjenje trajanja predviđenih procedura za zbrinjavanje viška radnika u postupcima restrukturiranja poslodavaca te uklanjanje administrativnih prepreka prilikom otkazivanja ugovora o radu, - dosljedna primjena načela <i>pro rata temporis</i> za rad u nepunom radnom vremenu i redizajn ugovora 	<p>ograničenje za prekovremeni rad, skraćen je i pojednostavljen postupak kolektivnog otpuštanja.</p>		stanovništva.	određenih javnih sindikalnih aktivnosti.		<p>otkazivanja ugovora o radu, smanjit će se troškovi otpuštanja radnika.</p> <p>Povećat će se fleksibilnost tržišta rada, što će omogućiti brže restrukturiranje i ozdravljanje gospodarskih subjekata. Izmjenom odredbi o radnom vremenu (uprosječivanjem istog) omogućit će se interna fleksibilnost rada poslodavca i njegova lakša i brža prilagodba trenutnim promjenama na tržištu. Fleksibilizacijom instituta rada na izdvojenom mjestu rada, dosljednom primjenom načela <i>pro rata temporis</i> za rad u nepunom radnom vremenu i redizajnom ugovora o privremenom zapošljavanju, potaknut će se novo zapošljavanje u ovim, ne tipičnim oblicima rada.</p> <p>Zakonska zaštita zaposlenja, mjerena indeksom zaštite zaposlenja (EPL), će se smanjiti s dosadašnjih 2,32 na 2,23.</p>
--	--	--	---	---	--	---------------	--	--	--

				o privremenom zapošljavanju.							
		Mjera 2 Promjena zakonodavstva u području reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnih ugovora	Jačanje socijalnog dijaloga na granskim razinama, poboljšanje komunikacije s reprezentativnim sindikatima te procesa kolektivnog pregovaranja i sklapanja kolektivnih ugovora doprinijet će očuvanju stabilnog okruženja za poslodavce te očuvanju socijalnog mira.	Donošenje novog Zakona o reprezentativnosti udruga sindikata i poslodavaca. Ključne izmjene: - stranke kolektivnog ugovora mogu biti samo reprezentativni sindikati koji su sudjelovali u pregovorima o njegovom sklapanju - samo se reprezentativnim sindikatima dozvoljava štrajk zbog interesnog pravnog spora - važenje kolektivnog ugovora uvjetuje se potpisom sindikata koji okupljaju više od 50% radnika članova u odnosu na ukupan broj radnika članova svih reprezentativnih sindikata na tom području - onemogućavanje kolektivnog pregovaranja i sklapanja strukovnih kolektivnih ugovora.	Zakon o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje (NN 82/12, 88/12)	Zakonom o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje ukinuta je neograničena produžena primjena isteklih kolektivnih ugovora. Zakon je omogućio pre-ugovaranje, odnosno otkazivanje kolektivnih ugovora u javnim službama.	Vidi tablicu 4.		Rizik: Nemogućnost postizanja konsenzusa sa socijalnim partnerima, osobito sa sindikatima, što se negativno reflektira na socijalni dijalog i može dovesti do određenih industrijskih akcija.	Nema utjecaj na državni proračun niti koristi sredstva iz fondova EU.	Povećanje motivacije reprezentativnih sindikata na suradnju i zajedničko pregovaranje, a time i na jačanje socijalnog dijaloga na granskim razinama. Onemogućit će se štrajk zbog interesnog radnog spora nerezeprezentativnim sindikatima i reprezentativnim sindikatima koji nisu htjeli pregovarati. Poslodavcima će se osigurati trajnija stabilnost te će se doprinijeti održavanju socijalnog mira. Onemogućit će se sklapanje strukovnih kolektivnih ugovora koji bi mogli dovesti do moguće primjene dva ili više kolektivnih ugovora na istoj razini (npr. granskog i strukovnih) te time spriječiti pravnu nesigurnost i moguće sudske sporove.
		Mjera 3 Smanjenje rashoda za zaposlene	Smanjenje rashoda državnog proračuna za zaposlene smanjenjem osnovice plaće za državne dužnosnike za 6%, te uvećanje plaće po osnovi ostvarenih	Donošenjem Odluke o smanjenju osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika, smanjena je osnovica plaće	Odluka o smanjenju osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (NN 31/14) Zakon o uskrati	Izmjene su stupile na snagu 1.4.2014.	Mjera će biti nastavljena i u razdoblju 2015.-2017.			Smanjenje rashoda za zaposlene u državnom proračunu za 2014. za 108.185.328 kn, a u razdoblju od 2015.-2017.	Smanjenje rashoda za zaposlene.

			godina radnog staža za zaposlene u državnim i javnim službama.	državnih dužnosnika za 6%, te je donošenjem Zakona o uskrati prava na uvećanje plaće po osnovi ostvarenih godina radnog staža uskraćeno pravo na uvećanje plaće po osnovi ostvarenih godina radnog staža, koje je kolektivnim ugovorima ugovoreno u visini od 4, 8 i 10% za zaposlene u državnim i javnim službama.	prava na uvećanje plaće po osnovi ostvarenih godina radnog staža (NN 41/14)					godine očekuje se povećanje ovog iznosa sobzirom da će se Odluka i Zakon primjenjivati za razdoblje od 12 mjeseci, umjesto 9 mjeseci što je slučaj za 2014.	
	Mjera 4 Uređenje sustava profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom	Osiguranje kvalitetne profesionalne rehabilitacije te poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom.	Donošenje novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom te pripadajućih pravilnika. Ključne izmjene: - rad centara za profesionalnu rehabilitaciju: I. I. 2015. s radom počinju regionalni centri. - kvotni sustav zapošljavanja i očevidnik o zaposlenim osobama s invaliditetom: obveza kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom za sve poslodavce koji zapošljavaju najmanje 20 radnika u privatnom i javnom sektoru, mogućnost korištenja	Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13)	Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom stupio na snagu I. I. 2014. I. I. 2014. osnovan Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.	Vidi tablicu 4.	HT 1 i HT 5 Aktivacijom osoba s invaliditetom uz kvalitetnu profesionalnu rehabilitaciju te usmjerene poticaje i podrške poslodavcima, doprinosi se povećanju stope zaposlenosti, ali i smanjenju stope siromaštva.	Rizik: Nedovoljan interes JLP(R)S i poslodavaca za osnivanjem centara za profesionalnu rehabilitaciju. Izazov: Provedba kvotnog sustava.	Sredstva za provedbu mjere u državnom proračunu: 2014. 28.363.800 kn Dodatna sredstva očekuju se iz fondova EU.	Povećanje zapošljivosti osoba s invaliditetom i stvaranje uvjeta za njihovo ravnopravno sudjelovanje na tržištu rada, kroz uklanjanje prepreka i stvaranje jednakih mogućnosti za rad i zapošljavanje, reguliranje prava na profesionalnu rehabilitaciju, kao i definiranje mjera i poticaja za njihovo zapošljavanje. Uspostava cjelovitog pojedinačno usmjerenog rehabilitacijskog pristupa uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada, čime će se izravno utjecati na njihovu socijalnu uključenost i opće povećanje kvalitete života. Bolja teritorijalna pokrivenost i dostupnost centara svim potencijalnim korisnicima profesionalne rehabilitacije. Pravovremenim uključivanjem osobe u profesionalnu rehabilitaciju smanjit će se troškovi koji proizlaze iz mirovinskog sustava, zdravstvenog sustava te sustava socijalne skrbi, a koji su do sada značajno teretili državni proračun Proširivanjem obveze kvotnog zapošljavanja na realni sektor, kao i uvođenjem obveze plaćanja novčane naknade u slučaju nezapošljavanja	

				<p>zamjenske kvote (primanje na praksu učenika s teškoćama, studenata s invaliditetom i rehabilitanata, primanje na stručno osposobljavanje za rad osobe s invaliditetom, stipendiranje redovnog školovanje osoba s invaliditetom, sklapanje ugovora o poslovnoj suradnji sa samozaposlenom osobom s invaliditetom).</p> <p>U slučaju ne ispunjavanja kvote plaća se naknada.</p> <p>- integrativne i zaštitne radionice: Pod posebnim uvjetima osobe s invaliditetom zapošljavaju se u integrativnim (one osobe koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada) i zaštitnim radionicama (one osobe kojima je potreban još veći stupanj podrške), odnosno u ustanovama ili trgovačkim društvima osnovanim radi zapošljavanja ovih osoba</p> <p>- poslodavac koji zapošljava osobu s invaliditetom, odnosno osoba s invaliditetom koja se samozapošljava, može ostvariti pravo na niz</p>							<p>osobe s invaliditetom, očekuje se aktivno uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada, odnosno ukupno povećanje njihova zapošljavanja.</p>
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

				olakšica i poticaja. Poticaji koje osigurava HZZ dodjeljivat će se isključivo na temelju stručne procjene centra za profesionalnu rehabilitaciju.							
	Mjera 5 Očuvanje radnih mjesta pri restrukturiranju poslodavaca	Održavanje stope zaposlenosti te sprječavanje povećanja stope nezaposlenosti.	Donošenje Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta kojim će se propisati uvjeti, visina i način ostvarivanja potpora za očuvanje radnih mjesta, i to skraćivanjem punog radnog vremena ili obrazovanjem / osposobljavanjem radnika tijekom razdoblja u kojem ne radi iz opravdanih razloga.	Potpore su bile dio mjera iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012. (u primjeni do 31.12.2013.). Potpore za očuvanje radnih mjesta se do donošenja novog Zakona i dalje provode u okviru mjera APZ-a kako bi se poslodavcima pružila kontinuirana podrška s ciljem očuvanja radnih mjesta.	Provedeni su postupci savjetovanja sa javnošću i javne rasprave o nacrtu prijedloga zakona te je isti pripremljen za upućivanje u proceduru VRH i u zakonodavnu proceduru.	Vidi tablicu 4.	HT 1 i HT 5 Doprinos očuvanju stope zaposlenosti ostvarit će se očuvanjem radnih mjesta, uz skraćivanjem punog radnog vremena, kao i poboljšanjem zapošljivosti pojedinaca i njihova položaja na tržištu rada kroz obrazovanje i osposobljavanje.	Rizik: Nedostatan interes poslodavaca za korištenjem potpora.	Sredstva za provedbu mjere u državnom proračunu: 2014. 5.000.000 kn	Očuvanje 2000 radnih mjesta, odnosno broj spriječenih novih osoba koje bi ušle u evidenciju HZZ-a. Održavanje socijalne sigurnosti radnika i njihovih obitelji, uslijed zadržavanja radnog mjesta i održanja zapošljivosti i položaja na tržištu rada. Jačanje socijalnog partnerstva i osiguranje socijalnog mira. Indirektni učinak na smanjenje troškova državnog proračuna za potencijalne novčane naknade za nezaposlene i za isplatu radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavaca.	
b) Povezivanje tržišta rada i obrazovanja	Mjera 1 Razvoj instrumenata i organizacije za primjenu HKO	Bolje povezivanje potreba tržišta rada i obrazovanja smanjivanjem neusklađenosti obrazovanja i tržišta rada i prilagodbom obrazovnih programa potrebama poslodavaca. Ubrzanje prvog ulaska na tržište rada. Povećanje relevantnosti i integriranosti politika zapošljavanja i obrazovanja i regionalnog razvoja.	Provedba Ankete poslodavaca o standardu zanimanja. Razvoj profila sektora koji će definirati potražnju za zanimanjima u gospodarstvu na temelju povijesnih podataka i budućih potreba tržišta rada. Izrada informatičke podrške prijavljivanju standarda zanimanja i standarda	Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN 22/13).	Zakon o HKO stupio na snagu.	Vidi tablicu 4. Uspostava registra HKO. Uspostava podregistara HKO-a.	HT 1 i HT 4 Smanjivanje nezaposlenosti posebno mladih osoba kroz poboljšanje relevantnosti obrazovnog sustava.	Rizik: Nedovoljan interes poslodavaca za sudjelovanje u anketi o standardu zanimanja.	Sredstva za provedbu mjere: državni proračun 2014. - 590.000 kn (za izradu profila sektora), - 1.343.380 kn (za provedbu aktivnosti vezanih uz uspostavu i provedbu HKO). EU fondovi - 190.000 eura (za provedbu Ankete o standardu zanimanja), - 38.000 eura za	Dostupnost informacija o kompetencijama za rad na radnim mjestima temeljem kojih će se izrađivati standardi zanimanja. Izrada kvalitetnih podloga, postupaka i kapaciteta za izradu standarda zanimanja i kvalifikacija za provedbu i razvoj sustava HKO u funkciji razvoja konkurentnosti RH.	

				<p>kvalifikacija i samog registra i podregistara HKO.</p> <p>Osnivanje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala.</p> <p>Osnivanje Sektorskih vijeća kao glavnih stručnih tijela za ocjenjivanje relevantnosti i kvalitete predloženih standarda zanimanja i standarda kvalifikacija.</p>						provedbu povezivanja HKO s Europskim kvalifikacijskim okvirom	
	Mjera 2 Primjena HKO	<p>Bolje povezivanje potreba tržišta rada i obrazovanja.</p> <p>Podizanje kompetencija radno aktivnog stanovništva, povećanje zapošljivosti i omogućavanje većeg pristupa obrazovanju na svim razinama.</p>	<p>Izrada standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i novih obrazovnih programa.</p> <p>Razvoj sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja.</p>	Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN 22/13)	Zakon o HKO stupio na snagu.	<p>Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4.</p> <p>Jačanje kapaciteta institucija koje će biti uključene u uspostavu sustava za priznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja.</p>	HT I i HT 4	Smanjivanje nezaposlenosti posebno mladih osoba kroz poboljšanje relevantnosti obrazovnog sustava.	Sredstva za provedbu mjere: EU fondovi 2014. 64.668.000 kn (za izradu standarda kvalifikacija).	Veća relevantnost obrazovanja za potrebe tržišta rada i za bolju vertikalnu mobilnost u tijeku razvoja karijere.	
	Mjera 3 Praćenje diplomiranih				Pokrenut pilot projekt praćenja zapošljavanja diplomiranih studenata veleučilišta i visokih škola	Umrežavanje podataka o diplomiranim s HZZ i HZMO.	Izgradnja aplikacije za praćenje diplomiranih.	HT I i HT 4			
c) Učinkovitost institucija na tržištu rada	Mjera 1 Jačanje kapaciteta i osiguravanje kvalitetnije usluge HZZ	Smanjivanje frikcijske nezaposlenosti i učinkovitije usklađivanje ponude i potražnje rada kroz unaprjeđenje učinkovitosti provedbe i praćenja poslovnih procesa te	Uvođenje regionalnih centara HZZ-a i širenje novih organizacijskih oblika (centri za mlade, CISOK). Provođenje	Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 80/08, 94/09, 121/10, 25/12, 118/12, 153/13).	Otvorena dva centra za mlade te osam centara za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK). Razvoj on-line	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. U 2015: - uspostava 6 CISOK centara, - uspostava dva migracijska	HT I	Doprinos povećanju stope zapošljavanja kroz učinkovitije usluge i mjere prilagođene specifičnim	Rizik: Nedovoljan interes poslodavaca za sudjelovanje u anketi o standardu zanimanja.	Sredstva za provedbu mjere: EU fondovi 2014. 2.159.500 eura u (za provedbu projekata - Novi pristupi HZZ-a	Uspostava visoko kvalitetne i individualizirane usluge pripreme i posredovanja za zapošljavanje. Veća aktivacija neaktivnog stanovništva (posebno mladih) uslijed širenja mreže centara i diverzifikacije kanala kojima se pružaju usluge, ali i uslijed promjene

		<p>razvoj usluga i e-usluga usmjerenih korisnicima na nacionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>Pružanje kvalitetne individualne usluge poslodavcima i nezaposlenim osobama putem HZZ-a.</p>	<p>specijalizacije savjetnika za posebne grupe na tržištu rada (za mlade, teže zapošljive, samozapošljavanje, poslodavce, osobe s invaliditetom, poslodavce) te daljnji razvoj kapaciteta savjetnika.</p> <p>Jačanje individualnog pristupa savjetovanju.</p> <p>Razvoj novih pristupa i usluga klijentima, uključujući e-savjetovanje.</p> <p>Financiranje projekata u skladu s prioritetima županijskih strategija razvoja ljudskih potencijala, projekata jačanja kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje te osnivanje klubova za zapošljavanje.</p>	<p>Pravilnik o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad (NN 2/14).</p> <p>Pravilnik o evidencijama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (NN 23/14).</p> <p>Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13).</p>	<p>alata i metodologije CISOK-a.</p> <p>Uspostavljena ispostava PU Zagreb HZZ-a Malešnica.</p> <p>Pokrenuta obuhvatna reforma procesa posredovanja i savjetovanja: uvedene individualne konzultacije te savjetnici za mlade i samozapošljavanje.</p> <p>Izvršena priprema za uspostavu modela e-savjetovanja prema pojedinim modulima.</p> <p>Potpisana 34 ugovora u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za zapošljavanje – Faza I.</p>	<p>centra,</p> <p>- uspostava ispostave PU Zagreb Dubrava,</p> <p>- uspostava dva centra za samozapošljavanje,</p> <p>- daljnji razvoj e-posredovanja i drugih on-line usluga za nezaposlene,</p> <p>- potpisivanje ugovora u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za zapošljavanje – Faza II.</p>	<p>skupinama korisnika, snažnije poticanje traženja posla, te bržu cirkulaciju i veću dostupnost informacija o radnim mjestima i mjerama.</p>	<p>u pružanju usluga klijentima, Jačanje Centra tržišta rada, te Razvoj socijalnih mreža u HZZ-u).</p>	<p>u razmišljanju kod mladih o HZZ-u, kao ustanovi koja zaista pruža podršku prilikom procesa zapošljavanja.</p>
	<p>Mjera 2</p> <p>Razvoj sustava informiranja za razvoj karijere</p>	<p>Usklađivanje potreba tržišta rada i obrazovnog sustava, poticanje pokretljivosti radne snage i odabira obrazovanja prema vlastitim interesima i potrebama tržišta rada omogućavajući bolju informiranost onih koji se odlučuju za odabir obrazovanja, razvoj ili promjenu karijere</p>	<p>Priprema portala Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za razvoj karijere koji se temelji na indikatorima zapošljivosti, trajanja nezaposlenosti, ukupnoj zaposlenosti i nezaposlenosti po zanimanjima, djelatnostima i županijama,</p>	<p>Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 80/08, 94/09, 121/10, 25/12, 118/12, 153/13).</p> <p>Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s</p>	<p>Portal pripremljen do faze funkcionalnosti.</p>	<p>Vidi tablicu 4.</p>	<p>HT I i HT 4</p> <p>Ključan instrument za poticanje pokretljivosti radne snage i odabir obrazovanja prema vlastitim interesima i potrebama tržišta rada.</p>	<p>Sredstva za provedbu mjere:</p> <p>EU fondovi 2014.-2015. 1.049.500 eura.</p>	<p>Povećanje sposobnosti pojedinaca, poduzeća i institucija, posebno obrazovnih, da prepoznaju potrebe tržišta rada i prilagode svoje odluke tim potrebama.</p>

			te traženje posla.	plaćama, obrazovnim institucijama i programima koje provode.	invaliditetom (NN 157/13).						
4. Konkurentnost	a) Poslovno okruženje	Mjera 1	Rasterećenje gospodarstvenika s ciljem pokretanja investicija.	Smanjenje / ukidanje para fiskalnih nameta. Izmjena zakonskih/ podzakonskih akata		U 2013. smanjen / ukinut 41 para fiskalni namet u iznosu od 318,70 mil. kn.	Smanjenje/ ukidanje dodatnih para fiskalnih nameta.			Ukupni učinak smanjenja/ ukidanja para fiskalnih nameta: 2014. 374,35 mil. kn. 2015. 431,55 mil. kn.	
		Mjera 2	Pojednostaviti uvjete pokretanja i obavljanja poslovanja.	Povećati volumen razmjene i primjenu elektroničkih računa u poslovanju državne uprave i poduzetnika. Poticati dostupnost svih administrativnih uvjeta za sve gospodarske djelatnosti putem Jedinstvene kontaktne točke www.psc.hr , na hrvatskom i engleskom jeziku. Razvoj jedinstvenog elektroničkog procesa registracije poslovnog nastana putem www.hitro.hr . Poticanje razvoja elektroničkog poslovanja.	Zakon o uslugama (NN 80/11). Zakon o elektroničkom potpisu (NN 10/02, 80/08, 30/14). Zakon o PDV-u (NN 73/13, 148/13).	Digitalizacija administrativnih postupaka i za sam postupak elektroničke registracije sjedišta poslovanja www.hitro.hr u tijeku. Omogućeno jednako vrednovanje elektroničkog potpisa u odnosu na vlastoručni potpis. Papirnat i elektronički računi su izjednačeni kod naplate PDV-a. Osigurana dostupnost informacija o uvjetima poslovanja za 35 uslužnih djelatnosti putem Jedinstvene kontaktne točke, dok www.hitro.hr pruža uslugu registracije	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Aktivnosti koje se provode kontinuirano: - poticati nadležna tijela državne uprave na digitalizaciju administrativnih postupaka za jednostavan i brz pristup odobrenjima za svaku gospodarsku djelatnost, - koordinirati razvoj jednostavnog i brzog postupka elektroničke registracije sjedišta poslovanja putem www.hitro.hr . Osigurati punu primjenu e-potpisa u javnoj upravi. Do sredine 2015. izraditi Smjernice i preporuke za primjenu	Nedostatna podrška procesu na nacionalnoj razini.	Uz pretpostavku da u svja tijela državne uprave godišnje ulazi 2 milijuna računa, procjene ušteda na strani izdavalca i primatelja pokazuju da bi samo na strani tijela državne uprave kao primatelja računa godišnja ušteda iznosila oko 40 mil. kn, a ukupna ušteda koja ulazi u državnu upravu oko 80 mil. kn.	Povećanje konkurentnosti gospodarstva zbog jednostavnijeg i bržeg započinjanja poslovanja, što je pogotovo važno za razvoj slobodnog tržišta usluga te povećanje investicija i dodane vrijednosti. Povećanje investicijskih i izvoznih prilika hrvatskih poduzetnika na jedinstvenom tržištu EU.	

						sjedišta poslovanja za trgovačka društva i obrte, ali još nije digitalizirana.	elektroničkih računa u poslovanju državne uprave.				
	Mjera 3 Poticanje normizacije	<p>Povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.</p> <p>Povećanje razine sigurnosti proizvoda i procesa, čuvanje zdravlja i života ljudi te zaštite okoliša.</p> <p>Uklanjanje tehničkih prepreka međunarodnoj trgovini.</p> <p>Poticanje kvalitete proizvoda, poslovnih procesa i usluga.</p>	<p>Omogućiti uvid u zbirku hrvatskih normi tijelima državne uprave, komorama i srodnim organizacijama.</p> <p>Primjena usklađenih europskih i međunarodnih normi.</p>	Zakon o normizaciji (NN 80/2013).	<p>Uspostavljen portal za MSP „Kutak MSP“ (www.hzn.hr/default.aspx?id=18).</p> <p>Uspostava sustava za besplatan pristup nacrtima norma.</p> <p>Kontinuirano promicanje primjene normi.</p>	<p>Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4.</p> <p>Edukacija i seminari za MSP.</p>			Sredstva za provedbu mjere u državnom proračunu 2014. 9.950.000 kn	<p>Jačanje svijesti o ulozi i značaju norma za hrvatsko gospodarstvo i jačanje konkurentnosti.</p> <p>Uspostava sustava za pristup nacrtima normi omogućit će svim pravnim i fizičkim osobama u RH pristup informacijama, ali i mogućnost utjecaja na sadržaj budućih normi.</p>	
	Mjera 4 Unaprjeđenje zemljišno-knjižnog postupka	<p>Ubrzanje rješavanja zemljišno-knjižnih predmeta kroz vođenje zemljišnih knjiga samo u elektronskom obliku.</p>	<p>Izmjenama zakonodavstva uvedeni su novi i redefinirani postojeći instituti zemljišno-knjižnog (ZK) postupka - osnivanje, obnova i dopuna zemljišnih knjiga.</p> <p>Planira se uvođenje Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra (ZIS) u sve ZK i katastarske urede, racionalizacija ZK odjela te uspostava digitalne arhive za sve ZK odjele.</p>	Zakon o zemljišnim knjigama (NN 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13).	<p>ZIS uveden u 16 ZK odjela.</p> <p>Započelo pojedinačno preoblikovanje katastarskih čestica u usklađenu bazu zemljišnih podatka (BZP), digitalizacija arhive (skeniranje zemljišnih knjiga započelo u siječnju 2014.)</p> <p>U tijeku je stvaranje elektroničkih uvjeta za prijavu s jednog mjesta za odvjetnike i javne bilježnike (one stop shop) u vidu elektroničkog podnošenja prijave za upis,</p>	<p>Aktivnosti se provode kontinuirano.</p> <p>Vidi tablicu 4.</p> <p>Listopad 2015. - dovršetak skeniranja zemljišnih knjiga.</p>			<p>Povezivanje ključnih registara, izdavanje ZK izvadaka neovisno o mjesnoj nadležnosti, elektroničko podnošenje zahtjeva, uspostava digitalne arhive i pojedinačno preoblikovanje za 30 lokacija financirano sredstvima fondova EU.</p>	Završetak provedbe očekuje se do 2019.	

						odnosno izdavanja ZK izvatka neovisno o mjesnoj nadležnosti.					
		Mjera 5 Integrirano prostorno planiranje	Lakše ostvarivanje investicija u prostoru, kao i izgradnje komunalne, energetske, prometne i ostale infrastrukture.	Donošenje Strategije prostornog razvoja RH. Definirati procedure usklađivanja prostornih planova nižeg reda s planovima višeg reda. Izrada stručnih podloga, izrada studije i provedba procjene o utjecaju na ekološku mrežu, izrada studije i provedba strateške procjene utjecaja na okoliš, izrada grafičkih priloga.	Zakon o prostornom uređenju (NN 153/2013).	Novi Zakon o prostornom uređenju stupio na snagu 1.1.2014. U tijeku je izrada Strategije prostornog razvoja RH temeljem koje će se izraditi Državni plan prostornog razvoja za period do 2030.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Do sredine 2015. izrada Državnog plana prostornog razvoja (DPPR). Do kraja 2016.: - izrada Prostornih planova područja posebnih obilježja (nacionalni parkovi i parkovi prirode), - izrada Prostornih planova županija. U razdoblju 2016.-2020.: - izrada Prostornih planova uređenja gradova i općina, - izrada Generalnih urbanističkih planova i Urbanističkih planova uređenja, - izrada, izmjena i dopuna važećih dokumenata prostornog uređenja radi usklađenja sa Strategijom i DPPR.			Sredstva za provedbu mjere u državnom proračunu 2014. 5.100.000 kn (za integrirano prostorno planiranje i sanaciju prostora), 400.000 kn (za sufinanciranje izrade prostornih planova).	Učinkovitiji rad tijela državne uprave i JLP(R)S i poboljšanje kvalitete usluga.
		Mjera 6 Informacijski sustav	Ubrzanje, racionalizacija i ujednačavanje postupaka izdavanja	Razvojem Informacijskog sustava prostornog	Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13).	Izrađena aplikacija e-katalog metapodataka	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4.		Rizik: Nedovoljna tehnička	Sredstva za provedbu mjere u državnom	Transparentnost i učinkovitost administrativnih procedura vezanih uz graditeljstvo i prostorno planiranje.

		prostornog uređenja i njegovi moduli	akata iz područja prostornog uređenja i graditeljstva što skraćuje vrijeme realizacije investicija i potiče razvoj građevinskog sektora.	uređenja (ISPU) i njegovih modula (e-dozvola, e-planovi, e-katalog, e-arhiva i e-inspekcija) objedinit će se svi podaci vezani za prostorno uređenje i gradnju, te učiniti dostupnim javnosti, potencijalnim investitorima i ovlaštenim korisnicima iz tijela državne i javne uprave. Računalna aplikacija e-planovi omogućava pristup podacima iz prostornih planova, a računalna aplikacija e-katalog omogućava ovlaštenim korisnicima unos podataka u e-planove.	Zakon o gradnji (NN 153/13). Zakon o građevinskoj inspekciji (NN 153/13).	kojom se omogućava jednoznačno označavanje i tumačenje prostornih planova. Obrađeno više od 4000 metapodataka o prostornim planovima, od čega je verificirano i javno dostupno više od 2800 metapodataka (70%). Sustav je uspješno povezan s geoportalom Državne geodetske uprave (DGU), e-gruntovnicom, e-katastrom, e-koncesijom i Naturom 2000. Izrađena aplikacija e-dozvola za izdavanje akata za gradnju. Provodi se edukacija korisnika i povezivanje svih tijela nadležnih za izdavanje akata za gradnju. Dostupni prostorni planovi (oko 70% županijskih, gradskih i općinskih planova) u elektroničkom obliku (e-planovi), a učitavanje je i	Donošenje: - Uredbe o informacijskom sustavu, - Pravilnika o prostornim o planovima, - Pravilnika o izvješću o stanju u prostoru. Daljnji razvoj modula e-planovi kroz drugu fazu kojom će se omogućiti automatsko učitavanje planova u sustav. Učiniti dostupnim planove u fazi izrade kako bi javnost bila od početka uključena u postupak izrade planova. Početak izrade modula e-arhiva i e-inspekcija.	opremljenost te nedostatne informatičke kompetencije u HZPR-u, zavodima za prostorno uređenje, JLP(R)S i među stručnim izrađivačima planova.	proračunu: - za uspostavu ISPU-a, HZPR: 2014. 4.915.000 kn, isti iznosi osigurani su i u projekcijama za 2015. i 2016. - za e-dozvolu: 2014. 3.650.000 kn, a u 2015. i 2016. 1.150.000 kn godišnje. Mogućnost korištenja EU fondova i zajma Svjetske banke (Ugovor o zajmu - 2. faza).	Veća kvaliteta, koordinacija i racionalizacija sustava za vođenje postupaka izdavanja akata iz područja prostornog uređenja i graditeljstva. Učinkovito upravljanje prostornim podacima postupkom digitalizacije prostorno-planske dokumentacije i izradom e-planova. Informatičkim povezivanjem baza podataka e-dozvole i e-planova, korisnicima će se olakšati ispunjavanje elektroničkih obrazaca, dobivanje informacija o valjanosti pojedinih dokumenata te uvid u tijek rješavanja njihovih predmeta. Rješavateljima zahtjeva omogućit će se učinkovitija provedba upravnih postupaka i brže izdavanje akata te transparentno postupanje, čime će se značajno umanjiti mogućnost koruptivnog djelovanja, što opet pozitivno utječe na investicijsku klimu i poslovno okruženje.
--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	---	--	---	--

						<p>dalje u tijeku.</p> <p>Osnovan Hrvatski zavod za prostorni razvoj (HZPR) kao krovna ustanova za razvoj i održavanje ISPU.</p>					
		<p>Mjera 7</p> <p>Razvoj širokopojasnog pristupa</p>	<p>Daljnji razvoj informacijskog društva i društva znanja.</p> <p>Osiguranje dostupnosti usluga širokopojasnog pristupa pod jednakim uvjetima na cijelom području RH.</p>	<p>Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa Internetu i usluga za koje su potrebne velike brzine pristupa.</p> <p>Planiranje potreba za širokopojasnim pristupom te usklađivanje razvojnih dokumenata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa Strategijom razvoja širokopojasnog pristupa u RH u razdoblju od 2012. do 2015. i Provedbenim programom.</p>	<p>Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u RH u razdoblju od 2012. do 2015.</p> <p>Odluka o izboru i zadaćama nositelja operativne provedbe Projekta objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu RH (NN 46/13).</p> <p>Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13).</p> <p>Odluka o načinu operativne provedbe projekta objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu RH (NN 159/13).</p>	<p>Izrađena studija odabira najpovoljnijih modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa.</p> <p>Izrađen Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (ONP).</p> <p>U provedbi je projekt objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu RH.</p> <p>S pet sklopljenih ugovora obuhvaćeno je 2.850 km trase na kojima se nalazi svjetlovodna infrastruktura i u ponudi je od 22.2.2014.</p>	Vidi tablicu 4.		<p>Rizik:</p> <p>Nedostatna svijest na razini tijela JLP(R)S u tzv. "bijelim područjima" o potrebi podrške i/ili pripreme projekata razvoja širokopojasne infrastrukture.</p>	<p>Daljnji razvoj informacijskog društva, koordinacija razvoja infrastrukture i usluga širokopojasnog pristupa, potražnja i korištenje širokopojasnim pristupom za građane i gospodarske subjekte u poslovanju u najširem krugu stanovništva.</p>	

						Nakon potpisa preostala dva ugovora tržištu će biti dostupno dodatnih 600 km trase svjetlovođa (dark-fibre), 5.000 km trase (dark-fibre i kabelaška kanalizacija).					
b) Javna uprava	Mjera 1 Integracija pratećih službi	Povećati efikasnost i kvalitetu javne uprave primjenom <i>Shared Service</i> modela u sektoru IT usluga te računovodstvenih, knjigovodstvenih i drugih finansijskih usluga uz smanjenje kadrovskih, materijalnih i svih drugi vezanih troškova. Modernizacija javne uprave.	Izdvajanje neosnovne djelatnosti iz sustava državne (javne) uprave te njihovo transferiranje u formi zasebnih gospodarskih cjelina na <i>Shared Service</i> centar/ centre (SSC) čime će se ustrojiti jedinstveni poslovni proces na jednom mjestu te ujednačiti standardi pružanja ovih usluga.	Vlada RH je 27. prosinca 2013. Zaključkom usvojila Projektni plan provedbe 9 dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije.	Provedena analiza stanja na ciljanih 2.300 javnih tijela Izrađen koncept SSC za IT i za računovodstvo/financije. VRH je 5.3.2014. Zaključkom usvojila prijedlog SSC za IT prema kojem funkciju istog preuzima APIS IT d.o.o. U pripremi je Zaključak VRH o SSC za računovodstvo/financije prema kojem funkciju istog preuzima FINA d.o.o.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Uspostava SSC za računovodstvo/financije. Uspostava pravog okvira kroz donošenje Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi. Fazni prijelaz tijela javnog sektora na SSC uz primjenu tranzicijskih (pilot) projekata. Puna funkcionalnost (u punom obimu) očekuje se do kraja 2015.	Izazovi: Mapiranje postojećih procesa. Procjena neposrednih i posrednih troškova implementacije. Utvrđivanje ključnih pokazatelja uspješnosti (<i>Key Performance Indicators</i>) i mehanizama nadzora nad kvalitetom usluge te definiranje linije izvješćivanja i nadzora nad pružanjem usluge.	Neto fiskalni učinak na državni proračun: Scenarij 1. 2014. 0 kn 2015. 24.500.000 kn 2016. 409.000.000 kn Scenarij 2. 2014. 0 kn 2015. 74.000.000 kn 2016. 148.000.000 kn	Ujednačavanje standarda pružanja usluga, modernizacija sustava, smanjenje troškova, povećanje efikasnosti, efikasnija raspodjela ljudskih i finansijskih resursa. Završetak provedbe mjere do kraja 2016.		
	Mjera 2 <i>Outsourcing</i> usluga	Povećati efikasnost i kvalitetu javne uprave transferiranjem/plasiranjem dijela ili čitavih poslovnih aktivnosti (usluga/djelatnosti) koje ne predstavljaju osnovnu djelatnost javnog sektora prema gospodarskim	Izdvajanje poslovnih procesa obavljanja pratećih djelatnosti/usluga i to; usluga čišćenja prostora, pranja rublja, pripreme hrane i pića, održavanja i popravaka te potencijalno zaštitarskih usluga	Vlada RH je 27. prosinca 2013. Zaključkom usvojila Projektni plan provedbe 9 dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije.	Provedena analiza stanja u 2.300 tijela javne uprave. Pokrenute konzultacije sa socijalnim partnerima. U tijeku izrada studije	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Rizik: Nedostatna podrška procesu na nacionalnoj razini. Izazov: Koordinacija velikog broja ustanova,	Neto fiskalni učinak na državni proračun: 2014. 177.028.229 kn 2015. 187.252.666 kn 2016. 380.461.894 kn	Povećana efikasnost i kvaliteta usluga, proračunske uštede, povećana gospodarska aktivnost, ulaganja u nove tehnologije, bolje usmjeravanje resursa na osnovnu djelatnost, reorganizacija i racionalizacija javne uprave Završetak provedbe mjere do kraja 2016.			

			subjektima na tržištu putem javnih nadmetanja.	te usluga prijevoza putnika i robe, a čime će se iz državnog proračuna ukloniti brojne pojedinačne stavke i rashodi vezani za obavljanje ovih usluga i zamijeniti jednom stavkom, a to je rashod za plaćanje konkretne usluge gospodarskim subjektima na tržištu koji će istu pružati prema točno specficiranim potrebama korisnika.		opravdanosti (CBA) po sektorima i djelatnostima.			izvršitelja, te teritorijalna rasprostranjenost obavljanja usluga koje se izdvajaju.	
	Mjera 3 Objedinjena javna nabava	Povećati efikasnost sustava javne nabave te ostvariti uštede na razini ukupnih proračunskih izdvajanja za javnu nabavu i na razini administrativnih procesa provedbe postupaka javne nabave.	Intenziviranje centralizirane objedinjene javne nabave putem Državnog ureda za središnju javnu nabavu (DUSJN) u smislu proširenja opsega obveznika primjene središnje javne nabave za odabrane nabavne kategorije. Prilagodba institucija provedbi postupka decentralizirane i centralizirane objedinjene javne nabave.	Vlada RH je 27. prosinca 2013. godine Zaključkom usvojila Projektni plan provedbe 9 dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije. Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13, 143/13).	Provedena je analiza stanja u tijelima javne uprave te su utvrđene faze proširenja obveznika i nabavnih kategorija primjene centralizirane javne nabave. Izrađen pilot projekt središnje javne nabave koji uključuje 625 novih tijela za 4 nabavne kategorije (fiksna i mobilna telefonija, električna energija, gorivo). Izvršena je analiza tržišta kao priprema za proces informatizacije sustava javne nabave, odnosno	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Provedba pilot projekta središnje javne nabave za dodatne 4 nabavne kategorije za 660 korisnika – u odnosu na postojećih 35 obveznika središnje/centralizirane javne nabave. Restrukturiranje i modernizacija DUSJN te uspostava sustava središnje/objedinjene javne nabave čime će se omogućiti efikasna primjena integralnog	Izazovi: Uzimanje u obzir posebnosti pojedinih korisnika. Rizik: Nedovoljna fleksibilnost sustava i spremnost za promjenu.	Neto fiskalni učinak na državni proračun: Pilot projekt 2014. 67.700.000 kn 2015. 345.000.000 kn 2016. 396.000.000 kn Cijeli projekt: 2014. 67.700.000 kn 2015. 1 mlrd. kn 2016. 2 mlrd. kn	Ujednačavanje standardiziranosti i efikasnosti, modernizacija sustava, smanjenje transakcijskih troškova Završetak provedbe mjere do kraja 2015.	

						za provedbu postupka implementacije integralnog programskog rješenja za javnu nabavu.	programskog rješenja za javnu nabavu, prilagodba povećanom opsegu središnje javne nabave (broja korisnika i nabavnih kategorija).				
	Mjera 4 COP u okviru Registra zaposlenih u javnom sektoru		Uspostava kvalitetnog i učinkovitog sustava centraliziranog obračuna plaća i upravljanja ljudskim potencijalima za zaposlene u javnom sektoru (državni službenici i namještenici, službenici i namještenici u javnim službama, državni dužnosnici imenovani na dužnost u državnom tijelu ili javnoj službi i pravosudni dužnosnici). COP je informacijski sustav koji omogućava izračun i isplatu plaća i drugih naknada iz kolektivnih ugovora, te uvid u sve troškove zaposlenika koji se plaćaju iz držanog proračuna ili putem HZZO-a.	Zakon o Registru zaposlenih u javnom sektoru (NN 34/11). Uredba o sadržaju, načinu prikupljanja i obrade te mjerama zaštite podataka u registru zaposlenih u javnom sektoru (NN 55/11).	Sustavom COP-a, zaključno s isplatom plaća za prosinac 2013., obuhvaćeno je 474 institucija od 2222 (broj varira jer se spajaju institucije i stvaraju nove), te 81.760 zaposlenih od 248.951 osoba. Pri tome nisu uključene isplate plaća osobama koje plaće dobivaju u valuti drugoj od kune.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Razvoj ostalih funkcionalnosti COP-a za upravljanje ljudskim potencijalima.	/	Izazov: Prilagodba programskog rješenja promjenama pravnog okvira i njegova integracija u druge informacijske sustave, te pružanje svih potrebnih usluga institucijama.	Neto fiskalni učinak na državni proračun: 2015. 7,500,000 kn	Omogućena analiza, izvještavanje o troškovima plaća te modeliranje promjena u obračunu istih i njihov utjecaj na ukupnu masu plaća.	
	Mjera 5 Uspostava jedinstvene informacijske infrastrukture i Metaregistra	Moderna i efikasna javna uprava. Dostupnost i transparentnost informacija.	Definirati sustav uspostave i upravljanja javnim registrima i uvjete koje državna informacijska infrastruktura	Prijedlog Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi koji je u Saboru na prvom čitanju		Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Za svaki registar utvrditi i javno objaviti				Olakšana uspostava informacijskih sustava koji će raspolagati svim potrebnim informacijama i time rasteretiti građane i poslovne subjekte da prenose dokumente između tijela javnog sektora, a ujedno će osigurati mogućnost	

				mora osigurati u odnosu na javne registre, kao i korištenje zajedničke osnovice za sigurnu razmjenu podataka unutar sustava državne informacijske infrastrukture, zajedničkog sustava identifikacije i autentifikacije, jedinstvene točke interakcije s građanima i drugim korisnicima.			informacije o podacima koje izvorno sadrži, te podacima koji su preuzeti iz drugih izvornih registara.			razvoja većeg broj sveobuhvatnih elektroničkih usluga. Racionalnijim korištenjem ICT resursa države te ponovnim korištenjem gotovih elemenata ostvariti uštede.
	Mjera 6 Daljnje jačanje kapaciteta za apsorpciju sredstava iz fondova EU	Doprinos učinkovitoj i pravovremenoj provedbi projekata sufinanciranih iz fondova EU kroz daljnje jačanje kapaciteta za provedbu.	Uspostava institucionalnog okvira za korištenje Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova. Uspostava sustava upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova. Provedba aktivnosti vezano uz planiranje apsorpcije sredstava i razvoj kapaciteta tijela u sustavu.	Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 78/12, 143/13, 157/13). Uredba o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 97/12).	Provedene mjere jačanja kapaciteta putem zapošljavanja / premještanja u tijelima koje se bave upravljanjem fondovima EU: zaposleno je ukupno 1322 službenika / djelatnika. Uspostavljen i akreditiran sustav upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata za razdoblje 2007.-2013. Pripremljena analiza radnog opterećenja za razdoblje 2013.-2016. te stvoreni preduvjeti za sufinanciranje troškova	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Kontinuirana provedba mjera Detaljnog razvojnog plana (DRP).	HT I - 5	Sama provedba mjere neće rezultirati povećanjem rashoda na nacionalnim izvorima državnog proračuna jer je troškove upravljanja EU fondovima u najvećoj mjeri moguće sufinancirati sredstvima programa za čiju su provedbu pojedina tijela zadužena.	Povećanje iskorištenosti sredstava fondova EU u čitavom razdoblju provedbe istih (2014.-2023.) te time posredno i jačanje gospodarskog rasta te povećanje prihoda državnog proračuna tijekom i nakon navedenog razdoblja.	

						navedenih tijela sredstvima tehničke pomoći. Provedene izobrazbe službenika / djelatnika.					
c) Pravosuđe	Mjera 1 Reorganizacija pravosudnog sustava	Jačanje učinkovitosti pravosuđa i smanjenje troškova financiranja mreže pravosudnih tijela racionalizacijom mreže sudova i općinskih državnih odvjetništava. Skraćivanje trajanja postupaka. Ujednačenija sudska praksa.	Buduća mreža pravosudnih tijela sastojat će se od 15 pravosudnih područja tako da se ustanovljavaju 23 općinska suda (prije 67), 21 prekršajni sud (prije 61) i 21 općinsko odvjetništvo (prije 33).	Vlada RH je 27. prosinca 2013. godine Zaključkom usvojila Projektni plan provedbe 9 dugoročnih reformskih mjera fiskalne konsolidacije.	Prijedlog reorganizacije pravosudnog sustava javno je prezentiran. Predsjednicima županijskih sudova, uz prijedlog reorganizacije pravosudnog sustava, predstavljeni su i nacrti Zakona.	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Do 1.7.2015. implementacija teritorijalne reorganizacije prekršajnih sudova.		Izazovi: Osiguranje adekvatnih prostornih i tehničkih uvjeta za fizičko spajanje.	Neto fiskalni učinak na državni proračun: 2014. -10 mil. kn 2015. 50 mil. kn 2016. 75 mil. kn	Ravnomjerna radna opterećenost sudova, veća pokretljivost pravosudnih dužnosnika i službenika, bolja organizacija rada.	
	Mjera 2 Informatizacija pravosuđa	Daljnje povećanje produktivnosti kroz olakšavanje i ubrzavanje radnih procesa, što će doprinijeti daljnjem povećanju efikasnosti te većoj transparentnosti i informiranosti o postupcima pred pravosudnim tijelima i jačanju povjerenja u pravosudni sustav u cjelini.	Uvođenje informatičkih rješenja u sustav pravosuđa: - e-Spis (jedinstveni sustav za upravljanje sudskim predmetima) kroz koji će se razviti i popratne usluge važne za transparentnost podataka i veću učinkovitost usluga kao što je e-Predmet, e-Oglasna ploča, povezivanje baze podataka, kao što su sudski registar, kaznene i prekršajne evidencije, te elektronička dostava, - Integrirani sustava upravljanja predmetima (ICMS),	Strategija razvoja pravosuđa – temeljne vrijednosti i strateške smjernice razvoja pravosuđa u RH za razdoblje 2013.-2018.	ICMS i CTS sustavi unaprijedili su način rada sudova i državnih odvjetništava, odnosno povećali transparentnost rada njihovog rada, olakšali nadzor sustava te pridonijeli učinkovitosti pravosuđa. Automatizirana, nasumična dodjela predmeta u rad na sudovima ističe se kao izuzetno važna funkcionalnost ICMS-a koja predstavlja europski standard u osiguranju nepristranosti i	Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4. Tijekom 2015. početak rada na razvoju DataWarehouse sustava statističkog izvještavanja. Do svibnja 2015. kraj implementacije aplikacija za prekršajne sudove. Do kraja 2015. - uspostavljen (ZIS). - uspostavljen (ILAS).		Rizici: Ključni izazov je uravnoteženje potrebnih financijskih sredstava s kreativnošću ponuđenih tehnoloških rješenja, te onemogućavanje neovlaštenog pristupa i neovlaštenog korištenja podataka.	Podaci i izvještajni sustav omogućit će i bolje upravljanje resursima, analizu poduzetih zakonskih promjena, te pravovremene zakonske izmjene za brže rješavanje postupaka. Ujedno se očekuje poboljšanje pristupa javnosti radu sustava, uključujući informiranje o postupcima pred pravosudnim tijelima i pojedinim poslovima sudske uprave. Završetak provedbe mjere do kraja 2015.		

			<p>- „Court Tracking System“ (CTS), - Zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra (ZIS), - integrirani sustav zemljišne administracije (ILAS).</p> <p>Daljnji razvoj i širenje e-registara te nastavak implementacije zatvorskog informatizacijskog sustava.</p>		neovisnosti suđenja.					
	Mjera 3 Unaprjeđenje parničnog postupka	<p>Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti parničnog postupka.</p> <p>Ubrzanje rješavanja predmeta kroz koncentraciju parničnog postupka u što manji broj održanih ročišta te onemogućavanje višestrukih ukidnih odluka drugostupajnskih sudova.</p>	<p>Redefiniranje i uklanjanje pravila koja usporavaju parnični postupak te uvođenje novih rješenja kojima se osigurava učinkovitost i procesna disciplina, smanjuju troškovi te postupak provodi bez odugovlačenja.</p>	Zakon o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13).	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku stupio na snagu 1.4.2013.	<p>Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4.</p> <p>Do sredine 2015. donošenje novog Zakona o parničnom postupku.</p> <p>Do kraja 2015. donošenje podzakonskih akata.</p>		Nema utjecaja na proračun	<p>Skraćeno trajanje postupaka i smanjenje troškova.</p> <p>Završetak provedbe mjere do kraja 2016.</p>	
	Mjera 4 Učinkovita provedba ovršnog postupka	<p>Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti ovršnog postupka.</p> <p>Postizanje ravnoteže između prava ovrhovoditelja na ostvarenje tražbine i prava ovršenika na zaštitu dostojanstva, i to u pravnom okviru koji omogućava brzinu i efikasnost uz razumne troškove postupka.</p>	<p>Izmjenama zakonodavstva uvodi se novo rješenje u pogledu dostave pismena, zatim elektronička javna dražba koju će provoditi FINA, smanjuju se troškovi ovršnog postupka te se uvodi mogućnost da ovršenik predloži promjenu predmeta i sredstva ovrhe ako je predmet ovrhe nekretnina u kojoj stanuje.</p>	Ovršni zakon (NN 112/12, 25/13).		<p>Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu 4.</p> <p>Do ožujka 2015. usvajanje četiri pravilnika.</p> <p>Praćenje provedbe i analiza uvedenih rješenja.</p>	Rizik: Mogućnost zlorabe instituta dostave u ovršnom postupku koja za posljedicu može imati duže trajanje postupka.	Nema utjecaja na proračun	<p>Skraćeno trajanje postupaka i smanjenje troškova.</p> <p>Završetak provedbe mjere do kraja 2016.</p>	
	Mjera 5	Ubrzanje stečajnih postupaka i	Napušta se rješenje objave	Stečajni zakon (NN 44/96, 29/99,		Za aktivnosti u 2014. vidi tablicu		Rizik:		Ubrzanje stečajnih postupaka i smanjenje troškova istih.

		Unaprjeđenje stečajnog postupka	smanjenje troškova tih postupaka. Stvaranja uvjeta za financijski oporavak prezaduženih građana (potrošača).	oglasa u NN, uvodi se novo rješenje kojim se regulira pitanje troškova stečajnog postupka. Novim zakonodavnim okvirom namjera je regulirati potrošačeve obveze i omogućiti njihovo restrukturiranje postizanjem dogovora između dužnika i njegovih vjerovnika.	129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12).		4. Praćenje provedbe i analiza uvedenih rješenja. Donošenje podzakonskih akata na temelju novog Zakona o stečaju potrošača.		Nesklonost građana (potrošača) korištenju instituta stečaja.		Smanjenje troškova dovest će do namirenja stečajnih vjerovnika u većoj mjeri nego do sada čime bi se vjerovnici, kao zdravi poslovni subjekti, odmaknuli od granice potencijalne insolventnosti. Omogućavanje rješavanja problema prezaduženih građana. Završetak provedbe mjere do kraja 2016.
d) Istraživanje i razvoj	Mjera I Unaprjeđenje sustava kvalitete, upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija te poticanje znanstvene izvrsnosti	Racionalnije i kompetitivnije korištenje javnog financiranja istraživanja i razvoja. Transparentniji sustav upravljanja i financiranja temeljen na kriterijima znanstvene izvrsnosti. Jačanje konkurentnosti kroz povezivanje znanosti i gospodarstva.	Osnivanje znanstvenih centara izvrsnosti. Uvođenje novog načina financiranja znanstvene djelatnosti. Restrukturiranje mreže javnih znanstvenih instituta. Jačanje apsorpcijskog potencijala znanstvenih organizacija s ciljem povlačenja sredstava iz EU fondova i programa. Poticanje i međunarodne suradnje i mobilnosti znanstvenika.	Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13). Zakon o Hrvatskoj zakladi za znanost (NN 117/01, 45/09, 92/10, 78/12); Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09).	Donesene Izmjene i dopune Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Projektno financiranje znanstvene djelatnosti u potpunosti je prešlo u Hrvatsku zakladu za znanost (HRZZ). Sklopljeni višegodišnji (trogodišnji) ugovori za financiranje znanstvene djelatnosti sa svim javnim sveučilištima i javnim znanstvenim institutima. Raspisan natječaj za znanstvene centre	Za aktivnosti u 2014. Vidi tablicu 4. Raspisivanje programa za poboljšanje istraživačkog okruženja povećanjem dostupnosti alata za znanstvena istraživanja. Donošenje novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.	HT 2 Doprinos povećanju ulaganja u istraživanje i razvoj kroz unaprijeđen sustav prihodovnih i rashodovnih mjera, uz naglasak na znanstvenoj izvrsnosti i preobrazbi sustava znanosti.	Rizik: Nedostatna podrška procesu na od strane ključnih dionika.	Sredstva za provedbu mjere u državnom proračunu 2014. 150 mil. kn. (za novi način financiranja znanstvene djelatnosti - Hrvatska zaklada za znanost + trogodišnji ugovori za financiranje). U odnosu na 2013. iznos je povećan za 60 mil. kn.	Poboljšanje istraživačkog okruženja usmjerenog ka znanstvenoj izvrsnosti zajedno s međunarodnom i međusektorskom mobilnošću dovest će do jačanja kapaciteta znanstvenih ustanova. Očekuje se da će mjera u konačnici dovesti do povećanja apsorpcijskih kapaciteta RH za povlačenje financijskih sredstava iz fondova EU i programa, te postupno povećanje BDP-a, a time i poboljšanja opće gospodarske slike. Ujedno će mjera potaknuti povećanje kompetitivnosti hrvatske akademske i znanstvene zajednice za privlačenje sredstava iz fondova EU, odnosno programa Obzor 2020.	

						izvrsnosti. Provedeno tematsko vrednovanje poslijediplomskih doktorskih studija. Započet postupak reakreditacije javnih znanstvenih instituta.					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tablica 3. Glavni ciljevi strategije Europa 2020. - kvalitativni ili kvantitativni utjecaj mjera

Napredak ostvaren pri provedbi	Popis mjera kao odgovor na obvezu te faza u kojoj se nalaze	Procjena utjecaja mjera (kvalitativna ili kvantitativna)
Glavni nacionalni ciljevi strategije Europa 2020.		
<p>Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području zapošljavanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provođenje mjera APZ koje uključuju potpore za zapošljavanje i usavršavanje, samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa • Raspisivanje natječaja za projekte pod Garancijom za mlade na temelju Plana implementacije te provedba projekata i mjera • Provedba vanjske evaluacije aktivnih mjera politike zapošljavanja „Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada“ 	<p>Glavni očekivani utjecaji provedbe mjera APZ, koje se kontinuirano provode od 2013., su smanjenje stope nezaposlenosti te povećanje stope zaposlenosti i to ciljane skupine stanovništva: mladih, osoba s invaliditetom, posebnih skupina, dugotrajno nezaposlenih, nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, starijih osoba te poslodavaca u poteškoćama. Unaprijeđenjem zapošljivosti i aktivacijom potencijala nezaposlenih osoba, kroz provedbu mjera APZ doprinijet će se i ublažavanju socijalnih posljedica nezaposlenosti. Navedene mjere imat će trenutni učinak na zapošljavanje u smislu aktivacije i stvaranja poslova, dok će iste dugoročno utjecati na povećanje ljudskog kapitala i produktivnosti.</p> <p>Iz državnog proračuna za provedbu mjera APZ u 2014. osigurano je ukupno 336.564.000 kn (od čega 2.216.000 kn iznosi Program za Rome), dok se iz ESF-a mjere APZ trebaju financirati s još dodatnih 22.352.000 EUR (od čega će u 2014. biti isplaćeno 18.237.105 EUR, a u 2015. 4.114.895 EUR). Postoji mogućnost i dodatnog financiranja mjera iz EU fondova u 2014. ovisno o dinamici ugovaranja pojedinih projekata, odnosno odobrenja operativne strukture.</p> <p>Uključivanjem mladih u mjere Garancije za mlade doprinijet će se smanjenju stope nezaposlenosti i povećanju stope zaposlenosti mladih, ublažavanju socijalnih posljedica nezaposlenosti te unaprijeđenju poduzetništva mladih. Implementacijom projekata i mjera pod Garancijom za mlade uz aktivnu suradnju svih dionika dat će se prinos osiguranju aktivacije mladih na tržištu rada, kao i mogućnosti nastavka obrazovanja, te uključivanju u rano učenje na radnom mjestu ili pripravništvu. Također, očekivan je utjecaj i na povećanje kupovne moći, smanjenje stope siromaštva te povećanje participacije mladih u tercijarnom obrazovanju. Projekti će se financirati kroz Inicijativu za zapošljavanje mladih te Europski socijalni fond u ukupnom iznosu od 144.032.608 EUR (1.103.169.232 kn).</p> <p>Evaluacije APZ će doprinijeti unaprijeđenju učinkovitosti APZ, odnosno njihovog ciljanja i provedbe. Pretpostavljeni doprinos APZ zapošljavanju (10.000 kroz sedmogodišnje razdoblje) temelji se na učinkovitim i dobro ciljanim mjerama.</p>
<p>Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području istraživanja i razvoja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, Strategije pametne specijalizacije, Strategije poticanja inovacija i Industrijske strategije • Ugovaranje novih kolaborativnih projekata u sklopu grant sheme „Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije“ (Operativni program Regionalna konkurentnost 2007.-2013.) • Izrada nacrtu Programa državnih potpora za istraživanje, razvoj i inovacije za razdoblje 2015.-2020. temeljem revizije Pravilnika o državnoj potpori za razvojno-istraživačke projekte • Izrada nacrtu Programa državnih potpora za istraživanje, razvoj i inovacije za velike poduzetnike za razdoblje 2015.-2020. 	<p>Očekuje se porast ulaganja s 0,75% BDP-a u 2012. na 0,85% u 2014. godini.</p> <p>Unaprijeđenje sustava državnih potpora za istraživanje, znanstveni i tehnološki razvoj te inovacije.</p> <p>Poticanjem privatnih ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije kroz pametnu specijalizaciju i klastere konkurentnosti te poticanjem inovacija temeljenih na rezultatima znanstvenih istraživanja i, općenito, na znanju trebalo bi se potaknuti jačanje veza znanosti i gospodarstva s ciljem povećanja gospodarske konkurentnosti, stvaranja novih radnih mjesta i općenito unaprijeđivanja kvalitete života.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Određivanje okvira za redefiniranje regulatornog okvira za nacionalni inovacijski sustav • Unaprijeđenje modela praćenja statističkih i drugih pokazatelja praćenja istraživanja, razvoja i inovacija • Opremljeni centri na kampusu Sveučilišta u Rijeci • Izgradnja i opremanje Biocentra • Priprema 2 natječaja za poduzetništvo u okviru Operativnog programa za konkurentnost i koheziju 2014. – 2020. • Raspisivanje natječaja o uslugama za Podršku provedbi klaster inicijativa u okviru HKK u sklopu Operativnog programa za konkurentnost i koheziju 2014. – 2020. • Raspisivanje natječaja o uslugama za Uspostavu Visoko tehnološke mreže za industriju i razvoj tehnoloških platformi u sklopu Operativnog programa za konkurentnost i koheziju 2014. – 2020. • Uvođenje sustava poreznih olakšica za ulaganje u inovativna start-up poduzeća, za zapošljavanje istraživača, transfer tehnologije i ulaganje u inovacijske aktivnosti. • Donošenje Zakona o poticanju inovacija • Izmjena postojećeg regulatornog okvira te uspostava sustava za prikupljanje podataka potrebnih za donošenje metodologije za utvrđivanje indikatora održivosti građevina • Uvođenje novih administrativnih mjera tijekom 2015. i 2016. kojima će se potaknuti uporaba zdravlju i okolišu prihvatljivih građevnih proizvoda <p>Ostale mjere koje doprinose Europskom znanstvenom prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljanje učinkovitijeg nacionalnog sustava znanosti • Jačanje suradnje sa zemljama Zapadnog Balkana kroz Strategiju Zapadnog Balkana znanosti i istraživanja za inovacije i te osnivanje regionalnog centra za implementaciju Strategije u RH • Jačanje prijenosa znanja iz znanstvene i akademske zajednice u gospodarstvo poticanjem kolaborativnih projekata i projekata suradnje sa znanstvenom dijasporom 	<p>Zajednički istraživački projekti znanstvene i akademske zajednice i gospodarstva, veća suradnja putem zajedničkog mentorstva doktorskih i diplomskih studenata te financiranje doktorskih istraživanja doprinjet će većem ulaganju u istraživanje i razvoj i jačanju mehanizama transfera znanja, tehnologije, inovacija i intelektualnog vlasništva sveučilišta i instituta u gospodarstvo.</p> <p>Sve navedeno će doprinijeti komercijalizaciji rezultata istraživanja, a posebice stvaranju inovativnih poduzeća i suradnje u zajedničkim organizacijama usmjerenima prema novim idejama, postupcima, procesima, prototipovima ili patentima.</p> <p>Sukladno Planu znanstveno istraživačke infrastrukture u planu je uključivanje u dodatne ERIC inicijative: ESS, SHARE i ELIXIR, a ovisno o raspoloživosti sredstava.</p> <p>Unaprijeđenje mogućnosti održive gradnje i olakšanje razvoja održivih građevnih proizvoda.</p> <p>Poticanje razvoja i proizvodnje održivih građevnih proizvoda (iz otpadnih, odnosno recikliranih materijala) te jačanje konkurentnosti onih izvođača koji svoje kapacitete usmjeravaju ka tehnikama i tehnologijama građenja koje uključuju komponente održive gradnje.</p> <p>Poticanje ponovne uporabe ili recikliranja građevine, njezinih materijala i dijelova nakon uklanjanja te postizanje trajnosti građevine i uporabe sirovina i sekundarnih materijala u građevini, kao i uporabe zdravlju i okolišu prihvatljivih građevnih proizvoda.</p> <p>Uporabom održivih građevnih proizvoda unaprijeđuje se energetska svojstva građevine čime se utječe na smanjenje emisije stakleničkih plinova i povećanje energetske učinkovitosti.</p> <p>Recikliranjem postojećih materijala u proizvodnji održivih građevnih proizvoda štede se resursi i energija koji bi bili utrošeni u proizvodnom procesu nekog građevnog proizvoda koji nije nastao recikliranjem.</p>
<p>Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području smanjenja emisija stakleničkih plinova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada Strategije niskougličnog razvoja RH do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu • Izrada Nacionalnog akcijskog plana za smanjenje emisija iz prometa u RH • Izrada Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu • Izrada Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem • Izrada Plana gospodarenja otpadom RH, čiji sastavni dio je Plan sprječavanja nastanka otpada 	<p>Cilj Strategije niskougličnog razvoja RH je dugoročna usmjerenost gospodarskog i socijalnog razvoja prema društvu s niskim emisijama stakleničkih plinova te stvaranje okvira za poticanje korištenja zelenih tehnologija i inovacija, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora uz ostale pozitivne gospodarske, okolišne i socijalne učinke. Razvoj novih proizvoda na području niskougličnog gospodarstva otvara sposobnost razvoja novih znanstvenih disciplina, usavršava sustav obrazovanja kroz nove programe na svim razinama stručnog osposobljavanja i omogućava brže zapošljavanje posebno mladih stručnjaka tehničkih i prirodnih znanosti.</p> <p>Cilj Strategije prilagodbe klimatskih promjenama je procjena štetnih utjecaja klimatskih promjena u RH u sektorima koji su posebno izloženi utjecaju klimatskih promjena (hidrologija i vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, biološka raznolikost i prirodni kopneni i morski ekosustavi, upravljanje obalnim područjem, ljudsko zdravlje i sl.) te određivanje ciljeva i prioriteta za provedbu mjera prilagodbe</p>

		<p>klimatskim promjenama u RH.</p> <p>Cilj nacionalnog akcijskog plana za smanjenje emisija iz prometa u RH je uspostaviti sustav mreže punionica za punjenje vozila na električni pogon ili pogon na stlačeni plin na javnim površinama, uspostaviti sustav izobrazbe vozača cestovnih vozila za eko vožnju te poticati putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kupnju vozila na električni i hibridni pogon te pogon na plin.</p> <p>S obzirom na povećanje korištenja OIE i energetske učinkovitosti, očekuje se smanjenje ovisnosti o uvozu energije, osiguranje opskrbe energijom uslijed diversifikacije izvora energije, smanjenje računa za energiju, zapošljavanje na novim radnim mjestima povezanim s OI, razvoj novih tehnologija i edukacija stručnjaka za modeliranje utjecaja klimatskih promjena na različite sektore ranjive na klimatske promjene.</p> <p>Cilj Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem jest dugoročno određivanje i usmjeravanje ciljeva upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem na načelima održivog razvitka i integralnog upravljanja morskim i obalnim područjem, primjenjujući ekosustavni pristup u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim, socijalnim i kulturnim razvitkom.</p> <p>Glavni cilj u području gospodarenja otpadom je stvaranje održivog sustava gospodarenja otpadom koji učinkovitije iskorištava resurse iz otpada na okolišu prihvatljiv način.</p> <p>Kao primarni ciljevi u okviru glavnog cilja jesu: uspostava učinkovitog sustava odvojenog skupljanja otpada, smanjenje količina otpada za odlaganje, povećanje udjela recikliranja otpada i poboljšanje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada.</p> <p>Učinkovito provođenje politike održivog razvoja, zaštite okoliša i zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta kroz smanjenje negativnog utjecaja otpada na zdravlje ljudi i na okoliš.</p> <p>Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta, uporaba otpada kao sirovine i u energetske svrhe za dobivanje određenih vrsta energije (<i>waste to energy</i>).</p>
<p>Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području obnovljivih izvora energije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje novog Zakona o obnovljivim izvorima energije • Uspostava sustava vrijednosti prema energiji i potrošnji energije uvođenjem novih tehnologija (do 2020.) • Poboljšanje kvalitete sustava u proizvodnji, distribuciji i potrošnji energije kroz nova mrežna pravila, sustav priključka na mrežu te sustav poticanja proizvodnje el. energije iz OI kroz <i>feeding</i> tarife 	<p>Cilj je poticanje primjene OI u proizvodnji električne energije, poticanje primjene kogeneracije, poticanje korištenja OIE kod fizičkih osoba.</p> <p>Korištenje goriva iz otpada u industriji cementa, poticanje proizvodnje biogoriva, obveza stavljanja biogoriva na tržište RH, obveza nabave ili unajmljivanja vozila koja mogu koristiti biogoriva u javnom prijevozu i javnom sektoru.</p> <p>Poticanje izgradnje proizvodnih pogona vezano za OI kroz izmjene i dopune prostornih planova na županijskim i lokalnim razinama.</p> <p>S obzirom na povećanje korištenja OIE i energetske učinkovitosti, očekuje se smanjenje ovisnosti o uvozu energije, osiguranje opskrbe energijom uslijed</p>

		diversifikacije izvora energije, smanjenje računa za energiju, zapošljavanje na novim radnim mjestima povezanim s OI, razvoj novih tehnologija i edukacija stručnjaka za modeliranje utjecaja klimatskih promjena na različite sektore ranjive na klimatske promjene.
Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području energetske učinkovitosti	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba Programa energetske obnove zgrada javnog sektora 2014.-2015. te izrada istog programa za razdoblje 2016.-2020. • Donošenje i provedba Programa energetske obnove višestambenih zgrada 2014.-2020. • Donošenje i provedba Programa energetske obnove obiteljskih kuća 2014.-2020. • Donošenje i provedba Programa energetske obnove zgrada komercijalnog sektora 2014.-2020. • Pokretanje izrade Nacionalnog informacijskog sustava energetske certificiranja • Usvajanje novog Zakona o energetske učinkovitosti • Usvajanje 3. Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti te dugoročne strategije za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada u RH • Izrada akcijskih planova i prilagodba pojedine zakonodavne regulative programskom okviru energija – klima 2020.-2030. • Izrada uredbi i pravilnika za implementaciju mjera energetske učinkovitosti; prilagodba postojećih zakona i pravilnika drugih sektora gospodarstva vezanih uz Zakon te pratećih podzakonskih akata vezanih uz novi zakonodavni okvir za prilagodbu gospodarstva i energetske sektora programu o klimatskim promjenama • Uspostava novog sustava individualnog pristupa mjerenja i obračuna potrošnje energije i vode do kraja 2015. • Donošenje programa i pravilnika o primjeni inteligentnih mjernih uređaja, semafora, odnosno tehnološki naprednih mreža i distributivnih sustava 	<p>Provedbom programa e.o. zgrada javnog sektora rizici ostvarenja rezultata prenose se na privatni sektor te će država provođenjem ovoga Programa ostvariti dugoročne koristi u sustavnom i racionalnom upravljanju imovinom bez rizika i troškova obnove.</p> <p>Provedbom programa e.o. zgrada stambenog sektora očekuje se: poticanje investicija ukupnog iznosa 817,5 mil. kn godišnje uz udio državnih poticaja od 16%, ostvarivanje oko 270 GWh ušteda energije u neposrednoj potrošnji (16% ukupnog cilja za razdoblje 2008.-2016.), smanjenje emisije CO₂, novo zapošljavanje, povećanje sigurnosti opskrbe energijom, povećanje tržišne vrijednosti nekretnina te poboljšanje uvjeta stanovanja.</p> <p>Provedba Programa e.o. zgrada komercijalnog sektora osim financijskih ušteda dovodi i do značajnog utjecaja na okoliš u vidu smanjenja emisije CO₂, smanjenja potrošnje energije, novog zapošljavanja, utjecaja na gospodarstvo u vidu povećanja BDP-a te utjecaja na zdravlje ljudi postignuto poboljšanjem uvjeta rada i boravka.</p> <p>Izradom Nacionalnog informacijskog sustava energetske certificiranja objedinilo bi se izračunavanje potrebne energije za grijanje i hlađenje zgrada prema važećim normama i zakonskoj regulativi iz područja energetske certificiranja i toplinske zaštite u zgradama te izdavanje energetske certifikata zgrada i unos podataka o energetske stanju zgrade, prikupljanje, pohranu i upravljanje podacima o zgradama i ovlaštenim osobama za provođenje energetske pregleda i energetske certificiranja zgrada.</p> <p>Značajan utjecaj na rasterećenje javne uprave, ubrzanje poslovanja, jednostavniju dostupnost podataka korisnicima, transparentnost podataka, pojednostavljenje postupka izdavanja certifikata, kontrolu izdanih certifikata te postizanje ravnoteže kvalitete na tržištu energetske certificiranja.</p> <p>Cilj je kroz zakonske akte regulirati i poticati energetske učinkovitost u svim segmentima gospodarstva i tehnološkog razvitka s naglaskom na niskougljičnim efektima (od proizvodnje, prijenosa energije, prijevoza i potrošnje energenata u stanovanju, potrošnji i korištenju ekološki kvalitetnijih proizvoda).</p> <p>Povećanje učinkovitosti pojedinih sustava u energetske sektoru postavljanjem programa ušteda energije i energenata, te programskog okvira za energetske politiku RH u segmentu proizvodnje i potrošnje energije.</p> <p>Prilagodba procesa nadzora i upravljanja uštedom energije u pojedinim sektorima gospodarstva te izrada cjelovitog nacionalnog programa za nadzor, mjerenje, analizu i kontrolu cjelovitog energetske tržišta.</p> <p>Jačanje i prilagodba nacionalnog tržišta energije i energenata jedinstvenom EU</p>

		tržištu. Očekuje se postizanje racionalnosti i efikasnosti u korištenju energije i energenata do 2020., podizanje opće svijesti o potrebi i modelima ušteda energije u svim sektorima te smanjenje ovisnosti o uvozu energenata i ciljane vrijednosti ušteda do 2020.
Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području ranog napuštanja školovanja	<ul style="list-style-type: none"> • Usporedba podataka Mreže školskih ustanova i programa te e-Matice kako bi se došlo do optimalnog broja školskih ustanova, a sukladno broju učenika u istima • Analiza statusa školskih ustanova koju slijedi izrada smjernica za izradu racionalne i učinkovite Mreže škola i programa te utvrđivanje potreba odgojno-obrazovnog sustava • Provedba cjelovite kurikularne reforme • Izrada Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te obvezni program predškole • Izrada inoviranog i osuvremenjenog Nacionalnog okvirnog kurikulumu • Izrada Nacionalnih kurikulumu za: devetogodišnje opće obvezno obrazovanje i predmetne /modularne kurikulumu, gimnazijsko obrazovanje i predmetne /modularne kurikulumu, strukovno obrazovanje i kurikulumu za stjecanje strukovnih kvalifikacija u redovnom sustavu obrazovanja te za umjetničko obrazovanje • Izrada novih strukovnih kurikulumu zasnovanih na „work-based learning“ • Donošenje Zakona o odgoju i obrazovanju i osnovnoj školi, Zakona o srednjoškolskom odgoju i obrazovanju te izmjene i dopune Zakona o obrazovanju odraslih • Projektiranje modela promjene strukture sustava odgoja i obrazovanja • Analiza potreba pojedinih odgojno-obrazovnih ustanova i jedinica samouprave za infrastrukturnim, materijalnim i ljudskim resursima • Su/financiranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola koji žive u nepovoljnim socioekonomskim prilikama (učenici koji ostvaruju prava na temelju braniteljskog statusa roditelja i učenici čije su obitelji korisnici zajamčene minimalne naknade) • Su/financiranje prijevoza za učenike osnovnih i srednjih škola koji žive u nepovoljnim socioekonomskim prilikama • Financiranje nastavka obrazovanja za učenike koji su završili dvogodišnje i trogodišnje strukovne programe 	Ujednačavanjem i usklađivanjem dokumenata obrazovne politike očekuje se prinos smanjenu ranog napuštanja školovanja. Uspostavljanjem funkcionalno opremljenih škola čiji programi zadovoljavaju specifične razvojne potrebe učenika, osiguravaju jednake mogućnosti školovanja i stjecanje temeljnih kompetencija za pristup tržištu rada, ali i nastavak obrazovanja daje se prinos smanjenu ranog napuštanja školovanja. Također, ranijim uključivanjem djece u odgojno-obrazovni sustav, produljenjem trajanja općeg obrazovanja te osiguravanjem prohodnosti i učinkovitosti u sustavu za nastavak obrazovanja, kao i podizanjem razine uključenosti u programe obrazovanja odraslih, s ciljem osiguravanja boljih uvjeta za stjecanje temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, jačanje društvene kohezije i prevenciju društvene isključenosti te povećanje konkurentnosti hrvatskog društva i gospodarstva daje se prinos smanjenu ranog napuštanja školovanja. Osiguranjem minimalnih obrazovnih standarda za ranjive skupine učenika osnovnih i srednjih škola kroz osiguranje udžbenika i prijevoza učenika i financiranje programa nastavka obrazovanja nakon završavanja trogodišnjeg školovanja doprinosi se prevenciji i smanjivanju ranog napuštanja školovanja i stjecanje dodatnih kompetencija ranjivih skupina učenika.
Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području visokoškolskog obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja • Povećanje upisnih kvota za starije od 25 godina • Prilagodba izvedbe studijskih programa osobama koje studiraju uz rad • Izmjena Zakona o osiguravanju kvalitete i znanosti u visokom obrazovanju • Priprema natječaja u okviru ESF-a za podršku osiguravanju i unaprjeđenju kvalitete visokog obrazovanja te internacionalizaciji visokog obrazovanja • Donošenje Pravilnika o evidencijama • Provođenje natječaja za izradu informacijskog sustava znanosti i visokog obrazovanja • Početak pregovora s visokim učilištima o programskim ugovorima • Umrežavanje podataka o diplomiranim s HZZ-om i HZMO-om te izgradnja aplikacije za praćenje diplomiranih 	Skupina koja će 2020. imati 30-34 je skupina koja 2014. ima 24-28 godina. S obzirom da se ista mahom nalazi izvan sustava visokog obrazovanja, navedene mjere idu u cilju poticanja tih generacija studenata da se ili vrata u sustav obrazovanja i steknu kvalifikaciju ili da ju steknu uz rad, a da im se ipak vrednuje prethodno stečeno znanje i iskustvo. Nadalje, s ciljem unaprjeđenja konkurentnosti visokog obrazovanja i učinkovitog upravljanja materijalnim resursima radit će se na razvoju sustava za osiguravanje kvalitete i brige o razvoju kulture kvalitete uz internacionalizaciju visokog obrazovanja. Kroz sustavne poticajne mjere utjecat će se na unaprjeđenje unutrašnjih i vanjskih sustava za osiguravanje kvalitete, društvene odgovornosti visokih učilišta i ostalih dionika u sustavu te povećanje učinkovitosti javnog

	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba natječaja za pomoć u pripremi projekata u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj te završetak pregovora o kreditu s Europskom investicijskom bankom s ciljem izgradnje i obnove visokoobrazovne infrastrukture • Priprema natječaja iz ESF-a za subvencioniranje uspješnih studenata kroz programske ugovore • Priprema natječaja iz ESF-a za dodjelu stipendija studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa 	<p>financiranja visokog obrazovanja kroz aktivnosti usmjerene na skraćivanje vremena studiranja, učinkovitije upravljanje institucijama i financiranje temeljenom na rezultatima.</p> <p>Također, na povećanje broja visokoobrazovanih utjecat će se osiguranjem većeg pristupa studiranju kroz izgradnju visokoobrazovne infrastrukture dok će se kroz subvencije i stipendije utjecat najviše na povećanje uključenosti u visoko obrazovanje i završnosti studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa.</p>
<p>Nacionalni cilj strategije Europa 2020. u području smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Donošenje Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH 2014.-2020. • Izrada programa provedbe za razdoblje od tri godine s ciljanim mjerama usmjerenima k ostvarenju smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti, točno naznačenim nositeljima mjera i rokovima, sukladno predviđenim strateškim aktivnostima 	

Tablica 4. Pregled glavnih obveza u ključnim područjima reformi za sljedećih 12 mjeseci

Glavne (nove ili ažurirane) obveze u Nacionalnom programu reformi za sljedećih 12 mjeseci	Procjena utjecaja mjera pomoću odabranih indikatora					
	INDIKATOR	Početna vrijednost 2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
I. JAVNE FINACIJE						
I. a) Institucionalni okvir za upravljanje fiskalnom politikom						
MJERA 1 - Reforma okvira za upravljanje fiskalnom politikom						
<p>Uskladiti Uredbu o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti</p> <p>Provedba kontrole Izjave o fiskalnoj odgovornosti i Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna JLP(R)S</p> <p>Izrada godišnjeg i polugodišnjeg izvještaja o primjeni fiskalnih pravila u skladu sa rokovima danima u Zakonu o fiskalnoj odgovornosti</p> <p>Sastanci Povjerenstva za fiskalnu politiku</p>	<p>Od ukupno 612 pregledanih Izjava o fiskalnoj odgovornosti 531 ih je bilo na obrascu Ib kojim se potvrđuje zakonito namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstva uz slabosti i nepravilnosti u određenim područjima koje nisu utjecale na zakonito namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstva</p>	531 obrazaca Ib	500 obrazaca Ib	450 obrazaca Ib	400 obrazaca Ib	350 obrazaca Ib
MJERA 2 - Unaprjeđenje fiskalne statistike						
<p>Izmjena i/ili dopuna Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu</p> <p>Provođenje analize opterećenja izvještajnih jedinica</p> <p>Izmjena i/ili dopuna Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu</p>						
I. c) Javna poduzeća						
MJERA 1 - Restrukturiranje i monetizacija HAC i ARZ						
<p>Odabir najpovoljnije ponude i zaključenje komercijalnog ugovora s koncesionarom</p> <p>Financijsko zaključenje transakcije; naplata koncesijske naknade te davanje autocesta koncesionaru na upravljanje i održavanje</p>						
MJERA 2 - Restrukturiranje HŽ Cargo i HŽ Putnički prijevoz						

<p><u>HŽ Cargo</u></p> <p>Dokapitalizacija poduzeća HŽ Cargo čime VRH preuzima dug poduzeća u iznosu od 800 milijuna kuna i izdaje novo državno jamstvo za financiranje programa restrukturiranja u iznosu od 250 milijuna kuna</p> <p>Smanjenje broja zaposlenih zbrinjavanjem zaposlenika</p> <p>Smanjenje rashoda za zaposlene za 25% u razdoblju ožujak-lipanj 2014, te za 15% u razdoblju srpanj-rujan 2014. (ukupno smanjenje rashoda za plaće za 59,8 milijuna kuna u 2014.)</p> <p>Dorada plana restrukturiranja i daljnja provedba</p> <p><u>HŽ Putnički prijevoz</u></p> <p>Potpisivanje PSO ugovora na 10 godina</p> <p>Objava natječaja za osiguranje razlike do 1.600 milijuna kuna potrebnih sredstava za kupnju 44 motorna vlaka</p> <p>Privatizacija željezničkih društava (tvrtke kćeri) Tersus eko i Željeznička tiskara</p>	<p>broj zaposlenih u poduzeću HŽ Cargo</p>	<p>3.450</p>	<p>2.650</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>MJERA 3 - Restrukturiranje Croatia Airlines</p>						
<p>Smanjenje broja zaposlenih</p> <p>Ukidanje pojedinih prava iz kolektivnih ugovora</p> <p>Ukidanje beneficiranog staža svom osoblju</p> <p>Zatvaranje prodajnih jedinica u inozemstvu</p>	<p>smanjenje broja zaposlenih</p>	<p>43</p>	<p>133</p>	<p>10</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p></p>	<p>broj zatvorenih prodajnih jedinica u inozemstvu</p>	<p>1</p>	<p>3</p>	<p>2</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>MJERA 4 - Reforma vodno-komunalnog sektora</p>						
<p>Izmjena Zakona o vodama</p> <p>Donošenje Uredbe o uslužnim područjima</p> <p>Okupljanje vodno-komunalnih društava</p>	<p>broj vodno-komunalnih poduzeća</p>		<p>180</p>	<p>20</p>	<p>20</p>	<p>20</p>
<p>I. d) Mirovinski sustav</p>						
<p>MJERA 3 - Unaprjeđenje sustava invalidskih mirovina i profesionalne rehabilitacije</p>						
<p>Donošenje potrebnih pravilnika</p>	<p>broj osiguranika na profesionalnoj rehabilitaciji (kumulativno)</p>	<p>42</p>	<p>100</p>	<p>500</p>	<p>550</p>	<p>600</p>

Opsežna revizija nalaza i mišljenja izdanih u postupku ostvarivanja prava na temelju invalidnosti. Razvoj instrumenata za korištenje instituta profesionalne rehabilitacije Podizanje stupnja fleksibilnosti za korištenje instituta profesionalne rehabilitacije kod poslodavaca Uključivanje socijalnih partnera u proces pripreme za veće korištenje instituta profesionalne rehabilitacije Educiranje potencijalne populacije, koja će moći koristiti institut profesionalne rehabilitacije, o mogućnostima korištenja tog instituta	broja korisnika koji po osnovi revizije nalaza ostaju bez prava na invalidsku mirovinu (kumulativno)		50	100	150	200
MJERA 4 - Proširenje kruga korisnika mirovina koji uz korištenje mirovine mogu raditi						
Analiza svih kategorija osiguranika na koje se odnose posebna povoljnija prava iz mirovinskog osiguranja radi ispitivanja mogućnosti za rad i korištenje mirovine Donošenje odluke o kategorijama osiguranika kojima se može omogućiti rad i istovremeno korištenje mirovine						
MJERA 5 - Izmjena postojećeg sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem						
Donošenje Zakona o kategorizaciji štetnosti utjecaja poslova na zdravlje radnika						
MJERA 7 - Uvođenje priznanja prava na dodatak na mirovinu u odgovarajućem postotku korisnicima koji će mirovine ostvarivati iz oba obvezna stupa						
Analiza i procjena potrebnih sredstava za ostvarivanje mjere te održavanje dugoročne financijske stabilnosti mirovinskog sustava						
MJERA 8 - Informatizacija sustava generacijske solidarnosti						
Izgradnja informacijsko-komunikacijske infrastrukture koja će omogućiti primjenu strategije E-uprave i uključivanje HZMO-a u projekt E-gradanin Standardiziranje i ažuriranje baze podataka koji će se elektronički razmjenjivati s nadležnim ustanovama EU te utvrđivanje postupaka i učinkovitog nadzora razmjene podataka Daljnji razvoj elektroničkog sustava za upravljanje dokumentacijom (ESUD) u sklopu kojeg se planira uvesti e-spis u sve organizacijske jedinice HZMO-a, te izgradnja web servisa koji će omogućiti on-line razmjenu podataka između HZMO-a i drugih tijela državne i javne vlasti Provedba propisa EU na području koordinacije sustava mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i određivanja mjerodavnog zakonodavstva Dovršetak potrebne infrastrukture za implementaciju sustava EESSI	povećanje broja korisnika koji imaju pristup osobnim podacima putem Interneta (kumulativno)	80.000	200.000	150.000	1.500.000	1.550.000
MJERA 9 - Redefiniranje kruga osoba u obveznom kapitaliziranom sustavu						

Definiranje kategorije osiguranika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova, a ostvarivat će pravo iz mirovinskog osiguranja temeljem staža osiguranja s povećanim trajanjem	broj osiguranika koji koriste prava s osnove staža s povećanim trajanjem, odnosno novim odgovarajućim institutom	75.000	70.000	65.000	63.000	61.000
Definiranje novog instituta koji će zamijeniti staž osiguranja s povećanim trajanjem						
Informiranje zainteresirane javnosti o mogućnostima izlaska iz obveznog kapitaliziranog sustava i korištenju prava temeljem novog instituta						
Propisivanje mogućnosti izlaska iz obveznog kapitaliziranog sustava za kategorije članova koji će pravo iz mirovinskog osiguranja koristiti temeljem novog instituta						
I. e) Zdravstveni sustav						
MJERA 1 - Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016.						
Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016.						
Izrada pojedinačnih projekata provedbe Nacionalnog plana na razini bolnica i skupina bolnica						
Analiza i usvajanje projekata provedbe od strane Ministarstva zdravlja						
MJERA 2 - Informatizacija zdravstva						
Usvajanje strateškog plana e-Zdravlja						
Spajanje svih bolnica, poliklinika te većih domova zdravlja na zdravstveni VPN						
Uključivanje HZZO-a u projekt e-Građani – HZZO sudjeluje kroz tri uloge: kao pružatelj sigurnosnih vjerodajnica (pametna kartica HZZO-a), davatelj e-usluga i kao pošiljatelj e-poruka u korisnički pretinac građana						
Priprema HZZO-a za certifikaciju po ISO/IEC 27001:2013						
Certifikacija bolničkih sustava naručivanja						
Informatizacija Nacionalnih preventivnih programa						
Izgradnja sustava za kontrolu i učinkovitiji prihvrat računa pružatelja zdravstvenih usluga (e-Račun)						
Nacionalno uvođenje e-Uputnice, e-Nalaza i elektroničkog zdravstvenog zapisa u primarnu zdravstvenu zaštitu i 30 bolnica						
Uvođenje e-Smjernica za upućivanje u čitav zdravstveni sustav (20 smjernica)						
Izrada informatičkih rješenja za praćenje obrazaca utvrđivanja privremene nesposobnosti, radi ranog uočavanja odstupanja od uobičajenih obrazaca i ranije kontrole						

MJERA 3 - Ugovaranje primarne zdravstvene zaštite na temelju mjerljivih pokazatelja učinkovitosti i kvalitete						
Uvođenje mogućnosti udruživanja doktora u peer grupe, odnosno grupe stručnjaka iste ili različite specijalizacije koje se redovito sastaju						
Uvođenje mogućnosti zapošljavanja dodatne medicinske sestre/tehničara u skupnim praksama obiteljske medicine, zdravstvene zaštite žena i predškolske zdravstvene zaštite, odnosno doktora dentalne medicine u skupnoj praksi dentalne medicine						
Uspostava novog modela upućivanja u sekundarnu/tercijarnu razinu zdravstvene zaštite (uključuje i drugo mišljenje i pregled medicinske dokumentacije bez prisutnosti pacijenta)						
Informatičko praćenje najčešćih kroničnih bolesti (Paneli)						
MJERA 4 - Kontrola rashoda za bolovanje						
Izrada hodograma kontrole zdravstvenih ustanova/privatnih zdravstvenih radnika sve tri razine zdravstvene zaštite						
Izrada informatičkih rješenja za praćenje obrazaca utvrđivanja privremene nesposobnosti, radi ranog uočavanja odstupanja od uobičajenih obrazaca i ranije kontrole						
MJERA 5 - Oblikovanje cijena lijekova						
Određivanje cijena lijekova za koje nositelji odobrenja traže stavljanje u listu lijekova HZZO (sjednice Povjerenstva za lijekove održavaju se jednom mjesečno, a odluka o stavljanju lijekova na listu donosi se najmanje 4 puta godišnje – kontinuirano						
Započeti postupak godišnjeg izračuna cijena lijekova planira se dovršiti u skladu s Pravilnikom						
Započeti novi postupak javnog nadmetanja za utvrđivanje referentnih cijena lijekova						
MJERA 6 - Izlazak HZZO iz državne riznice						
Izrada akcijskog plana s definiranim međuresorskim djelovanjima po pitanju legislativnog usklađenja						
I. f) Sustav socijalne skrbi						
MJERA 1 - JNC						
Uvođenje ZMN						
Izmjena Zakona o socijalnoj skrbi						
Izrada akcijskog plana za N4						
Virtualni <i>back office</i> putem aplikacije SocSkrb za naknadu NI						
MJERA 2 - Reforma socijalnog ugovaranja						
Usvajanje 6 pravilnika i 2 odluke, sukladno novom Zakonu o socijalnoj skrbi						

MJERA 3 - Jedinствeno tijelo vještačenja						
Donošenje Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja						
3. TRŽIŠTE RADA						
3. a) Fleksibilizacija i mobilnost tržišta rada						
MJERA 1 - Promjena radnog zakonodavstva						
Donošenje novog Zakona o radu	zakonska zaštita zaposlenja, EPL indeks	2,32	2,23	2,23	2,23	2,23
Donošenje provedbenih propisa						
MJERA 2 - Promjena zakonodavstva u području reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnih ugovora						
Donošenje Zakona o reprezentativnosti udruga sindikata i poslodavaca	broj bipartitnih sektorskih socijalnih vijeća	4	5	6	7	8
Donošenje provedbenih propisa						
MJERA 4 - Uređenje sustava profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom						
Donošenje: Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju Pravilnika o kvotnom sustavu zapošljavanja Pravilnika o očevidniku o zaposlenim osobama s invaliditetom Pravilnika o integrativnim i zaštitnim radionicama, te Pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom	broj zaposlenih osoba s invaliditetom iz evidencije HZZ-a	1.744	1.800	2.000	2.100	2.200
MJERA 5 - Očuvanje radnih mjesta pri restrukturiranju poslodavaca						
Donošenje Zakona o potporama za očuvanje radnih mjesta	broj novoregistriranih u evidenciji HZZ-a iz gospodarskih razloga	66.379	65.000	62.000	57.000	50.000
3. b) Povezivanje tržišta rada i obrazovanja						
MJERA 1 - Razvoj instrumenata i organizacije za primjenu HKO						
Provedba ankete o standardu zanimanja	broj zanimanja obuhvaćen anketom o standardu zanimanja	0	50	-	-	-
Izrada profila sektora						
Donošenje Pravilnika o Registru HKO-a	broj izrađenih profila sektora	0	5	10	10	10
Osnivanje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala	broj osnovanih sektorskih vijeća	0	5	5	5	5
Osnivanje 5 sektorskih vijeća						

MJERA 2 - Primjena HKO							
Provedba projekata za izradu standarda zanimanja	broj izrađenih standarda zanimanja	0	0	20	20	20	
Provedba projekata za izradu standarda kvalifikacija	broj izrađenih standarda kvalifikacija	0	10	10	10	10	
Provedba projekata za izradu obrazovanih programa							
Donošenje Pravilnika o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja							
3. c) Učinkovitost institucija na tržištu rada							
MJERA 1 - Jačanje kapaciteta i osiguravanje kvalitetnije usluge Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ)							
Otvaranje 20 centara za mlade	zapošljavanje nezaposlenih osoba na otvorenom tržištu rada (broj slučajeva evidentiranih kroz tekuću godinu)	177.430	185.000	200.000	220.000	240.000	
Uspostava 2 CISOK centra		broj centara za mlade	2	22	-	-	-
Razvoj individualnih oblika rada i razvoj on-line kontakata s nezaposlenim osobama (umjesto grupnih oblika)		broj CISOK centara	8	10	16	-	-
Razvoj novih on-line usluga za nezaposlene							
Usavršavanje kompetencija profesionalnih savjetnika za profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere s obzirom na specijalizaciju							
MJERA 2 - Razvoj sustava informiranja za razvoj karijere							
Unaprjeđenje informacija dostupnih na portalu HZZ-a za razvoj karijere							
Eksperimentalno puštanje portala u rad							
4. KONKURENTNOST							
4. a) Poslovno okruženje							
MJERA 1 - Smanjenje neporeznog opterećenja u gospodarstvu							
Smanjenje / ukidanje parafiskalnih nameta	broj smanjenih / ukinutih parafiskalnih nameta (kumulativno)	41	42	53			
MJERA 2 - Pojednostavljenje uvjeta za poslovanje na digitalnom jedinstvenom tržištu EU							
Provedba pilot projekt razmjene e-računa							
Ukinuti obvezu prijave za upis u sudski i obrtni registar u papirnatom obliku							
MJERA 3 - Poticanje normizacije							
Uspostava repozitorija hrvatskih normi							
Uspostava sustava e-prodaje normi							

MJERA 4 - Unaprjeđenje zemljišno-knjižnog postupka						
Uvođenje ZIS-a u ZK odjele Povezivanje ključnih registara sa sustavom zemljišnih knjiga Uvođenje mogućnosti izdavanja ZK izvotka neovisno o mjesnoj nadležnosti Uvođenje mogućnosti elektroničkog podnošenja zahtjeva za upis u zemljišne knjige Uspostava digitalne arhive zemljišnih knjiga Pojedinačno preoblikovanje katastarskih čestica u bazu zemljišnih podataka	broj ZK odjela s uvedenim ZIS-om	14	40	50		
	broj povezanih registara	0	5			
	broj ZK odjela s mogućnosti izdavanja ZK izvotka	0	104			
	broj ZK odjela s mogućnosti elektroničkog podnošenja zahtjeva	0	26	104		
	broj ZK odjela s digitalnom arhivom	0	15	15	30	44
	broj ZK odjela s bazom zemljišnih podataka	0	0	30	30	44
MJERA 5 - Integrirano prostorno planiranje						
Donošenje Pravilnika o sadržaju izvješća o stanju u prostoru i Pravilnika o sadržaju prostornih planova Donošenje Uredbe o informacijskom sustavu i Uredbe o zahvatima u prostoru i površinama državnog značaja i područnog (regionalnog) značaja Donošenje Strategije prostornog razvoja RH	broj izdanih odobrenja za građenje	6.687	8.400			
MJERA 6 - Informacijski sustav prostornog uređenja i njegovi moduli						
Uvođenje e-dozvole Edukacija korisnika e-dozvola Prilagodbe, poboljšanja i daljnji razvoj aplikacije e-katalog	broj dana potrebnih za izdavanje akta o gradnji (Doing business)	317	74	≤70	≤70	≤70
MJERA 7 - Razvoj širokopojasnog pristupa						

	brzina obzirom na udio stanovnika kojima je usluga dostupna (u Mbit/s)	brzine ≤30 Mbit/s	brzine ≤30 Mbit/s	brzine ≤30 Mbit/s	brzine ≤30 Mbit/s	brzine ≥30 Mbit/s
Početak pripreme za izradu nove Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u RH za razdoblje od 2016. do 2020.	gustoća priključaka širokopojasnog pristupa Internetu putem nepokretne mreže u odnosu na ukupni broj stanovnika	21,44%	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje
	gustoća priključaka širokopojasnog pristupa Internetu putem pokretne mreže u odnosu na ukupni broj stanovnika	9,88%	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje
	ukupna gustoća širokopojasnog pristupa Internetu u odnosu na ukupni broj stanovnika	31,44%	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje	cca +2% /godišnje
4. b) Javna uprava						
MJERA 1 - Integracija pratećih službi						
Dovršetak postupka mapiranja poslovnih procesa						
Izrada matrice potrebnih zakonskih promjena						
Usvajanje plana provedbe aktivnosti						
Uspostava <i>Shared Service</i> centra, koji će preuzeti obvezu objedinjavanja informacijske infrastrukture te uspostave <i>SaaS (Software as a Service)</i> , <i>IaaS (Infrastructure as a Service)</i> i <i>PaaS (Platform as a Service)</i> sustava za potrebe državne uprave						
MJERA 2 - <i>Outsourcing</i> usluga						
Donošenje Odluke VRH kojom će se odrediti točni modeli, opseg primjene i faze realizacije po sektorima i djelatnostima, a slijedom zaključaka studije opravdanosti						

<p>Prelazak na novi sustav za djelatnosti i tijela koja su određena za <i>outsourcing</i>, a nakon usvajanja Odluke VRH</p> <p>Izrada tehničkih specifikacija i plana provedbe postupaka javne nabave i standarda kvalitete za svaku pojedinu djelatnost</p> <p>Donošenje Odluke o upravljanju viškom zaposlenika</p>						
MJERA 3 - Objedinjena javna nabava						
<p>Provedba pilot projekta središnje javne nabave</p> <p>Izrada projekta za uspostavu sustava središnje objedinjene javne nabave</p>						
MJERA 4 - COP u okviru Registra zaposlenih u javnom sektoru						
<p>Uključivanje u COP 133.026 zaposlenih u zdravstvu i školstvu</p> <p>Uključivanje u COP 4.211 zaposlenih u HZMO i HZZ</p> <p>Uključivanje u COP preostalih 5.681 zaposlenih u sustavu kulture i zaštite prirode</p>	<p>broj institucija uključenih u COP (broj je promjenjiv zbog spajanja)</p>	0	2.222	-	-	-
MJERA 5 - Uspostava jedinstvene informacijske infrastrukture države i metaregistra						
<p>Donošenje Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi</p>						
MJERA 6 - Jačanje kapaciteta za apsorpciju sredstava iz fondova EU						
<p>Izrada Detaljnog plana apsorpcije (DPA) za razdoblje 2014.-2023., koji sadrži podatke o alokacijama, planiranim projektima i dinamici provedbe te očekivanom broju postupaka dodjele, zaprimljenih projektnih prijedloga i sklopljenih ugovora o dodjeli sredstava</p> <p>Izrada Strateške analize radnog opterećenja (SARO) za svako tijelo za razdoblje 2014.-2023.</p> <p>Priprema detaljnog razvojnog plana (DRP) za daljnje jačanje kapaciteta tijela, uključujući plan usavršavanja, plan zapošljavanja te plan korištenja sredstava tehničke pomoći</p> <p>Donošenje Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014.-2020.</p> <p>Donošenje Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda i Kohezijskog fonda vezano uz cilj «Ulaganje za rast i radna mjesta» za razdoblje 2014.-2020.</p> <p>Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja Europskog fonda za regionalni razvoj vezano uz cilj «Europska teritorijalna suradnja» za razdoblje 2014.-2020.</p> <p>Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni</p>						

razvoj za razdoblje 2014.-2020.						
Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo za razdoblje 2014.-2020. te provedba priprema za postupak potvrđivanja						
Izmjene sustava utvrđivanja posebnih složenosti poslova te uvođenje mjera zadržavanja službenika / djelatnika na poslovima s posebnim koeficijentima složenosti poslova						
4. c) Pravosuđe						
MJERA 1 - Reorganizacija pravosudnog sustava						
Donošenje novog Zakona o područjima i sjedištima sudova						
Donošenje novog Zakona o područjima i sjedištima državnih odvjetništava						
Implementacija teritorijalne reorganizacije općinskih sudova i općinskih državnih odvjetništava						
Izmjene i dopune Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika						
Izmjene i dopune Zakona o sudovima						
Izmjene i dopune Zakona o javnom bilježništvu						
Izmjene i dopune Pravilnika o službenim sjedištima javnih bilježnika te donošenje niza okvirnih mjerila						
MJERA 2 - Informatizacija pravosuđa						
	ukupni broj sudova s implementiranim ICMS-om	89	93	93	-	-
Nastavak projekta nadogradnje i implementacije ICMS-a (za sve općinske, županijske, trgovačke sudove, Visoki trgovački sud, Vrhovni sud)	broj lokacija sudova, odvjetništava i ZK odjela koja nemaju WAN mrežu	105	105	0		
Nastavak procesa povezivanja WAN mrežom (za sve lokacije sudova, državnih odvjetništava, prekršajnih sudova, ZK odjela)	broj lokacija odvjetništava koji nema implementiran CTS	40	25	0		
Nastavak implementacije CTS-a (na sva državna odvjetništva, županijska odvjetništva, USKOK i DORH)	broj lokacija prekršajnih sudova koji nema implementiran ICMS	63	53	0		
Povećanje broja usluga u sustavu e-Građani						

	broj usluga u sustavu e- Građani	0	4	6	8	10
MJERA 3 - Unaprjeđenje parničnog postupka						
Donošenje novog Zakona o parničnom postupku						
MJERA 4 - Učinkovita provedba ovršnog postupka						
Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona i Zakona o provedbi prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku	povećanje broja riješenih predmeta u odnosu na zaprimljene predmete na godišnjoj razini	0%	2%	3%	3%	
MJERA 5 - Unaprjeđenje stečajnog postupka						
Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona						
Donošenje Zakona o stečaju potrošača						
4. d) Istraživanje i razvoj						
MJERA 1 - Unaprjeđenje sustava kvalitete, upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija te poticanje znanstvene izvrsnosti						
Imenovanje prvih znanstvenih centara izvrsnosti	ulaganja javnog sektora u istraživanje i razvoj u BDP-u (GOVERD + HERD)	0,42%	0,45%			0,60%
Početak financiranja znanstvenih projekata Hrvatske zaklade za znanost						
Raspisivanje novih natječaja za financiranje znanstvenih projekata i mladih istraživača						
Restrukturiranje mreže javnih znanstvenih instituta						
Pregovori za uvođenje cjelovitog programskog financiranja znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja						
Izmjene Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju						

Glavne obveze u okviru Smjernica za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja za 2014.	Procjena utjecaja mjera
AKTIVNE MJERE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA	
Dodjeljivanje potpora za zapošljavanje i usavršavanje nezaposlenih osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada kroz sufinanciranje plaća za pojedine ciljne skupine (mlade osobe, dugotrajno nezaposlene osobe, osobe starije od 50, posebne skupine nezaposlenih, osobe s invaliditetom, osobe romske nacionalne	Povećanje udjela mladih osoba, dugotrajno nezaposlenih osoba, osoba starijih od 50, posebnih skupina nezaposlenih, osoba s invaliditetom, osoba romske nacionalne manjine i drugih ranjivih skupina u ukupnom zapošljavanju i mjerama.

manjine i druge ranjive skupine) te sufinanciranjem općeg i posebnog usavršavanja.	
Dodjeljivanje potpora za samozapošljavanje u vidu potpora male vrijednosti u iznosu od 25.000 kuna osobama iz evidencije nezaposlenih HZZ-a koje imaju razrađenu poduzetničku ideju, odnosno Poslovni plan.	Porast broja samozaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a Osobama koje se samozapošljavaju bit će olakšan početni period razvoja poduzetničke ideje .
Provođenje programa obrazovanja nezaposlenih sukladno potrebama tržišta rada. Programe obrazovanja ugovara te financira HZZ, koji također izrađuje i preporuke za kreiranje upisne politike na temelju analize lokalnih tržišta rada.	Povećanje broja nezaposlenih osoba u programima osposobljavanja, prekvalifikacije i usavršavanja sukladno potrebama lokalnog tržišta rada. Programi obrazovanja nezaposlenih utječu na podizanje razine kvalificiranosti i na otklanjanje rizika od dugotrajne nezaposlenosti. Programi obrazovanja odabiru se na temelju analize potreba lokalnih tržišta rada te se time utječe i na smanjenje nerazmjera vještina na tržištu rada. Programi će također doprinijeti postizanju veće regionalne jednakosti te većoj zaposlenosti, posebice ranjivih i teže zapošljivih skupina.
Omogućavanje stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa mladima osobama za stjecanje radnog iskustva u zvanju za koje su se obrazovali. Intervencija je usmjerena mladim osobama za stjecanje radnog iskustva u zvanju za koje su se obrazovali. Tako osoba uči uz rad na radnom mjestu što joj omogućava stjecanje radnog iskustva ali i uvjeta za polaganje državnog, stručnog ili majstorskog ispita.	Povećanje udjela osoba bez radnog iskustva u mjerama aktivne politike zapošljavanja radi stjecanja iskustva
Intervencije koje utječu na tržište rada, a ne smatraju se aktivnom politikom zapošljavanja u užem smislu	
Izrada Profesionalnog plana traženja posla s nezaposlenom osobom radi pripreme za zapošljavanje i traženja posla Profesionalni plan sadrži popis poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati prema njezinim utvrđenim stručnim, radnim i osobnim mogućnostima te popis aktivnosti koje će nezaposlena osoba provoditi u cilju zapošljavanja unutar utvrđenih rokova izvršenja.	Izrada Profesionalnog plana traženja posla, profesionalno usmjeravanje, razvoj vještina upravljanja karijerom, profesionalna rehabilitacija te djelovanje mobilnih timova doprinose smanjivanju frikcijske i strukturne nezaposlenosti, te time doprinose funkcioniranju tržišta rada. Definiranje individualnog plana traženja posla u roku od 60 dana od prijave nezaposlene osobe u evidenciju. Praćenje zapošljavanja osoba u skladu s utvrđenim prioritetnim zanimanjem iz profesionalnog plana.
Provođenje profesionalnog usmjeravanja Profesionalno usmjeravanje je skup različitih stručnih postupaka kojima se identificiraju mogućnosti, interesi i kompetencije korisnika, kako bi donijeli odluke o obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju te upravljali vlastitim profesionalnim razvojem. Uključuje informiranje, savjetovanje, utvrđivanje profesionalnih potencijala i praćenje profesionalnog razvoja. To će omogućiti korisnicima dobivanje korisnih informacija i savjeta, odnosno stjecanje znanja i vještina o sustavu tržišta rada i obrazovanja, što će im omogućiti donošenje odgovarajućih odluka u pogledu obrazovanja i zapošljavanja.	Aktivnosti profesionalnog informiranja, profesionalnog savjetovanja, utvrđivanje profesionalnih potencijala, praćenje profesionalnog razvoja – utječu na odgovarajući odabir obrazovanja i zanimanja pojedinaca što doprinosi unaprjeđenju njihove zapošljivosti. Povećanje broja osoba u obrazovanju u programima traženim na tržištu rada, povećanje broja osoba kojima je omogućeno stjecanje i unaprjeđenje znanja o tržištu rada i sustavu obrazovanja.
Razvoj vještina upravljanja karijerom Razvoj vještina upravljanja karijerom podrazumijeva stjecanje znanja i vještina potrebnih za povećanje zapošljivosti i unaprjeđenje profesionalnog razvoja pojedinca. Uključuje informiranje, savjetovanje i samoprocjenu nezaposlene osobe i ostalih tražitelja zaposlenja radi mogućnosti pronalaženja posla i planiranja karijere.	Aktivnosti informiranje, savjetovanje i samoprocjenu nezaposlenih osobe i ostalih tražitelja zaposlenja o neophodnim kompetencijama kao i zahtjevima, ponudom i potražnjom na tržištu rada unaprjeđuju mogućnosti pronalaženja posla i planiranja karijere. Razvoj vještina upravljanja karijerom omogućit će pojedincu stjecanje znanja i vještina o upravljanju profesionalnim razvojem, što će povećati sposobnost njegovog zapošljavanja.
Provođenje profesionalne rehabilitacije Profesionalna rehabilitacija omogućuje nezaposlenim osobama s invaliditetom, utvrđenim prema posebnim propisima, stjecanje znanja i vještina potrebnih za zapošljavanje, odnosno zadržavanje zaposlenja. U svrhu	Aktivnostima utvrđivanja preostalih radnih i općih sposobnosti, radnim osposobljavanjem, prekvalifikacijom, dokvalifikacijom, programima održavanja i usavršavanja radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja, te pojedinačnim i skupnim programima unaprjeđenja radno-socijalne uključenosti u zajednicu unaprjeđuje se radni potencijal, zapošljivost i sposobnost zapošljavanja osoba s invaliditetom

<p>pripreme za zapošljavanje nezaposlenih osoba s invaliditetom, HZZ može osobu uputiti na sljedeće postupke: utvrđivanje preostalih radnih i općih sposobnosti, radno osposobljavanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju, programe održavanja i usavršavanja radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja, te pojedinačne i skupne programe unaprjeđenja radno-socijalne uključenosti u zajednicu.</p>	<p>Očekuje se da će profesionalna rehabilitacija povećati sposobnost zapošljavanja nezaposlenih osoba s invaliditetom, te njihovo zadržavanje zaposlenja.</p>
<p>Rad mobilnih timova usmjerenih na osobe kojima prijete otkaz te njihova priprema, za tržište rada te posredovanje dok su još zaposleni u svojim tvrtkama kako bi se smanjio njihov dolazak u evidenciju nezaposlenih.</p>	<p>Smanjenje ulazaka u nezaposlenost i uspješnije zapošljavanje osoba iz organizacija obuhvaćenih aktivnostima mobilnog tima</p>